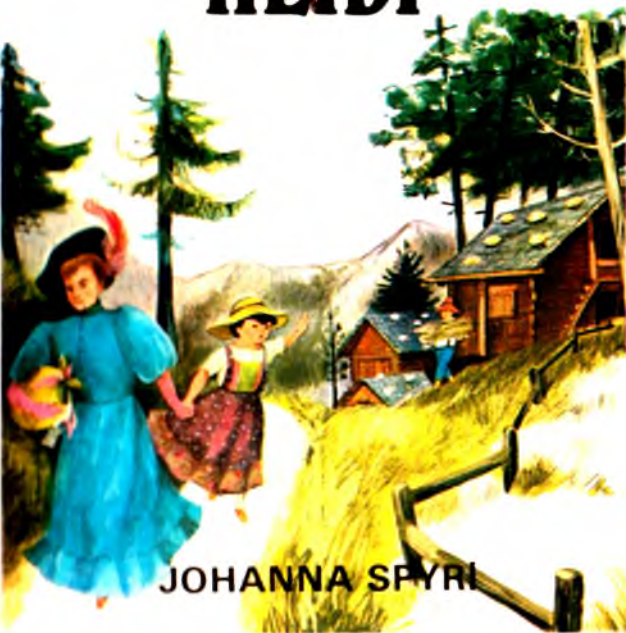

Milliyet

YAYINLARI

ÇOCUK KİTAPLARI DİZİSİ

HEİDİ

JOHANNA SPYRI

JOHANNA SPYRI

HEIDI

Heidi, İsviçre'nin dağlık bölgesinde, dedesiyle birlikte yaşayan, küçük bir kız çocuğuydu. İyi kalpli, doğa sevgisiyle dolu, herkesin dostu Heidi, hergün başka bir olayla karşılaşılıyordu. Her zaman iyiliğin, saflığın ödülleneceğini belirten kitapta Heidi'yi çok sevecek ve ailenizden biri gibi ona yakınlık duyacaksınız.

Dünya Çocuk Klasikleri arasında önemli yeri olan HEIDI, ilk kez hiç kısaltma yapmadan, tam olarak dilimize çevrilmiştir. Doğa sevgisi, inanç ve bilgiyi vazgeçilmez öğe olarak işleyen bu eser bir başucu kitabı kadar yakınınızda olacaktır.

Milliyet

YAYINLARI

**ÇOCUK
KİTAPLARI
DİZİSİ**

51

**JOHANNA
SPYRI**

HEIDI

JOHANNA SPYRI

HEIDI

Türkçesi
Can EREN

MİLLİYET YAYIN LTD. ŞTİ. YAYINLARI

Çocuk Kitapları Dizisi : 51

Yayın hakkı (Copyright): Milliyet Yayın Ltd. Şti.

Birinci Baskı ; Aralık 1977

**Bu kitap YELKEN Matbaası'nda dizilip
basılmıştır.**

**Bu kitap hiç kısıltma yapılmadan
dilimize çevrilmiştir).**

BİRİNCİ BÖLÜM

ALM AMCA'YA ÇIKIŞ

E SKİ ve sevimli bir kasaba olan Maienfeld'den çıkan patika, yemyeşil, gölgelikli çayırların arasından geçe geçe, vadiyi heybetle süzen koca dağların eteklerine varıyordu. Toprak yol yavaşça meyillenip tırmanmaya başladığında fundalıkların kokusu çevreyi sarıyor, kısa ve sık çimenlerin, yüksek yaylaların havası her yana yayılıyordu. Daha sonra patika

iyice dikleşmekte, Alplere tırmanan, geçmesi güç bir yol haline gelmekteydi.

Parlak güneşli bir haziran sabahı, uzun boylu, sağlam yapılı bir kızın, elindeki çocuğu çeke çeke, dağlara alışkın adımlarla bu yoldan yukarıya tırmandığı görüldü. Küçük çocuğun yanakları alev alevdi. Yanık, kahverengi teninden bile belli oluyordu yanaklarındaki kırmızılık. Bunda şaşacak bir şey yoktu tabii. Çünkü, ortalığı kavuran güneşe rağmen, minik kız sanki buzlara karşı korunacakmış gibi sarınmış sarmalanmıştı. İki, hatta üç kat üstüste giyinmişti. Bunlar yetmiyormuş gibi, onu k kocaman bir şala sarmış, sıkıca bağlamışlardı. Beş vashındaki çocuk bu durumda neye benzediği belli olmayan bir yaratık olmuş çıkmıştı. Altı çivili, ağır dağ pabuçlarıyla yokuşu tırmanmaya çaba gösteriyordu. İkiisi birlikte bir saat kadar böyle tırmandıktan sonra, Alm dağının ortalarına rast-

layan Dorfli köyüne geldiler. Burada onları her kapıdan sevgi dolu sesler karşıladı. Çünkü burası, genç kızın kendi köyüydü. Ama o, bu seslere hiç aldırmadan köyün son evine kadar hızlı adımlarla yürüdü. Tam kapının önünden geçerken eşikten bir ses ona seslendi: «Beni de bekle, Dete. Yukarı çıkıyorsan, ben de geliyorum.»

Genç kız durdu. Evden, tombulca, iyi yürekli birine benzeyen bir kadıncağız çıktı, onlara katıldı. «Çocuğu nereye götürüyorsun, Dete?» diye sordu. «Bu, her halde ablanın kızı olmalı... öksüz kalan kız.»

Dete, «Evet,» diye karşılık verdi. «Onu Alm Amca'nın yanına bırakacağım.»

«Çocuğu onun yanına nasıl bırakırsın? Çıldırılmışsın sen, Dete! Ama nasıl olsa ihtiyar bunu dünyada kabul etmez. Hemen kovalar seni!»

«Yapamaz! Çocuğun dedesi oluyor.

Bugüne kadar hep ben baktım, büyüttüm onu. Ama, Barbel, bana teklif edilen güzel bir işi de onun yüzünden reddedemem. Bundan böyle, görevini yapma sırası dedeye geldi.»

«O da herkes gibi biri olsa, o zaman belki...» diye içini çekti Barbel. «Ama onu benim kadar sen de tanırsm. Nasıl çocuk bakar? Hele bu kadar küçük bir çocuk olursa! Hoş, zaten çocuk da onun yanında kalamaz. Peki, sen nereye gidiyorsun, Dete?»

«Frankfurt'da çok iyi bir işe.»

«Doğrusu bu çocuğun yerinde olmak istemezdim. Tepedeki ihtiyarı hiç kimse iyi tanımıyor. Kimseyle konuşmaz. O çalı kaşlarıyla, korkunç sakalıyla, tam bir vahşiye benziyor. Bütün köyün ödü kopyur ondan.»

Dete, «Yine de...» deyip biraz durakladı. «Yine de, ne de olsa çocuğun dedesi. Çocuğa bakmak ona düşer.»

Barbel, «İhtiyar için çok kötü şeyler söylüyorlar,» diyerek arkadaşına keskin gözlerle baktı. «Sen de kızkardeşinden duymuş olmalısın anlatılan hikâyeleri. Öyle değil mi, Dete?»

«Belki de duymuşumdur ama, bunları konuşacak değilim. Hakkında dedi-kodu yaptığımı bir duyarsa halim enfes olur doğrusu.»

Barbel, çoktan beri herkesin Alm Amca dediği bu ihtiyarla ilgili bir şeyler öğrenmeye can atıyordu. Neden herkesten nefret eder görüldüğünü, neden tek başına dağın tepesinde oturduğunu merak edip duruyordu. Dost bir hareketle uzanıp Dete'nin koluna girdi. «Anlat-sana bana,» dedi. «Şu anda korkacak hiç bir şey yok.»

Dete çevresine bakındı, çocuğun söylenenleri duyacak kadar yakınlarında olup olmadığını anlamaya çalıştı. Çocuk görünürlerde yoktu. Dete olduğu yerde

kalakaldı. Kaygılanmıştı. Duman olup uçmuş muydu bu çocuk?

Sonunda Barbel, «İşte, gördüm onu!» diye bağırdı. «Şurada!» Patikanın tâ ilerisinde bir yeri gösteriyordu. «Peter'le yamaçlara tırmanıyor. Çoban Peter ve keçileriyle. O bakar çocuğa, Sen de hikâyeti anlat bakalım.»

«Kendi kendine de bakabiliyor zaten,» dedi Dete. «Bu da iyi bir şey. Çünkü ihtiyar ona pek çok şey veremez. Artık elinde iki keçiyle o dağ kulübesinden başka bir şey kalmadı.»

«Hem de nasıl,» diye karşılık verdi «Gençliğinde daha çok şeyi mi vardı?»

Dete, «Domleschg'in en güzel çiftliklerinden birinde büyümüş. Ailenin en büyük oğluymuş. Ama içki ve kumar yüzünden çiftliği elden çıkarmış. Hovardalığının, hesapsız para harcamasının haberleri gelince, annesiyle babası üzüntü-

den ölmüşler. Kendisi o sıra ortadan kaybolmuş. Kimse nerede olduğunu bilmiyormuş. Kimisi, Napoli'de askere yazıldığıı söylüyormuş. On iki, hatta on beş yıl ondan hiç haber gelmemiş. Sonra günün birinde apansız Domleschg'de belirmiş. Yanında boyuna gelmiş bir erkek çocukla. Onu yanına yerleştirecek bir ak-raba arıyormuş ama, bütün kapılar yüzüne kapanmış.

«Buna o kadar gücenmiş ki, bir daha Domleschg'e ayak basmayacağına yemin etmiş. Çocuğu alıp Dorfli'ye gelmiş, yerleşmiş. Anlaşıldığına göre, hâlâ biraz parası kalmışmış. Çocuğa yetecek kadar. Çocuğun adı Tobias. Onu bir marangozun yanına çirak vermiş. İyi çocuk olduğu için Dorfli'de herkes onu severmiş. Ama ihtiyara güvenen yokmuş. Söylentilere göre, Napoli'den, başı belâya girdiği için kaçmak zorunda kalmış... Birini öldürmüşmüş. Savaşta değil tabii. An-

lıyorsun. Kavgada. Ama bize çok yakın akraba olduğu için gene de ilişkimizi kesmemiştik. Ona «amca» diyorduk. Dorfli'de oturan herkese baba tarafmdan akraba olduğumuz için de, ona «amca» demeye başladılar. Daha sonra da, Alm dağında oturduğu için, ona Alm Amca adı takıldı.»

Barbel merakla, «Peki, Tobias'a ne oldu?» diye sordu.

«Tobias, Mels'de çıraklık dönemini bitirdi, sonra da hemen Dorfli'ye dönüp Adelheid ablamlarla evlendi. Çok mutlu oldular. Ama bu mutlulukları kısa sürdü. İki yıl sonra Tobias bir yapının doğrama işlerinde çalışırken başına bir kalas düştü, ölümüne sebep oldu. Parçalanmış cesedini eve getirdiklerinde Adelheid'ın şok yüzünden ateşi çıktı, bir daha da iyileşemedi. Zaten hiç bir zaman pek sağlam olamamıştı. Bazen krizler geçirirdi.

Uyuyor mu, uyanık mı olduğunu anlayamazdık.

«Tobias'ın ölümünden birkaç hafta sonra Adelheid'ı da gömdük. Bazıları, bunun ihtiyara Tanrı'nın verdiği bir ceza olduğunu söylediler. Yüzüne karşı bile söylediler. Papaz da ona günahları için tövbe etmesini rica etti ama, amca o zaman daha çok kızdı, daha çok içine kapandı. Bir süre sonra gidip Alm dağıının tepesine yerleştiğini duyduk. O günden beri, hiç kimseyle görüşmeden, orada tek başına yaşıyor. Tanrı'yla da, dünyayla da savaşırçasına.

«Annemle ben, Adelheid'in kızını yanımıza aldık. O zaman daha bir yaşındaydı. Geçen yıl annem ölüp, ben de o yazlık otelde işe girince, çocuğu yanımda götürdüm. Pfaferserdorf'da ihtiyar Ursel'in yanına bıraktım. Kış boyu da hep o otelde çalıştım. Yaz gelince, daha önce Frankfurt'da yanlarında çalıştığım

bir aile oraya geldi. Bana iş teklif ettiler, ben de kabul ettim. Şimdi Frankfurt'a gidiyorum. Öbürsü gün yola çıkıyoruz.»

«Zavallı çocukcağızı da o korkunç ihtiyara bırakacaksın, öyle mi?» Barbel'in sesinde ayıplayan bir ifade vardı.

«Başka ne yapabilirim?» Dete savunmaya geçmişti. «Yanımda götüremem ya! Peki, sen nereye kadar geleceksin, Barbel? Alm dağının ortasına vardık bile.»

Barbel, «Geleceğim yere geldim zaten,» dedi. «Peter'in ninesiyle konuşacağım. Kışın benim için iplik büker. Şimdilik Allaha ısmarladık, Dete! İyi şanslar!»

Dete, arkadaşıyla el sıkıştı, o patikanın ilerisindeki kulübeye doğru yürürken durup arkasından baktı. Bu kulübe, köyden dağın doruğuna kadar olan yolun yarısından uzaktaydı. Böyle kuytu yerde kurulmuş olması da iyiydi doğrusu. Onarılamayacak kadar çürümüştü ar-

tık. Sırtını yamaca dayamış olduğu halde, yine de bu evde oturmak tehlikeli sayılırdı. Buralarda kopan fırtınalar göz önüne alınırsa, bu kulübenin kapıları, pencereleri, kirişleri bile yıkılabilirdi.

Küçük çoban, burada annesi ve kör ninesiyle birlikte oturuyordu. On bir yaşındaydı. Her sabah köyün keçilerini toplar, Alm dağına çıkar, onları akşama kadar otlatırdı.

Dete olduğu yerde durup sabırsız gözlerle çevresini taradı, çocuklarla keçileri görmeye çabaladı. Ama onlar daha dolambaçlı bir yola sapmışlardı. Küçük kız başlangıçta çobanın peşinden tırmanmakta güçlük çekmiş, kat kat giysilerinin içinde soluk soluğa kalmıştı. Karşısında çıplak ayakları üzerinde sıçrayıp duran Peter'e, incecik bacaklarıyla sarp yamaçlara kolayca tırmanan keçilere sessizce bakıyordu. Sonra birden olduğu yere oturdu, pabuçlarıyla çoraplarını çekip

çıkardı. Bu işi bitirince ayağa kalktı, üstündeki giysileri birer birer çıkarmaya koyuldu. Bir tek gömleği kalıncaya kadar soyundu, sonra kollarını iki yana açıp temiz havaya karşı vücudunu gerdi. Üstünden çıkanları toplayıp düzgün bir yığın halinde yerleştirdi, keçilerin peşinden sıçraya sıçraya tırmanmaya başladı. Onun yeni kılığında seke seke yaklaştığını gören Peter'in yüzüne geniş bir gülümseme yayıldı. Geriye bakıp giysilerin ağaç dibine yığılmış olduğunu gördüğünde daha da çok gülümsedi. Ama hiç bir şey söylemedi. Kızcağız sonunda kendini özgür hissetmeye başlamıştı. Hemen çobanla konuşmaya girişti. Ona kaç keçisi olduğunu, onları nereye götürdüğünü, orada ne yapacağını sormaya başladı. Sonunda iki çocuk, tepedeki kulübeye vardılar ve Dete teyzeyi gördüler. Genç kız onları görür görmez, «Heidi!» diye seslendi. «Bu ne hal böyle! E'biselerin

nerede? Ya daha yeni aldığım pabuçlar? Elimle ördüğüm çoraplar? Nereye bıraktın onları?»

Çocuk, parmağını uzatıp yamaçların aşağısını gösterdi.

Teyze, parmağın gösterdiği yere doğru baktı. Evet, gerçekten orada bir küçük yığın görünüyordu. «Kötü çocuk!» diye haykırdı. Çok canı sıkılmıştı. «Bu da ne demek oluyor? Neden soydun her şeyini?»

Çocuk hiç pişmanlık belirtisi göstermeden, «Onlara gerek yoktu,» dedi.

Teyze, «Senin hiç mi aklın yok,» diye yakındı. «Şimdi kim inip alacak onları oradan?» Sonra Peter'e döndü, emretti. «Peter! Hemen koş, o elbiseleri al!»

Peter, «Zaten geç kaldım ben,» deyip olduğu yerde durdu. İki elini ceplerine sokmuştu.

«Bakıp durmasana! Böyle şey mi olur! Gel buraya! Sana bir şey verece-

ğim. Bak!» Pırıl pırıl bir parayı havaya kaldırmış gösteriyordu. Çocuğun gözleri parladı. Hemen yerinden fırlayıp en kestirme yoldan aşağı koşmaya başladı. Kısa zamanda elbiselerin yanına varmıştı. Eğilip onları kucakladı. Yukarıya öyle çabuk ulaştı ki, teyzenin elinden sevinmekten başka bir şey gelmedi. Hemen parayı çocuğa verdi. Peter onu cebine soktuğunda yüzü gülmekten kırış kırış olmuştu.

Dete teyze, «Madem ki yukarıya gidiyorsun, bu elbiseleri Amca'nın evine götürüver,» dedi, kendi de dönüp Peter'in kulübesinin arkasındaki yamaca tırmanmaya başladı. Peter bu emri çabuk kabullendi. Onun ardı sıra yürümeye koyuldu. Elbiseleri sol kolunun altına kıstırmış, çoban değneğini sağ elinde sallıyordu. Heidi ile keçiler onun yanibaşında, neşeyle sıçraya sıçraya ilerlemekteydiler. Kırk beş dakika kadar sonra kü-

çük grup, Alm dağının doruğuna, ihtiyar amcanın kulübesinin bulunduğu yere varabildi. Kulübenin yamaçlara bakan yanına ihtiyar bir tahta kanepa kondurmuştu. Şu anda orada oturuyor, piposunu içiyordu. İki eli dizlerinin üzerindeydi. Yokuştan yukarıya çocukların, keçilerin, Dete'in çıkışını sakın sakın izledi. Önce Heidi görüldü. Dosdoğru ihtiyara yürüdü, elini uzatıp, «Günaydın, Dedeciğim!» dedi.

«Vay, vaay! Bu da ne demek oluyor?» İhtiyarın sesi pek tok çıkmıştı. Çocuğun elini hemen tuttu, bunu yaparken o çalı kaşlarının altından uzanan bir bakışla, delercesine yüzünü inceledi. Heidi, onun bu bakışını gözünü kırpmadan karşıladı.

Bu arada teyzeyle Peter de gelmişlerdi.

Dete kısaca, «İyi günler!» dedi. «Bu, Tobias'la Adelheid'in çocuğu. Bir bakış-

ta tanıyabilmeniz güç, çünkü onu bir yaşından beri görmediniz.»

İhtiyar ters bir sesle, «Benim çocukla ne ilgim var!» dedi. Sonra Peter'e döndü. «Hey, sana söylüyorum! Keçilerini al, çabuk yola koyul! Geç bile kalmışsın.»

Peter hemen söz dinledi. İhtiyarın öfkeli bakışları, orada daha çok oyalanmak istemesini engelliyordu.

Dete, «Çocuğun seninle kalması gerekiyor, Amca,» dedi. «Ben dört yıldan beri kendime düşeni yaptım. Şimdi sıra sende.»

İhtiyar, «Demek öyle,» diye mırıldandı. Şimşek dolu bakışları Dete'in üzerindeydi. «Peki, çocuk seni özlerse ne yapacağım?»

«O senin bileceğin şey. Çocuğu ben yanıma aldığımda kimse bana ne yapacağını, ona nasıl bakacağımı söylememişti. Üstelik o zaman daha bir yaşındaydı. Şimdi artık benim de hayatımı

kazanmam gerekiyor. En yakın akrabası sensin. İyi bakamazsan bu kendi sorumluluğun. Başına bir şey gelirse suçlusu sensin. Günahlarına bir yenisini ekleyecek yerin kalmamıştır sanıyorum.»

Bu sözler üzerine ihtiyar yerinden kalktı. Öyle ürkütücü bir hali vardı ki, Dete ister istemez bir adım geriledi. Amca kolunu uzatıp ona haykırdı, «Defol! Bir daha buraya gelmekte de acele edeyim deme!»

Dete bu sözü iki ettirmedi. «Allaha ısmarladık öyleyse,» dedi. «Sana da, Heidi!» Hemen arkasını dönüp tâ Dorfli'ye kadar koştu.

Bu sefer köylüler onu durdurup soru sormaya daha da hevesli görünüyorlardı. Hepsi, Heidi'ye ne olduğunu merak ediyordu. Dete'i iyi tanıyorlar, çocuğun geçmişini de biliyorlardı. Her kapıdan, her pencereden sesler duyulmaya

başlamıştı. «Çocuk nerede, Dete? Ne yaptın onu?»

Dete öfkeyle karşılık verdi, «Alm Amca'nın yanında elbette! Onu Alm Amca'ya bıraktım. Tıpkı söylediğim gibi.»

Köyün içinden, elinden geldiği kadar hızlı adımlarla geçti. Tek düşüncesi, Dorfli'den bir an önce uzaklaşmak, kimseyle konuşmak zorunda kalmamaktı. Çünkü yaptığı bu iş kendi vicdanını da rahatsız ediyordu.

İKİNCİ BÖLÜM

DEDENİN KULÜBESİ

DETE gittikten sonra dede, uzun süre piposundan dumanlar üfürerek sessizce oturdu. Heidi de bu arada yeni çevresini incelemeye koyuldu. Önce keçi ağılına göz attı, sonra kulübenin öbür yanına yürüyüp oradaki üç yaşlı köknar ağacına baktı. Güçlü bir rüzgâr ağaçların dallarını sallıyordu. Çocuk hiç hareketsiz durdu, yaşlı ağaçların arasında rüzgârın

uğuldamasını dinledi. Sonunda kulübenin çevresini dolaşmayı bitirdi, dedenin oturduğu yere döndü. Yürüyüp onun tam karşısında durdu. Ellerini arkasında kenetlemiş, gözlerini dosdoğru dedeye dikmişti.

İhtiyar başını kaldırdı, «Eee, şimdi ne yapacağız?» diye sordu.

«Kulübenin içini görmek isterdim.»

«Gel öyleyse!» Dede ayağa kalktı. «Elbiselerini de getir!»

Heidi, «Artık onlar bana gerekli değil,» dedi.

İhtiyar dönüp onun yüzüne, bir şey arayan bakışlarla baktı. Alçak sesle kendi kendine, «Bayağı da akıllı galiba,» diye söylendi. Sonra, «Neden artık sana gerekli değilermiş?» diye sordu.

«Çıplak ayakla gezen keçiler gibi olmak istiyorum.»

«Pekâlâ. Ama gene de getir eşyalarımı!» diye emretti. «Dolaba koyarız.»

Heidi söz dinleyerek eşyaları kucakladı, ihtiyarın peşi sıra kulübeye girdi. Kapı açılır açılmaz kendini kocaman bir odanın içinde buldu. Odanın eni, kulübenin eni kadardı. İçerdeki eşyalar yalnızca bir masa ve bir sandalyeden oluşuyordu. Karşı duvarda bir şömine vardı. Ateşin üstüne kocaman bir çaydanlık asılmıştı. Yan duvarın önünde dedenin yatağı duruyordu. Aynı duvarın biraz ilerisinde de bir kapı vardı. Dede yürüyüp o kapıyı açtı. Burası, ihtiyarın kendi eşyalarını koyduğu dolaptı. Rafların birinde birkaç gömlek, çorap ve kalın, sert çarşaflar görünüyordu. Başka bir rafta tabaklar, fincan ve bardaklar vardı. En üst rafta ise bir ekmek, biraz salam ve peynir durmaktaydı. Kapak açılır açılmaz, Heidi öne doğru ilerledi, kendi eşyalarını rafın dibine, dedeninkilerin arkasına koydu, el altında olmamalarına çalıştı. Sonra dikkatini odaya çevirdi ve sordu:

«Ben nerede yatacağım, dede?»

«Nerede istersen.»

Bu karşılık, çocuğun hoşuna gitmiş gibiydi. Her köşeyi incelemeye başladı. Dedenin yatağının yanında yukarıya çıkan merdivenler görünüyordu. Oraya tırmandığı zaman kendini saman yığınları arasında buldu. Tatlı tatlı kokan taze bir saman yığını duvarın dibinde duruyordu. Yanıbaşında pencere vardı. Bu pencereden dışarı, ta vadinin aşağılarına kadar görünüyordu.

«Ah, işte burada yatmak istiyorum ben,» diye neşeyle bağırdı. «Çok güzel! Gel de gör buranın güzelliğini, dede!»

Aşağıdan, «Daha önce gördüm ben,» diye bir ses duyuldu.

«Ben yatağımı yapacağım.» Çocuk sağa sola koşuşmaya başladı. «Bana çarşaf vermen gerek, dede!»

«Öyle mi!» Dede dolaba yürüyüp rafları karıştırmaya başlamıştı. Sonunda

sert çarşaflardan birini çekti, yukarıya getirdi. Heidi'nin bu arada samanları çok güzel toplayıp yatak gibi şekillendirmiş olduğunu gördü. Bir tarafına, yastık yerine kullanmak için, daha fazla saman yığılmıştı. Başını buraya koyan insan vadiyi rahatça seyredebilirdi.

«Güzel yapmışsın!» dedi ihtiyar. «Şimdi çarşafı serelim. Ama dur bir dakika...» Eğilip yerden biraz daha saman aldı, yatağı daha kalınlaştırdı. Böylelikle, ağırlık binince küçük kızın sırtının tahtalara değmesini önlemek istiyordu.

«Şimdi getir o çarşafı buraya!»

Heidi sıçrayıp çarşafı kucakladı. Ama öylesine kalındı ki, ağırlığının altında sendelemeye başladı. İkiisi birlikte çarşafı serdiler. Yatak şimdi çok düzgün görünüyordu. Heidi bir adım geri çekilip yarattıkları bu esere eleştirici gözlerle baktı.

«Bir şey unuttuk, dede.»

«O da neymiş?»

«Üst çarşafı.»

«Demek öyle! Peki ya çarşafım kalmamışsa?»

«Üzülme dedeciğim,» diye avutmaya çalıştı Heidi. «Samanları örtü diye kullanabiliriz.» Hemen eğilip yeniden saman toplamaya koyuldu.

«Dur bir dakika!» İhtiyar, merdivenlerden indi, kendi yatağına doğru yürüdü. Az sonra elinde kocaman, ağır bir keten çarşafı döndü ve onu yere koydu.

«Bu, samandan daha iyi değil mi?» diye sordu. Çarşafı yaymak için Heidi'ye yardım etmeye başladı.

Heidi yeni yatağının başında durmuş, hayran hayran seyrediyordu. Zevkten kendinden geçerek, «Örtü çok güzel!» dedi. «Yatak da kusursuz! Keşke gece olsaydı da hemen yatıp uyuyabilseydim!»

Dede, «Önce yemek yemeliyiz,» dedi. Heidi heyecanından, yeni yataktan

başka her şeyi unutmuştu. Ama bu söz üzerine karnının çok aç olduğunu farket-ti. Sabahtan beri hiç bir şey yememişti. «Evet, bence de öyle,» diye kabullendi.

«Eh, madem ki aynı yargıda birleşiyoruz, aşağıya inelim öyleyse.» İhtiyar, çocuğu merdivene doğru yürüttü.

Odaya ayak basınca, önce şömineye doğru yürüdü, büyük çaydanlığı geriye alıp, yerine bir küçüğünü kaydır-dı. Ateşin önündeki üç ayaklı tabureye oturarak alevleri parlattı. Az sonra kıvılcımlar neşeyle fişkırıyor, çaydanlık kaynamaya başlıyordu. İhtiyar bundan sonra iri bir parça peynir kesti, uzun demir bir çatala saplayıp ateşe uzattı, her yanı altın gibi kızarıncaya kadar çevirdi durdu. Bu olup bitenleri büyük bir dikkatle izleyen Heidi'nin de aklına bazı fikirler gelmiş olmalıydı. Çünkü, birden yerinden fırlayıp dolaba yöneldi. Dede, peynirin hazır olduğuna karar verip onu masaya getir-

diğinde, orada bir somun ekmek, iki tabak ve iki bıçak hazırды. Heidi nelerin gerekli olduğunu çabucak görmüş, hepsini dolaptan getirmişti.

«Demek kafan çalışıyor! Bu iyi işte!» dedi dede. Ekmeklerin üzerine peynir sürmeye başladı. «Ama bir şeyi unutmuşsun.»

Heidi'nin gözleri şöminenin üzerinde kaynayan çaydanlığa iliştiği anda, unuttuğu şeyin ne olduğunu anladı... Hemen dolaba koşup baktı, ama orada bir tek fincan vardı. Bir an durakladı. Fincanın arkasında iki de bardak duruyordu. Az sonra masaya dönüp fincanla bir bardağı sofraya koydu.

«Çok iyi! Çok iyi!» dedi ihtiyar. «Güçlüğün çaresini bulmuşsun. Ama sen nerede oturacaksın?» Bunu söylerken kendi sandalyesini masanın başına çekiyordu.

Heidi şömineye koştı, üç ayaklı tabureyi kaptığı gibi döndü.

«Neyse, hiç değilse oturacak bir yerin oldu,» dedi dede. «Ama biraz alçak! Benim sandalyeme bile otursan masaya boyun yetişmez. Ama gene de yemen gerek. Haydi gel!»

Fincanı sütle doldurup kendi sandalyesinin üstüne koydu, sonra onu Heidi'nin taburesinin önüne itti. Böylelikle Heidi'nin kendine göre bir küçük masası olmuştu. İhtiyar, bundan sonra tabaklardan birine iri bir parça ekmekle, kızarmış peynir aldı, bunu da sandalyenin üzerine koydu. Kendisi masanın bir köşesine ilişip yemeye başladı. Heidi hemen fincanını eline alıp soluk almadan içti, bitirdi.

«Sütü beğendin mi?»

Heidi, «Ömrümde içtiğim en güzel süt bu,» diye karşılık verdi.

Dede, «Biraz daha içebilirsin,» diye-

rek fincanı tekrar doldurdu, önüne koydu.

Peynir, tıpkı tereyağ gibi yumuşacıktı. Tadı da çok güzeldi. Heidi ara sıra fincanından süt içerek yiyor, pek çok mutlu görünüyordu.

Yemek bitince dede çıkıp keçi ağılına yürüdü. Orada yapılacak bazı işleri vardı. Heidi onu dikkatle izliyordu. Önce uzun sopalı süpürgeyle yerleri süpürüp temizleyişine, hayvanlar için yere taze samandan yataklar yapışına baktı. Sonunda ağıldaki işler bitmişti. İhtiyar bu sefer yan taraftaki sundurmaya ilerledi. Burada uzun tahta direkleri eşit boyda kesti, yassı bir tahtaya dikkatle biçim verdi, bir yanına dört delik açtı. Uzun tahtaları bu deliklere soktuğu zaman ortaya tıpkı kendi sandalyesi gibi bir sandalye çıktı ama, bu çok daha yüksekti! Heidi, hayranlığından soluğu kesilmişçesine seyrediyordu.

«Bu nedir dersin, Heidi?» diye sordu dede.

«Bu benim sandalyem, çünkü çok yüksek.»

İhtiyar, «Gerçekten kafası çalışıyor,» diye düşünerek kulübenin içinde dolaşıp şurayı burayı onarmaya başladı. Heidi peşinden geliyordu. Hiç bir şey dikkatinden kaçmıyordu küçük kızın.

Akşam olup rüzgâr çıktığında, kulübenin arkasındaki köknar ağaçları daha fazla uğuldamaya başladılar. Heidi'nin de yüreği daha hızlı çarpmaya başladı. Ömründe bu kadar güzel bir ses duymadığını düşünüyor, ağaçların altında sevinçten zıp zıp zıplıyordu. Dede, çocuğun bu yaptıklarını kapı eşiğinden seyretmekteydi.

Derken tiz bir ıslık sesi duyuldu. Heidi hareketsiz kaldı. Dede o sırada kulübenin kapısından çıkıp ilerledi. Yukarıdan keçiler, vahşî hayvanlar gibi sıçraya-

rak atladılar. Aralarında Peter de vardı. Heidi bir sevinç çığlığı atıp sabahki arkadaşlarını karşılamaya koştu. Kulübeye varınca çocuklar da, hayvanlar da durdular, içlerinden iki güzel, incecik keçi, dedeye doğru koşmaya başladı. Biri beyaz, öteki kahverengiydi. İkisi de dedenin ellerini istekle yalıyorlardı. Çünkü, dedenin elinde onların çok sevdiği bir şey vardı: Tuz. Peter, az sonra sürünün geri kalanıyla birlikte yola koyuldu. Heidi iki keçinin önce birini, sonra ötekini kucaklıyor, okşuyordu.

«Bunlar bizim mi, dedeciğim? Gerçekten bizim mi?» diye soruyordu. «Ağıl-da mı kalacaklar? Hep bizimle mi kalırlar?» Heidi, dedenin, «Evet! Evet!» demesine bile vakit bırakmıyordu.

Keçiler tuzu yalayıp bitirince ihtiyar, Heidi'ye, «Git, süt kabıyla ekmeği getir!» diye emretti.

Heidi hemen söz dinledi. Dede, be-

yaz keçiyi kabın içine sağdı. Kap çarçabuk ağzına kadar dolmuştu. Sonra ek-mekten biraz kesti, çocuğa uzattı. «Şimdi bunları ye, sonra da yukarıya çık, uyu. Sanırım geceliğin Dete teyzenin bıraktığı pakettedir. İstiyorsan onu da çıkar. Ben şimdi keçileri bağlayacağım. İyi uykular!»

«İyi geceler, dedeciğim! Ama bu keçilerin adı ne? Ne olur söyle, dedeciğim!» Heidi, ihtiyarın uzaklaşan adımlarının peşinde koşuyordu.

«Beyazı Küçük Kuğu, kahverengisi de Küçük Ayı.»

«İyi geceler Küçük Kuğu, iyi geceler Küçük Ayı!» İki keçi de ihtiyarın peşinden ağıla girmiş, görünmez olmuşlardı.

Heidi, kulübenin yanındaki tahta kanepeye yürüdü, oturup ekmeğini süte bandırmaya başladı. Rüzgâr öylesine sertleşmişti ki, neredeyse kanepeden uçuyordu. Bu yüzden kızcağız çabuk çabuk ye-

mek zorunda kaldı. Hemen eve girip yukarı çıktı, yatağına yattı. Kısa bir süre sonra, sanki kuş tüyü üstünde yatıyor muşcasına derin bir uykuya dalmıştı. Çok geçmeden, ortalık büsbütün karar-
madan, ihtiyar da yatağındaydı. Çünkü, sabahları güneş doğarken kalkardı. Gece boyunca rüzgâr deli gibi esti, kulübe sallandı, bütün kirişler gıcırdadı, uğulda-
dı durdu.

Gece yarısı bir ara büyükbaba yata-
ğında doğrulup kendi kendine yüksek sesle, «Belki de korkuyordur,» diye söy-
lendi. Merdivenlerden yukarı çıktı, Hei-
di'nin yatağıının başında durdu. Arasına mehtap parıldıyor, sonra bulutlar üstünü örtünce her taraf yeniden karanlıklara gömülüydü. Tam o sırada bir demet ay ışığı pencereden girip, Heidi'nin yatağı-
nın tam üstüne düştü. Küçük kızın yanakları uykudan pembe pembe olmuştu. Başını küçük, yuvarlacık kollarının üze-

rine yaslamış, sakin sakin uyuyordu. Gördüğü rüyalar mutlu rüyalar olmalıydı. çünkü dudaklarında gülücüklerin dolaştığı görünüyordu. Dede, uyuyan çocuğa baktı, baktı... derken ay gene buluta girdi, ortalık karardı. O zaman ihtiyar dönüp kendi yatağına yollandı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ALM DAĞINDA

EİDİ, sabah erkenden bir ıslık sesiyle uyandı. Gözlerini açtığı anda güneş ışığı pencereden girip yatağın üzerine döküldü, çevredeki samanları öylesine parlattı ki, her yan altın gibi göründü. Heidi şaşırmış gibiydi. Bir an için nerede olduğunu hatırlamaya çalıştı. O sırada dışardan dedenin derinden gelen kalın sesini duydu, ve Alm dağında olduğunun

farkına vardı. Artık yaşlı Ursel'in yanında değildi. Ursel hemen hemen tümüyle sağır olduğu için, Heidi'nin her dakika yanibaşında olmasını isterdi. Öyle ki, kızcağız zaman zaman kendini tutsak gibi hissetmiş, kaçmaya kalkışmıştı. İşte onun için de, bu sabah uyanıp kendini yeni evinde bulunca çok sevindi. Bir önceki gün gördüğü ilginç şeyleri düşündü, acaba bugün bana ne yenilikler getirecek, diye meraklandı. Her şeyden çok, Küçük Kuğu ile Küçük Ayı'yı görmek istiyordu. Çabucak yatağından fırlayıp birkaç dakikada giyindi. Merdivenlerden inerek kulübenin kapısından dışarıya koştu. Çoban Peter çoktan keçileriyle oraya gelmişti. Dede, Küçük Kuğu'yla Küçük Ayı'yı ağıldan çıkarmaktaydı. Heidi, ona ve keçilere günaydın demek üzere koştu.

Dede, «Sen de onlarla otlığa gitmek ister misin?» diye sordu.

Heidi sevincinden deliye döndü. Hiç bir şey onu bu kadar mutlu edemezdi.

«Ama, daha önce yıkanmaısm. Yoksa güneş yukardan bakıp ne kadar kirli olduğunu görünce sana güler! Anladın mı! İşte burada yıkanacaksınız.» Büyükbaba, kulübenin kapısı önüne, güneşe konmuş, kocaman bir banyo dolusu suyu gösteriyordu. Heidi hemen oraya uçtu, tertemiz oluncaya kadar silindi, ovalandı. Bu arada dede kulübeye girmiş, Peter'i çağırıyordu. «Gel bakalım, keçiler generali. Çıkını da getir!»

Peter şaşkınlıkla emre uydu, içeri girip fakir yemeğini taşıdığı çıkını ortaya koydu.

«Aç bakalım,» dedi yaşlı adam. Çıkının içine koskoca bir parça ekmekle, yine onun kadar büyük bir peynir koydu. Peter'in yuvarlak gözleri tabaklar gibi açılmıştı. Bu yiyecekler onun kendi yemeğinin iki katı kadardı.

İhtiyar, «Kabı da koymak gerek, öğlen olunca ona iki kap süt sağarsın. Çünkü o da seninle geliyor. Akşam dönerken onu da getirirsin. Dikkat et, uçurma düşmesin!» dedi.

Bu sırada Heidi de koşarak onlara doğru geliyordu. «Dedeciğim, artık güneş benimle alay edemez!» Güneşin alay edeceğinden korkmuş, yüzünü, boynunu, kollarını sert bezle öyle ovalamıştı ki, rengi ıstakoza dönmüştü.

İhtiyar gülümsedi. «Hayır, artık gülmesi için bir neden kalmadı,» diye yargısını bildirdi. «Ama akşam dönünce ne olacak, biliyor musun? Yine balık gibi suya dalacaksın. Çünkü, bütün gün keçiler gibi koşanın ayakları çok kirlenir. Şimdi yola koyulun bakalım!»

Çocuklar neşeyle Alm dağına tırmanmaya başladılar. Geceki öfkeli rüzgâr, bulutları iyice dağıtmıştı. Gökyüzü artık

koskoca bir mavi çarşaf olmuştu. Güneş pırl pırl parlıyor, yeşil yamaçları parlatıyordu. Mavili-sarıllı dağ çiçekleri taç yapraklarını açıp Heidi'ye başlarını sallayarak selâm veriyorlardı sanki. Heidi her yana sıçırıyordu. Bu parıldayan, dalgalanan çiçekler denizi ona Peter'i de, keçileri de unutturmuştu. Yol boyunca durmadan çiçek topladı, önlüğünün içinde biriktirdi. Bunları eve götürmek istiyordu.

Peter'in her yanı kollamaya çalışmaktan gözü kamaşmaya başlamıştı. Çünkü keçiler de, tıpkı Heidi gibi, dört bir yana dağılıyorlardı. Çocuk durmadan ıslık çalıyor, haykırıyor, değneğini sallayarak onları bir araya toplamaya savaşıyordu.

«Şimdi neredesin, Heidi?» Çocuğun sesi bezgin, biraz da öfkeliydi.

«Burada!» Ses geliyordu ama, Peter'in kimseyi görebildiği yoktu. Heidi kü-

çük bir tepeciğın arkasına oturmuş, görünmez olmuştu.

Peter, «Gel buraya!» diye seslendi. «Uçurumun yanına gidemezsin... Amca öyle söyledi!»

«O da neresi?» Heidi hâlâ saklandığı yerden kıpırdamamıştı.

«Şu tepede! Doruğunda büyük kartal oturur, avını kollar.»

İşte bu, tetiği çekmeye yetmişti.

Heidi bir anda yerinden fırladı, önlüğünün içine doldurduğu çiçeklerle birlikte Peter'e koştu. Tırmanırken Peter, «Eğer bana ayak uydurmak niyetindeysen, bugünlük topladığın çiçekler yeter,» dedi. «Hem hepsini bugün toplarsan yarıya çiçek kalmayacak.»

Heidi buna inandı. Zaten önlüğünde bir tek çiçeğe bile yer kalmamış gibiydi. Sakin sakin çobanın yanında yürümeye başladı. Peter'in genellikle seçtiği ve bütün gününü geçirdiği otlak, yüksek ka-

yaların dibindeydi. Kayaların alt kısımlarını çalılarla ağaçlar kaplıyordu ama, tepelere doğru çırılçıplaktılar. Dağın bir yanında sivri kümeler ta aşağılara doğru dimdik iniyordu. Dede, Peter'i uyarmakta haklıydı. Otlığa vardıkları zaman Peter, çıkınını dikkatle bir kovuğa yerleştirdi. Çünkü, buralarda rüzgâr genellikle kudurmuş gibi eserdi. Peter de değerli yiyeceklerinin uçurumdan aşağıya yuvarlanmasını hiç mi hiç istemiyordu. Bu işi bitirdikten sonra, bunca yolu tırmanmaktan iyice yorulmuş olan çocukcağız boylu boyunca güneşli çayırın ortasına uzanıverdi.

Bu arada Heidi önlüğünü çözmüş, çiçeklerin çevresine sıkıca sarmış, kovuğun içine, Peter'in çıkınının yanına saklamıştı. Vadi çok aşağılarda görünüyordu, sabah güneşiyle pırıl pırıldı. Heidi'nin önünde koskocaman karlı bir alan göklere doğru yükseliyor, beyaz doruklar

sanki her şeye meydan okuyordu. Heidi hiç hareketsiz oturdu. Her yanı bir sessizlik kaplamıştı. Hafif rüzgârın etkisiyle kıpırdayan tek şey, mavi ve sarı çiçeklerdi. İncecik saplarının ucunda, başlarını sallayıp duruyorlardı. Peter uyuyakalmıştı. Keçiler çalıların arasından yükseklere doğru tırmanıyorlardı. Altın güneş ışıkları, o tatlı rüzgâr, çevrenin güzel kokusu, Heidi'nin içini sevinçle doldurdu. «Keşke her zaman burada kalabilsem,» diye düşündü. Dağlara o kadar uzun süre baktı ki, sonunda her birinin bir suratı olduğuna karar verdi. Bu dağ suratları artık ona eski birer dost kadar tanıdık geliyorlardı.

Birden Heidi'nin kulağına sert bir çığlık ulaştı. Başını kaldırdığı zaman yukarda kocaman bir kuşun dönüp durmakta olduğunu gördü. Şimdiye kadar böylesine büyük bir kuş görmemişti. Koca kanatları iki yana açılmış durumda,

HEİDİ

geniş bir çember biçiminde uçup duruyor, tekrar tekrar aynı noktaya dönüyor, Heidi'nin başı üzerinde insanın içini delen çığlıklar atıyordu.

«Peter! Peter! Uyan!» diye haykırdı Heidi. «Bak! Tepemizde bir kuş var!»

Peter de ayağa kalkıp kuşa baktı. Kuş gittikçe yükseldi, yükseldi, sonunda gri kayaların arkasında görünmez oldu.

Dikkatini ondan hiç ayırmayan Heidi, «Nereye gitti şimdi?» diye sordu.

Peter, «Evine, yuvasına,» diye karşılık verdi.

«Evi o tepede mi? Ah, o kadar yüksekte yaşamak ne güzel! Ne kadar da korkunç bağılıyor! Hadi oraya çıkıp yuvasını görelim!»

Peter telâşla, «Olmaz,» dedi. «Keçiler bile tırmanamaz o kadar yükseğe. Hem, Amca da kayalara tırmanmamamı söyledi.»

Peter birden ıslık çalmaya, bağırma-

ya başladı. Heidi bunun ne anlama geldiğini anlayamadı ama, galiba keçiler anlıyorlardı. Çünkü birer birer, sıçraya seke, yemyeşil çayırın ortasına toplanmaya başladılar. Bazısı otlamayı sürdürüyor, bazısı neşeyle sıçırıyor, birbirlerine tos vurarak eğleniyorlardı. Heidi yerinden fırlayıp onların arasına daldı. O, keçilerle oynarken Peter çıkını sakladığı yerden çıkardı, dört parça ekmeği çimenlerin üzerine koydu. Büyüklerini Heidi'nin tarafına, küçüklerini kendi önüne almıştı. Sonra kabı alıp Küçük Kuğu'dan biraz süt sağdı, sofranın ortasına yerleştirdi. «Şimdi sıçramayı bırak!» diye seslendi. «Yemek zamanı geldi!»

Heidi gelip oturdu. «Süt benim mi?» diye sordu.

«Evet. İki büyük ekmekle şu peynir de senin. Bu sütü bitirdiğin zaman Küçük Kuğu'dan bir kap daha alacağız.»

Heidi sütünü içmeye başladı. Boş

kabı bırakır bırakmaz Peter alıp tekrar doldurdu. Heidi ekmeğinden büyük bir parçayla peynirin hepsini ona uzattı. «Sen yiyebilirsin,» dedi. «Ben doydum artık.»

Peter ona baktı. Şaşkınlığından dilini yutmuştu. Ömründe hiç kimse ona bu kadar çok şey vermemişti. Bir an durakladı. Heidi'nin ciddî söylediğine inanmıyordu. Kız ona peynirle ekmek parçalarını uzatıyordu ama, Peter hiç kımıl-kabı bırakır bırakmaz Peter alıp tekrar damadı. Bunun üzerine Heidi, yiyecekleri onun dizleri üstüne bıraktı. Peter ömründe bu kadar doyurucu bir yemek yediğini hatırlamıyordu.

Hayvanlar yine tepelere tırmanmaya başlamışlardı. Kimisi sevinçle sığıyor, kimisi yolda durup yerdeki incecik, lezzetli otları tadıyordu.

Heidi, «Peter,» dedi, «bunların en güzeli Küçük Kuğu ile Küçük Ayı.»

Peter, «Biliyorum,» diye karşılık

verdi. «Amca onları yıkıyor, fırçalıyor, onlara tuz veriyor, çok güzel bir ağılda yatırıyor.»

Birden Peter'in yerinden fırladığı görüldü. Olanca hızıyla keçilere doğru koşuyordu. Heidi de onu izledi. Anlaşılan bir şey olmuştu. Elbette uzaktan seyirci kalamazdı. Peter, sürünün arasından geçip Alm. dağının yamacına vardı. Burası, sivri kayaların aşağıya doğru dalış yaptığı yerdi. Dikkatsiz bir keçi burada kolaylıkla yuvarlanabilir, bacağını kırabilirdi. Peter ta uzaktan, meraklı küçük Altıkuş'un o yana seğırtmekte olduğunu farketmişti. Oraya tam vaktinde yetişti. Küçük keçi o anda uçurumun kenarına atlamak üzereydi. Peter, kendini keçinin üzerine atarken yere kapaklandı, bir eliyle hayvanın arka ayaklarından bir tanesini yakalamayı başardı. Altıkuş yakalandığını farkedince öfkeli bir çığlık kopardı, kendini kurtarmaya çabaladı.

Peter düştüğü yerden kalkamıyordu. Heidi'ye seslenip yardım istedi. Hareket ederse keçinin bacağının kırılacağından korkuyordu. Heidi oraya varmıştı bile. Tehlikeyi hemen gördü. Yerden bir avuç güzel kokulu ot yoldu, Altıkuş'a doğru uzattı. En tatlı sesiyle, «Gel buraya Altıkuş,» dedi. «Uslu ol bakayım! Bak! Neredeyse düşüp bir yerini kıracaktın.»

Küçük keçi çabucak döndü, Heidi'nin uzanan elindeki otları yemeye başladı. Bu arada Peter de ayağa kalkmıştı. Altıkuş'un boynundaki çingırağın ipinden yakaladı. Heidi de hayvanın başını öbür yanından tuttu. Birlikte onu otlayan keçilerin arasına götürdüler. Peter artık tehlike kalmadığını görür görmez, sopasını kaldırdığı gibi Altıkuş'u bir temiz dövmeye koyuldu. Ama Altıkuş başına gelecekleri çoktan anlamış, büzülüyor, kendini sopadan uzak tutmaya savaşıyordu. Heidi, «Olmaz, Peter! Dur!»

diye bağırdı. «Onu dövme! Bak ne kadar korkuyor!»

Peter, «Haketti ama,» diye mırıldandı. Yeniden vurmaya hazırlanıyordu. Heidi kendini onun koluna attı. Gücenik bir sesle, «Dokunma ona,» diye bağırdı. «Cammı acıtacaksın! Bırak kendi haline!»

Peter'in şaşkın gözleri kararlı küçük kıza döndü, değneği tutan eli yanına sarktı. «Pekâlâ öyleyse,» dedi. «Onu bırakırım ama, eğer sen bana yarın da peynirinden biraz verirsen!» Pazarlık yapıyordu.

«Hepsini veririm. Yarın da, her günde. İstemiyorum zaten. Ekmek de veririm. Bugünkü gibi. Ama bir daha ne Altıkuş'a, ne Kar Tanesi'ne, ne de öteki keçilere dokunmayacağına söz vereceksin.»

«Bana göre hava hoş!» dedi çobancık. Sözüünü de tuttu. Altıkuş'u bıraktı.

Küçük keçi neşeyle sıçrayarak sürüye doğru koştu.

Böylece gün çarçabuk geçti, güneş dağların arkasına doğru alçalmaya başladı. Heidi çimenlerin üzerinde sessizce oturuyor, akşam güneşinde parıldayan kır çiçeklerini seyrediyordu. Birden yerinden kalktı. «Peter! Peter! Yangın var! Her yer yanıyor! Bütün dağlar alev içinde! Karlı dağ da öyle! Gökyüzü de! Ah, bak, ne güzel alev rengi bir kar var orada! Büyük kuşun yuvasını da alevler sardı! Peter, kalk da bak! Kayalara, köknar ağaçlarına bak! Her şey yanıyor!»

Peter ilgisiz bir sesle, «Her akşam öyle olur,» diye karşılık verdi. Bir yandan değneğini soymaktaydı. «Ama bu gerçek yangın değil.»

«Nedir öyleyse?» Heidi dikkatle çevresine bakınıyordu. «Nedir bu, Peter?»

«Öyle görünür işte.»

«Ah, bak, bak, Peter!» Heidi gene

çok heyecanlanmıştı. «Her şey pembeye dönüşmeye başladı. Gül rengi gibi. Sivri doruklardaki karlara bak! O tepelerin adları ne, Peter?»

«Dağların adı olmaz.»

«Aman ne kadar güzel! Kıpırmızı kar! Bak, şimdi de hepsi gri olmaya başladılar... bütün renk gitti, Peter!»

Heidi oturuverdi. Gerçekten her şeyin sonu gelmiş gibi mutsuz görünüyordu.

Peter, «Yarın da aynısı olacak,» dedi. «Kalk artık. Eve gitmemiz gerek.»

«Otlakta her gün böyle mi olur?»

Yokuştan aşağı yanyana iniyorlardı. Peter karşılık verdi:

«Genellikle.»

Çok mutluydu Heidi. O kadar çok yeni güzellikler görmüş, düşünecek öyle çok şey biriktirmişti ki, kulübeye gelinceye kadar hiç konuşmadı. Dede gene köknarların altındaki kanepede oturuyor-

du. Akşamları orada oturur, keçilerini beklerdi.

Heidi ona doğru koştu. Peşinden de Küçük Kuğu'yla Küçük Ayı geliyorlardı. Sahiplerini iyi tanıyorlardı keçiler.

Peter, Heidi'nin arkasından, «İyi akşamlar!» diye seslendi, sonra da, «Yarın gene gel,» diye ekledi. Heidi'nin yukarıya kendisiyle gelmesini çok istiyordu.

Heidi, ihtiyarın yanına varmıştı.

«Ah, dedeciğim, ne güzeldi bilsen!» diye haykırdı. «Karlının, kayaların üstündeki ateşi, mavi, sarı çiçekleri bir görsydin. Bak, sana neler getirdim!» Önlüğünü açtı, bütün çiçekler dedenin ayaklarının dibine döküldü. Ama zavallılar öyle bir hale gelmişlerdi ki! Heidi onları tanıyamıyordu. Buruşmuş otlara dönmüşlerdi. Bir tanesi bile açık değildi artık. «Dedeciğim, ne oldu bu çiçeklere?» diye bağırdı küçük kız. Çok kaygılanmış-

tı. «Daha önce hiç böyle değillerdi. Neden böyle oldular?»

«Bir önlüğün içine bağlanmaktansa güneşte durmayı daha çok seviyorlar da ondan.»

«Öyleyse bir daha hiç koparmam onları. Ama, dedeciğim, kartal neden öyle bağıırıyordu?»

Dede, «Artık banyonu yapsan fena olmaz,» dedi. «Ben de sana sundurmadan biraz süt getireyim. Sofraya oturduğumuz zaman bana her şeyi anlatırsın.»

Heidi işlerini bitirip yüksek sandalyesine oturmuş, dedesi küçük kap içindeki sütünü önüne koymuş, masanın öbür yanına yerleşmişti. Heidi, aynı soruyu bir daha sordu.

«Kartal neden bize öyle bağıırdı, dede?»

«Vadinin aşağılarında, burun buruna yaşayan, durmadan dedikodu eden insanlarla alay etmek için bağıırır o. Onla-

ra, 'Kendi işinize bakıp daha yükseklerle gelseniz, siz de benim gibi mutlu olurdunuz,' demek ister.»

Dede bu sözleri öylesine bir hırsla söylemişti ki, Heidi'nin kulağına sanki kartal hâlâ bağıriyormuş gibi geldi.

«Dağların neden adı yok, dedeciğim?»

«Var... Neden olmasın? Sen her dağı bana tanıyabileceğim biçimde anlatırsan, sana adının ne olduğunu söylerim.»

Heidi önce iki sivri doruğu olan kayalık dağı tanımlamaya çalıştı. Büyükbaba, onun sözünü keserek, «Evet, onu biliyorum,» dedi. «Adı Falknis. Başkalarına da dikkat ettin mi?»

Heidi bu sefer yüksek yerinde kocaman karlı alan olan dağı hatırladı. Önce kırmızı, sonra pembe olan karları.

Dede, «Onu da biliyorum,» dedi. «Onun adı Scesaplana. Otlak hoşuna gitti mi?»

Heidi o zaman bütün gördüklerini

anlatmaya başladı. Gününü ne kadar güzel geçirdiğini, akşamüstü çıkan yangını... her şeyi. Dedenin bu olayların nedenini anlatmasını bekliyordu. Çünkü Peter anlatamamıştı.

Dede söze başladı, «İşte o anda, güneş dağlara veda ediyor ve onlara iyi geceler diliyor. En güzel ışıklarını onlara yolluyor ki, sabaha kadar kendisini unuttusınlar diye.»

Bu, Heidi'nin çok hoşuna gitmişti. Ertesi günü güç bekliyor, gene otlağa gitmenin hayalini kuruyordu. Güneşin dağlara iyi geceler demesini seyredecekti bir kere daha. Ama şimdi artık yatıp uyması gerekiyordu. Sabaha kadar, saman yatağının üzerinde deliksiz bir uyku uyudu ve kırmızı ışıklarla parıldayan dağları, küçük Kartanesi'nin çayırda sıçrayışını rüyasında gördü durdu.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

PETER'İN NİNESİ

NİNESİ sabah Peter keçilerle birlikte görüldüğünde güneş pırıl pırıl parlıyordu. Hepsi birden yukarıya, otlığa çıktılar. Günler birbirini böylece izledi. Heidi zamanını böyle açık havada geçirdikçe gündün güne güçleniyor, sağlamlaşıyordu. Güneş yanığı yüzünden sağlık fışkırır olmuştu. Sonbahar geldiği zaman rüzgâr dağların çevresinde daha bir kuvvetle eş-

meye başladı. Bazı sabahlar dede, «Bugün evde otursan iyi olur, Heidi,» diyordu. «Bu rüzgâr senin gibi küçücük birini rahatlıkla dağdan aşağıya uçurabilir.»

Ama Peter bunu duyduğu zaman çok mutsuzlaşıyordu. Artık Heidi olmadığı zaman canı çok sıkılmaya başlamıştı. Ayrıca, tabii o kadar çok yiyeceği de olmuyordu. Böyle günlerde keçilerin de inadı tutuyor, Peter her günkünün iki katı kadar yoruluyordu. Keçiler de alışmıştı Heidi'ye. O olmazsa yürümek bile istemiyorlardı!

Heidi'nin ise pek canı sıkılmıyordu. Her an dikkatini çekecek, ilgisini uyandıracak bir şey buluyordu. En çok sevdiği, keçilerle birlikte otağa çıkmaktı ama, dedeyi çalışırken seyretmeye, ona yardım etmeye de bayılıyordu.

Heidi'nin en çok hoşlandığı şeylerden biri de, dedenin o yuvarlak keçi peynirlerini hazırlayışını izlemektir. Ama

bunlarla oyalanırken bile arasına kulübeden dışarıya süzülür, köknarların altında durup sert rüzgârın dallarda çıkardığı sesi soluksuz dinlerdi.

Mevsim değıştikçe güneş de yazın gösterdiği sıcaklığı kaybetmeye başladı. Heidi dolaptan yün çoraplarını, pabuçlarını, yün elbisesini çıkardı. Derken hava daha da soğudu. Peter sabahları kulübe-ye yaklaşırken hep avuçlarına hohluyor, onları ısıtmaya çalışıyordu. Günün birinde uyandıkları zaman karların bütün Alm dağını örttüğünü gördüler. Bir tek çimen-cik bile görünmüyordu. Peter'le keçiler de gelmediler. Heidi pencerede durup iri kar tanelerinin düşüşüne baktı. Ara vermeden yağıyordu kar. Pencerenin yarıdan fazlasını kaplamıştı. Artık pencereyi açma olanağı da yoktu Heidi ile Alm Amca kulübede kapanmış kalmışlardı. Bu durum Heidi'yi oldukça eğlendiriyordu. Bir pencereden öbürüne koşuyor, karların ne

zaman evi büsbütün örteceğini anlamaya çalışıyordu. Ertesi gün kar kesildi. Dede bin güçlkle kapıdan çıkıp kulübenin çevresine yığılan karları küreledi. Artık pencereyi açabiliyorlardı. Öğleden sonra Heidi'yle dedesi ateşin karşısında otururlarken kapıya gümbür gümbür vurulduğu duyuldu. Gelen Peter'di. Çizmelerini yere vurup üstündeki karları silkelemeye çalışıyordu.

«İyi akşamlar!» dedi Peter. İçeriye girer girmez, ateşin yanına sokuldu. Hiç sesini çıkarmıyordu ama, yüzü sevinçle parıldamaktaydı.

Heidi ona şaşkın gözlerle baktı. Çocuğun üstünü başını kaplayan karlar erimeye başlamış, yerlere damlayıp duruyordu.

Dede, «Eee, General, nasılsın bakalım?» diye sordu. «Keçiler ordusu terhis edildiğine göre, sen de her halde gene kurşunkalem kemirmeye başlamışsındır.»

Heidi, «Neden kalem kemirsin?» diye sordu.

«Kış gelince çocuğun okula gitmesi gerek. Orada okuyup yazmasını öğrenecek. Ama bu ona güç geliyor. Kalemimi kemirdikçe kendini daha rahat hissediyor, öyle değil mi, General?»

Peter, «Evet, öyle,» diye kabullendi.

Heidi'nin merakı iyice kabarmıştı. Peter'e okuluyla, orada duyup öğrendikleriyle ilgili sorular yağdırmaya başladı. Peter'le konuşmak epey vakit aldığı için, bu arada çocuğun karları da kuruyabilmişti. Çünkü çobancık, aklından geçenleri kelimelerle ifade etmekte her zaman güçlük çekerdi. Hele okul konusu daha da güçlü. Bir soruya karşılık bulmayı becerdiğinde, Heidi üç soru daha buluyordu. Soruların da hepsi uzun uzun cevaplar gerektiren cinstendi. Dede bu sırada sessizce oturuyordu ama, arasıra dudak-

larının köşelerinde oynayan gülümsemeler onun da dinlediğini gösteriyordu.

«Eee, General, yeterince ısındınsa şimdi artık canın bir şey içmek istiyor dur!»

İhtiyar yerinden kalktı, dolaba gidip yiyecekleri çıkardı. Heidi de sandalyeleri masanın yanına çekti.

Dede tabağına o kadar kocaman bir et parçası koydu ki, Peter'in gözleri iri iri açıldı. Çoktan beri kendini bu kadar mutlu hissetmemişti. Yemeklerini bitirdikleri sırada hava da kararmaya yüz tutmuştu. Peter eve gitmek üzere hazırlanıyordu. Onlara veda edip kapıya yürürken birden durdu, «Haftaya pazara gene gelirim,» dedi. «Ama ninem de, bir gün sen kendisini görmeye gelersen çok seviyeceğini söylüyor.»

Bu misafirlik fikri Heidi'nin çok hoşuna gitmişti. Ertesi sabah uyandığında dedesine ilk sözü, «Bugün nineyi görme-

ye gidebilir miyim?» demek oldu. «Beni bekliyor olmalı.»

Dede, «Kar adam boyu,» diye onu oyalamaya çalıştı, ama Heidi, ninenin yolladığı haberi aldıktan sonra, bu konuda çok kararlı görünüyordu. Her sabah kalkar kalkmaz, «Dede, bugün gitmeliyim! Nine beni bekliyor!» deyip duruyordu.

Dördüncü gün karlar dondu. Bastıkça çatırdamaya başladılar. Gene de güneş pencereden giriyor, yüksek sandalyesinde oturan Heidi'nin üstüne dökülüyordu. Çok geçmeden her sabahki sözlerini tekrarladı. «Bugün artık nineye gitmem gerek. Yoksa, beni beklemekten usanacak.»

Dede ayağa kalktı, samanlığa çıktı, Heidi'nin yorgan diye kullandığı kalın bezi alıp getirdi. «Hadi, öyleyse,» dedi. Kızcağız sevinç içinde, pırıl pırıl parlayan karlar dünyasına adımını attı. Yaşlı

kökнарlar bugün sessizdi. Her dalına kar yığılmıştı.

Dede, sundurmaya girip kocaman bir kızak çıkardı. Kızağın bir yanına bir de direk dikilmişti. İçine oturulunca kızağa ayak yardımıyla ve bu sopayla yön verilebiliyordu.

Dede kızağa oturdu, çocuğu dizlerine aldı, kalın bezle sımsıkı sarıp üşümesini sağlamaya çalıştı. Sol koluyla onu sıkıca tutuyordu. Yolları uzunca olduğu için bu gerekliydi. Eliyle sopayı kavradı, ayağıyla yere sıkıca basıp iterek kızağı hareket ettirdi. Kızak, Alm'dan aşağı öyle bir hızla kaymaya başladı ki, Heidi kendini kuşlar gibi havada uçuyor sandı. Neşe dolu çığlıklar ata ata gidiyordu. Sonunda kızak, Çoban Peter'in kulübesi önünde durdu. Dede, çocuğu yere bastırды, üstündeki örtüyü aldı. «Şimdi içeriye gir,» dedi. «Ortalık kararırken çıkıp

doğruca eve gel!» Kendi de indi, kızıağı çeke çeke dağa tırmanmaya başladı.

Heidi, kulübenin kapısını açtığı zaman, kendini oldukça karanlık bir odada buldu. İlerde bir şömineyle üzerinde bir raf görünüyordu. Rafta tabaklar vardı. Heidi bunu görünce, buranın mutfak olduğuna karar verdi. Gözleri karanlığa alıştığı zaman bir kapı gördü. Bu kapı, onu başka bir odaya götürdü. Burası daha da dardı. Aslında bu kulübe, dedenin-kine hiç benzemiyordu. Burada her şey fakir ve eskiydi. Heidi odaya girdiği zaman bir masa gördü. Masanın başında bir kadın oturmuş, elinde tuttuğu ceketini yamıyordu. Heidi, Peter'in ceketini hemen tanımıştı. İlerideki köşede ihtiyar bir kadın iki büklüm oturmuş, yün eğiriyordu. Heidi dosdoğru oraya ilerledi. «İyi günler, Nine!» dedi. «İşte sizi görmeye geldim. Geç kaldım mı acaba?»

Yaşlı kadın başını kaldırdı, elleriyle

çevreyi yoklayarak Heidi'nin kendisine uzattığı küçücük eli buldu, tuttu. Uzun süre bırakmadı. Sonunda, «Sen Alm Amca'nın yanında kalan çocuk musun? Heidi misin?» diye sordu.

«Evet,» dedi Heidi. «Dedem beni şimdi kızakla getirdi.»

«Nasıl olur? Ellerin de sıcacık. Brigitta, Alm Amca gerçekten çocukla birlikte geldi mi?»

Peter'in annesi Brigitta yerinden kalktı, küçük kıza meraklı bakışlarla baktı. «Bilmiyorum, anne,» dedi. «Alm Amca'nın gelip gelmediğini çocuk iyi biliyordur her halde.»

Heidi, kadına ciddî bakışlarla bakarak, «Beni kimin örtülere sardığını, kimin buraya getirdiğini bilmez olur muyum?» dedi. «Dedemdi tabii.»

Nine o zaman, «Belki de Peter'in Alm Amca hakkında söylediklerinde gerçek payı vardır,» diye konuştu. «Söylediği

zaman inanmamıştık ama... Kimin aklına gelirdi! Çocuk orada iki üç haftadan fazla kalamaz sanıyordum. Kızın görünüşü nasıl Brigitta?»

Genç kadın o âna kadar Heidi'yi iyice inceleme olanağını bulmuştu. «Tıpkı Adelheid gibi ince yapılı,» dedi. «Ama gözleri ve bukleli saçları Tobias'a, Alm Amca'ya benziyor. Bence annesine de, babasına da benzeyen yerleri var.»

Heidi de bu arada boş durmuyor, çevresine dikkatle bakıyordu. Birden, «Bak, Nine,» dedi. «Pancurlarınızdan bir tanesi gevşemiş. Dedem oraya bir çivi çakarsa düzelir. Böyle bırakırsanız yakında pencerenin pervazını koparacak. Nasıl sallanıyor, görüyor musun?»

Nine, «Ah, evlâdım,» dedi. «Ben artık göremiyorum. Ama işitebiliyorum. Hem, sallanan yalnız o pancur değil! Bu evde her tahta öyle sallanıyor. Rüzgâr estiği zaman her yandan evin içine do-

luyor. Her taraf çürümüş. Geceleri herkes uyurken bu sesleri dinliyor, evin üstümüze yıkılıp hepimizi öldüreceğinden korkuyorum. Ama ne yazık ki, bunları onaracak kimsemiz yok. Peter bu işleri bilmiyor daha.»

«Ama, pancurun nasıl çarptığını görmüyor musunuz, Nine? Bakın! İşte şurada!»

Heidi parmağıyla orayı gösteriyordu. Nine, «Yavrum, ben ne yazık ki hiçbir şey göremiyorum,» diye yakındı.

«Ben dışarı çıkıp pancurları açsam, içeriye ışık dolsa, o zaman göremez misiniz, Nine?»

«Hayır, o zaman bile göremem. Hiç kimse ortalığı benim görebileceğim kadar aydınlatamaz.»

«Ama dışarıya, karlara çıksanız, o zaman çok aydınlık olur. Benimle gelin, Nine. Göstereceğim size.» Heidi büyük

bir üzüntü içinde yaşlı kadının elini tutmuş, onu götürmeye hazırlanmıştı.

«Bırak olduğum yerde oturayım, evlâdım. Benim için ortalık her zaman karanlık kalacak.»

«Ama yaz gelince bu durum her halde değişecektir, Nine.»

Heidi yardımcı olmaya hevesleniyor, yaşlı kadını avutmaya çalışıyordu. «O zaman her halde size yetecek kadar aydınlık olur! Güneş, dağların üstünde doğup bütün çiçekleri, bütün bayırları kırmızıya boyadığı zaman...»

«Ah, çocuğum, ben artık alevlenen dağları, kırlarda büyüyen altın çiçekleri hiç bir zaman göremeyeceğim. Bu dünya hiç bir zaman bana yetecek kadar aydınlanmayacak. Hiç bir zaman!»

Heidi, birden ağlamaya başladı. Çok acımişti yaşlı kadına. Hıçkırıyordu. «Siz kim yardım edebilir? Hiç kimse yok mu?»

Kadın, çocuğu avutmaya çalıştı. Onun böyle hıçkırığını duymak içini burkmuştu. Gerçekten ağlıyordu Heidi. Ama ne kadar ağlasa, içindeki üzüntüyü hafifletemiyordu. Sonunda Nine, «Gel, benim sevgili Heidi'm,» dedi. «Gel, anlatayım sana. Bak, insanın gözleri görmediği zaman, tatlı sözler duymasını çok sever. Ben de senin konuşmalarını çok seviyorum. Şimdi yanıma otur, bana dedeni anlat. Yıllar önce onu çok iyi tanır dım. Ama uzun zamandır görmedim. Yalnız Peter'in anlattıklarını dinliyorum. O da çok fazla konuşmaz.»

Birden Heidi'nin aklına bir fikir geldi. Gözlerindeki yaşları çarçabuk kurula yııp tatlı bir sesle, «Sen merak etme, Ninedeğim,» dedi. «Ben, dedeme her şeyi anlatırım. O, senin dünyanı aydınlatır, evi de onarır. Her şeyi yapabilir benim dedem.»

Nine artık susmuştu. Heidi ona gün-

lük yaşamını anlatmaya koyuldu. Otlakta geçirdiği yaz günlerini, kışın gündüzleri dedesiyle neler yaptıklarını bir bir dile getirdi. Dedenin tahtadan ne güzel eşyalar yapabildiğini, ne rahat kanepeler, sandalyeler hazırladığını, Küçük Kuğu ile Küçük Ayı'nın samanlarını yiyebilmeleri için ne güzel kutular yaptığını söyledi. Yaz için kocaman bir banyo, süt sağmak için yeni bir kap, bir de kaşık yapacağını anlattı. Heidi tahtadan yapılabilecek şeyleri anlatmaya kendini iyice kaptırmıştı. Nine dikkatle dinliyor, arasıra sesleniyordu. «Duyuyor musun, Brigitta? Alm Amca için neler söylüyor, duyuyor musun?»

Birden hikâye, kapının dışından duyulan gürültülerle kesildi, Peter içeriye daldı. Heidi'yi görünce olduğu yerde durup şaşkın şaşkın baktı. Sonunda Heidi, «İyi akşamlar, Peter!» diye onu selâmla-

yınca, onun da yüzüne bir gülümseme yayılabildi.

Yaşlı kadın şaşırarak, «Çocuk okuldan bu kadar çabuk mu geldi?» diye sordu. «Bu kadar çabuk geçen bir gün görmemiştim! İyi akşamlar, Peter! Bugün okuman nasıl gitti?»

Peter, «Her zamanki gibi,» diye karşılık verdi.

Nine, «Aah, ah!» diye içini çekti. «Belki bugün bir değişiklik olur diye umuyordum. Şubat'ta on iki yaşını dolduracağına göre...»

Heidi ilgiyle, «Ne gibi bir değişiklik, Nine?» diye sordu.

«Okumasını öğrenir diye umuyordum. Şurada, rafın üzerinde eskiden kalma bir ilâhiler kitabı var. Çoktan beri o ilâhileri dinleyemedim. Artık unuttum bile. Peter bir an önce okumayı sökerse, bana onları okur diye bekliyorum. Ama

harfleri hiç öğrenemiyor. Ona çok güç geliyor.»

Peter'in annesi, «Işığı yakayım artık,» dedi. «Ortalık kararmaya başladı.» Kadın hâlâ ceketi yamıyordu. «Hiç bir gün bu kadar kolay uçup geçmemişti.»

Heidi ayağa fırladı, elini nineye uzattı, «Allaha ısmarladık, nine,» dedi. «Ortalık kararırken eve gitmem gerek.» Sonra, Peter'le annesine de veda edip kapıya doğru yürüdü. Nine birden seslendi. «Dur, Heidi! Yalnız gidemezsin. Peter de seninle gelsin. Duyuyor musun? Çocuğa iyi bak, Peter. Yolda düşmesin. Hem sallanarak gitmeyin. Uzun sürerse üşüyebilir, anladın mı? Başında bir örtü falan var mı?»

Heidi, «Örtüm yok,» dedi. «Ama üşümem ben.»

Bunları söyler söylemez kapıdan fırladı, öyle hızlı adımlarla yola koyuldu ki, Peter arkasından yetişmekte güçlük

çekti. Nine bu sefer, «Sen de peşinden koş, Brigitta,» diye sesleniyordu. «Böyle bir havada donar bu çocuk. Benim başörtümü al! Çabuk koş!»

Brigitta hemen fırladı. Çocuklar dağa doğru pek az tırmanabilmişlerdi ki, karşıdan dedenin gelmekte olduğunu gördüler. İhtiyar onların yanına gelince, durdu.

«Aferin, Heidi! Sözünde durmuşsun bakıyorum,» dedi. Sonra onu yanında getirdiği örtüye sıkıca sarıp kucağına aldı, geri dönüp dağa tırmanmaya başladı.

Brigitta, ihtiyarın çocuğu sıkıca sarmalayıp kucağında götürdüğünü ta uzaktan görmüştü. Peter'le birlikte kulübeye döndü ve nineye gördüklerini anlattı.

Nine hem şaşırmış, hem de çok sevinmişti. «Tanrı'ya şükür ki, çocuğa iyi davranıyor,» dedi. «Keşke onu buraya tekrar yollasa! İnsanı çok rahatlatan bir çocuk! Ne kadar da iyi yürekli!» O gece

nine uyuyuncaya kadar sık sık kendi kendine aynı şeyi tekrarlardı, durdu. «Keşke çocuk tekrar gelse! O zaman hayatta benim de bekleyeceğim, umacağım bir şey olurdu!»

Heidi yol boyunca dedesine bir şeyler anlattı durdu. Ama koca örtünün içinden yükselen boğuk sesler ihtiyara hiçbir anlam ulaştıramıyordu. Bir ara yaşlı adam, «Eve varıncaya kadar bekle, Heidi,» dedi. «O zaman bana her şeyi anlattırısın.»

Kulübeye girdiklerinde Heidi örtüsünden kurtulabildi. İlk sözü şu oldu: «Dedeciğim, yarın yanımıza bir çekiçle bir sürü çivi alıp, ninenin pancurlarını, gevşemiş tahtalarını onarmaya gitmeliyiz. Ev durmadan sallanıp duruyor!»

«Öyle mi yapmalıyız? Kim demiş onu?»

«Hiç kimse söylemedi. Ben kendim biliyorum,» diye açıkladı Heidi. «Bütün

tahtalar gevşemiş. Ev, üstlerine yıkılacak diye korkusundan nine uyku bile uyuyamıyor. Hem onun dünyası kapkaranlık. Kendisine hiç kimsenin yardım edemeyeceğini sanıyor, ama sen edebilirsin, dedeciğim. Eminim edebileceğinden. Bir düşünsene, zavallılık için her zaman karanlıkta oturmak, her zaman korkmak ne kadar üzücü. Ona yardım edebilecek tek kişi sensin. Yarın birlikte gideriz, ona yardım ederiz, değil mi, dedeciğim?»

Heidi, ihtiyara sınımsız sarılmış, yüzünde umut ve güvenle ona bakıyordu. Yaşlı adam bir süre çocuğun yüzüne baktı, sonunda, «Evet, Heidi. Yarın sabah gider, o onarımlara bakarız,» dedi.

Çocuk yerinden fırlamış, odanın ortasında sıçrayıp duruyor, «Yarın gidiyoruz! Yarın gidiyoruz!» diye şarkılar söylüyordu.

Dede sözünü tuttu. Ertesi gün gene

kızağa binip bir gün önceki gibi aşağıya indiler. İhtiyar, çocuğu, Peter'in kulübesinin önünde indirdi, «İçeriye gir, ortalık kararırken yola çık,» dedi.

Heidi daha kapıyı açıp içeriye adımını atarken, ninenin sesi köşeden duyuldu. «Heidi geldi! İşte çocuk gene geldi!» Kadın heyecanından elindeki ipliği yere düşürmüştü. İki kolunu Heidi'ye doğru uzattığında önündeki tekerlek de hareketsiz kaldı. Heidi hemen ona doğru koştu, küçük bir sandalye bulup ninenin yanına çekti, oracığa oturdu. Nineye anlatacağı o kadar çok şey, soracağı o kadar çok soru vardı ki. Ama tam o sırada duvara gümbür gümbür vurulmaya başlandı. Yaşlı kadın, korkusundan yerinden öyle bir sıçrayış sıçradı ki, neredeyse iplik çıkırığı devriliyordu. Titreyen sesiyle, «Tanrım sen bizi koru!» diye bağırdı. «Ne oluyoruz? Her halde ev tepemize yıkılıyor artık!» Heidi onun kolunu sımsıkı

tuttu, avutmaya çalıştı. «Hayır, hayır, niceğim! Korkmayın! Dedemin çekicinin sesleri bunlar. Her tarafı onaracak, artık korkmanıza gerek kalmayacak.»

«Böyle bir şey gerçekten olabilir mi acaba? Tanrı bizi unutmamış mı yani?»

Nine çok heyecanlanmıştı. «Duydun mu Brigitta? Eğer Alm Amca gerçekten dışarıdaysa, hemen git çağır, ona teşekkür edeyim!»

Brigitta kapıdan çıktı. Dışarıda Alm Amca, sağlam bir keresteyi duvara çakmaya uğraşıyordu. Brigitta yaklaştı, «İyi günler, Amca!» dedi. «Annemle ben yardımlarınız için size teşekkür etmek istiyoruz. Annem ne kadar şükran duyduğunu kendisi söylemek istiyor.»

«Yeter!» dedi ihtiyar. «Alm Amca hakkında neler düşündüğünüzü çok iyi bilirim. Sen git buradan. Nereyi onaracağımı kendim bulurum ben.»

Brigitta hemen bu emre uydu. Alm

Amca'nın sesi öyle sertti ki, başka bir şey yapmaya zaten olanak yoktu.

İhtiyar, önce evin çevresini dolaşarak her tarafa tahtalar çaktıktan sonra, duvara dayalı duran dar merdivenden dama çıktı, elindeki çivilerin en sonuncusunu çakıncaya kadar orada uğraştı durdu. İşini bitirdiğinde zaten karanlık da bastırmak üzereydi. Merdivenlerden inip kızıağı koyduğu yerden çıkardı. O sırada kapı açılmış, Heidi görünmüştü. Tıpkı bir gün önce olduğu gibi, dede onu yine kalın örtüye sardı, kucağına aldı, kızıağı ipinden çeke çeke tepeye doğru uzaklaştı.

Kış günleri birbirini izlemeye başlamıştı. Yıllar süren yalnızlık ve mutsuzluktan sonra, ihtiyar kör kadının hayatına ilk defa büyük bir mutluluk ve neşe giriyordu. Artık günleri eskisi gibi karanlık, eskisi gibi kötü geçmiyordu. Bekle-

diği bir Şey vardı: Gün doğduğu andan başlayarak Heidi'nin ayak sesleri... ocuk da nineye çok bađlanmıŐtı. Ona hiç kimsenin yardım edemeyeceğini, dedesinin bile yardımcı olamayacağını anladığı zaman çok zlmŐtı tabii. Ama beri yandan nine ona defalarca aynı Şeyi söyleyip duruyordu. Heidi yanındayken karanlığı hiç de o kadar hissetmiyordu yaşlı kadın. Böyle olunca Heidi de havanın güzel olduğu kiŐ günlerini hep ninenin yanında geçirmeye başladı. İhtiyar, onu kızakla getiriyor, kendisi de aletlerini yanına alıp gün boyu kulübenin onarımıyla uğraşıyordu. Bu onarımlar kısa zamanda etkisini göstermiŐti. Artık rüzgâr estiği zaman ev eskisi gibi inleyip gıcır damıyordu. Nine yıllardan beri bu kadar rahat uyku uyumadığını söylüyor, Alm Amca'nın kendisine yaptığı bu iyiliği hiç bir zaman unutmayacağını tekrarlayıp duruyordu.

BEŞİNCİ BÖLÜM

ALM KULÜBESİNE İKİ KONUK GELİYOR

K IŞ çarçabuk geçmiş, onu izleyen yazsa ondan daha çabuk bitmişti. Şimdi ikinci kış da sonuna yaklaşıyordu. Heidi bir kuş kadar mutluydu. Her gün hevesle ilkbaharın gelmesini bekliyor, yumuşak güney rüzgârının köknar dallarında çıkarıldığı sesi dinlemeyi, yamaçlardaki karların eriyip yok olmasını görmeyi özlüyordu. Artık otlaklarda geçireceği uzun gün-

lere de kavuşacaktı. En çok buna sevi niyordu Heidi. Artık sekiz yaşına gelmiş ti. Alm Amca'nın yanında kaldığı süre boyunca birçok şey öğrenmiş, keçileri gü tmenin ustası olmuştu. Küçük Kuğu'yla Küçük Ayı onun sesini duyar duymaz pe şine takılıyorlar, yanından bir adım bile ayrılmıyorlardı.

Kış boyunca Peter iki kere Dorfli'de ki okuldan haberler getirmiş, öğretmen den Alm Amca'ya ricalar taşımıştı. Öğ retmen, Alm Amca'nın yanında kalan ço cuğun okul yaşının çoktan geçmeye yüz tuttuğunu, eğitimine bir yıl önceden baş lanmış olması gerektiğini hatırlatıyordu. Her iki seferinde de Alm Amca'nın ce va bı aynıydı: Çocuğu okula göndermeye hiç niyeti yoktu.

Mart ayının güneşli bir gününde, Heidi evin kapısından fırladığı zaman, si yahlar giymiş yaşlı bir adamla karşı kar şıya kalınca şaşırıldı. Adam bir süre Hei-

di'yi inceledi, sonra bu beklenmedik karşılaşmanın küçük kızı korkutmuş olabileceğini düşünerek yumuşak bir sesle, «Korkacak bir şey yok,» dedi. «Sen Heidi'sin her halde. Deden nerede?»

«İçerde, masanın başında oturuyor. Tahtadan kaşıklar yapıyor.»

Heidi kapıyı itip konuğu içeriye soktu.

Gelen adam Dorfli kasabasının papazıydı. Amca'yı eskiden tanıyordu. Tahta parçalarının üzerine eğilmiş çalışan ihtiyara doğru yürüdü, «Günaydın, komşu!» diye seslendi.

Dede şaşırarak başını kaldırdı, sonra ayağa kalkıp, «Günaydın, papaz efendi,» dedi. Kendi sandalyesini konuğa uzattı, «Lütfen oturun,» diyerek onu ağırlamaya çalıştı.

Papaz oturdu. «Sizi uzun süreden beri göremedim, komşu,» dedi.

«Ben de sizi!»

«Sizinle bir şey konuşmaya geldim. Her halde ne konuşacağımı biliyorsunuzdur. Bir konuda ne yapmayı düşündüğünüzü bilmek istiyorum.»

Bir sessizlik oldu. Papaz, Heidi'ye çabucak bir bakış fırlattı. Çocuk, kapının yanında durmuş, konuşulanları büyük bir ilgiyle dinliyordu.

Dede, «Heidi, sen keçilere bir bak bakalım, ne yapıyorlar!» dedi. «Onlara biraz da tuz götür istersen. Ben gelinceye kadar onların yanında kal!»

Heidi hemen gözden kayboldu.

Papaz, «Bu çocuk geçen yıl okula başlamalıydı,» diye konuştu. «Öğretmen size kaç kere hatırlattı, ama kulak asmadınız. Bu çocuğun nasıl yetişmesini istiyorsunuz, komşu?»

«Okula gitmemesini istiyorum!»

Papaz, kollarını kavuşturup tahta kanepeye kararlı bir ifadeyle yerleşmiş olan ihtiyara şaşkın bakışlarla baktı.

«Ama bu çocuk nasıl büyüyecek?» diye mantıklı bir soru sordu.

«Keçilerle, kuşlarla birlikte büyüyecek. Böylelikle kötü şeyler öğrenmeden büyüyecek.»

«Ama o ne bir keçi, ne de bir kuş! Bir insan o!» diye söylendi papaz. «Belki bu dostlarından kötü bir şey öğrenmediği doğru ama, onlar ona A B C'yi öğretemezler! Oysa öğrenmesi gerek. Başlama zamanı da geldi. Bu konuya dikkatinizi çekmeye geldim. Ben gittikten sonra, boş zamanınızda kendi kendinize düşünürsünüz. Yaz boyu, gerekli hazırlıkları yaparsınız. Bu çocuğun bir kış daha eğitimsiz ve başıboş kalmasına izin verilmemeli. Gelecek yıl okula düzenli biçimde gidip gelmesi şart!»

«Hayır, gitmeyecek, papaz efendi!» diye mırıldandı ihtiyar. Kararlılığından bir dirhem bile kaybetmemiştir.

«Bu kararınızda böyle direndiğiniz

sürece size mantık yolunu gösterebilme-
min çaresi yok mu?» Papazın sabrı tüken-
meye başlamıştı. «Siz kendiniz dünyayı
görmüş, yaşam nedir bilen birisiniz.
Çok şey gördünüz, çok şey öğrendiniz.
Daha akıllıca davranmanızı beklerdim,
komşu!»

«Öyle mi?» İhtiyarın sesindeki titre-
şim, artık onun da heyecanlanmaya baş-
ladığını belli ediyordu. «Gelecek kış, in-
cecik, zayıf, hassas bir çocuğun, karların,
buzların üzerinde iki saatlik yol aşıp oku-
la gitmesine izin vereceğimi mi sanıyor-
sunuz? Kış rüzgârlarında koca adam
bile yamaçlardan aşağıya yuvarlanabi-
lir... nerede kaldı küçücük bir ço-
cuk! Belki çocuğun annesi Adelheid'i
da hatırlarsınız. Uykusunda gezerdi. Çok
narin yaratılışlıydı. Çocuk da onun gibi
ince yapılı olduğuna göre, böyle güç ko-
şullar onu da sarsmaz mı? Kim beni
mecbur edecek onu okula göndermeye?

Bunu bilmek isterdim! Ülkenin en büyük mahkemesine başvurup araştıracağım. Bakalım kimse beni buna mecbur edebilecek miymiş?»

Papaz anlayışla, «Okula uzaklık bakımından haklısınız,» dedi. «Çocuğu buradan okula göndermeye olanak yok. Ama onu çok sevdiğinizi görüyorum. Onun hatırı için belki de çoktan yapmanız gereken şeyi yapar, Dorfli'ye taşınırsınız! Bizim aramızda yaşarsınız! Burada, bu dağın başında, hem Tanrı'ya, hem insana küskün bir hayat sürmek neye yarar! Böyle insandan uzak bir yerde başınıza bir şey gelse, yardımınıza kim koşabilir? Kış geldiğinde bu kulübede nasıl donmuyorsunuz, ona şaşıyorum. İnce yapılı çocuk nasıl dayanıyor buna?»

«Üşümemesini sağlıyorum. Yatağı da hem yumuşak, hem de sıcak. Bunları bilmenizi isterim, papaz efendi. Bir şey daha var: Kışın başında, gerekecek bütün

odunu hazırlıyorum. Eğer şuradaki sundurmaya bakarsanız, kendi gözünüzle de görebilirsiniz! Hepsi yığılı duruyor! Kış boyu bu kulübenin ocağını hiç söndürmem. Vadiye inip orada yaşamaya gelince, bunun sözü bile olamaz. Oradaki insanlar benden nefret ediyor, ben de onlardan nefret ediyorum. Ayrı kalmamız hepimizin iyiliğine olur.»

«Hayır, hayır, çok yanılıyorsunuz!»

Papazın sesi yumuşacıktı. «Aşağıdaki insanlar sizden sandığınızın yarısı kadar bile nefret etmiyorlar. Öğüdümü tutun, komşu! Tanrı'yla barışın. O'ndan sizi affetmesini isteyin. O zaman aşağıya indiğinizde herkesin size karşı nasıl değiştiğini göreceksiniz! Bakın o zaman ne kadar mutlu olacaksınız!»

Papaz ayağa kalktı. İhtiyara elini uzatırken yine aynı yumuşak sesle bir kere daha tekrarladı: «Size güveniyorum, komşu! Gelecek kış vadiye gelip, bizim

aramızda yaşayacağınıza inanıyorum. Gene eski günlerdeki gibi komşu olacağız. Hem, yalnız çocuğun okulu için gelmenize de üzülürüm. Tanrı'yla ve insanoğluyula barıştığınız için aramıza döndüğünüzü bilmek isterim. Bana söz verin!»

Alm Amca, papazla el sıkıştı ama, gene direndi, «Bunları iyi niyetle söylediğinizi biliyorum... ama olamaz! Bu çocuğu asla okula yollamayacağım, kendim de vadiye inip yerleşmeyeceğim.»

«Öyleyse Tanrı yardımcınız olsun!»

Papaz içini çekip üzgün adımlarla dağ yolundan aşağıya doğru uzaklaştı.

Bu görüşmeden sonra Alm Amca, çok sıkıntılı ve sinirli bir adam oldu. Öğleden sonra Heidi, «Bugün nineye gidecek miyiz?» diye sorduğunda, sert bir sesle, «Hayır, bugün olmaz!» demiş, bir daha da hiç ağzını açmamıştı. Ertesi sabah da çok sessiz geçti. Heidi bir kere daha, «Bugün nineye gidecek miyiz?» diye sordu.

İhtiyar bu sefer sakalının arasından, «Belki,» diye mırıldandı.

Ama daha onlar öğle yemeğinin bu-
laşıklarını yıkayamadan, bir konuk daha
çıkageldi. Bu seferki, Dete teyzeydi. Çok
güzel bir elbise giymiş, başına tüylü bir
şapka oturtmuştu. Alm Amca, onu tepe-
den tırnağa, şaşkınlıkla süzdü. Dete bu
sefer sohbeti dostça sürdürmeye karar-
lıydı. Bu yüzden işe iltifatlarla başladı:

«Çocuk ne kadar iyi görünüyor! Onu
tanımakta güçlük çektim! Alm Amca'yla
yaşamının onu sıkmadığı ortada. Tersine!
Ben sık sık sizi düşünüyorum, gelip ço-
cuğu buradan almayı planlıyordum. Her
halde işinize engel, ayağınıza bağ oluyor-
dur? Bir dakika bile aklımdan çıkmadı
bu düşünceler. İşte bugün de bunun için
geldim. Duyduğum bir habere göre, ga-
liba Heidi'nin şansı iyice açıldı. Her şe-
yi ayarladım. Gerçekten çok büyük bir

fırsat. Yanlarında çalıştığım ailenin çok zengin akrabaları var. Frankfurt'da oturuyorlar. Frankfurt'un en güzel evinde. Bir tek kızları var. O da sakat. Tekerlekli bir sandalyede ömrünü geçirip duruyor. Çok yalnızlık çekiyor. Derslerini eve gelen özel bir öğretmenden öğreniyor. Bu da tabii çocuğu çok sıkıyor. Yanına bir arkadaş istiyor. Birlikte oynayabilmek için. Ailesi benim hanımımından böyle bir arkadaş bulmasını rica etmiş. Evin kâhyası olan kadın, şımarık olmayan, basit, zamane çocuklarına benzemeyen birisini bulmak istiyormuş. Tabii aklıma hemen Heidi geldi. Kadına gidip, çocuğumuzun kişiliğini anlattım. Onu almayı hemen kabul etti. Heidi'nin bundan ne kadar büyük ölçüde yararlanabileceğini belki bugünden bilemeyiz bile. Belki kendi çocuklarının başına bir şey gelirse... zaten öyle zayıf ve güçsüz ki... zaman belki de çocuksuz kalmak iste-

mezler, onun yerine belki... ne büyük bir şans olur, değil mi?»

Alm Amca kendini zorla tutabilmişti. «Sözlerin çıktı mı artık?» diye gürlendi.

Dete başını arkaya atarak, «Öff!» dedi. «Sanki önemsiz bir şey anlatıyordum gibi davranıyorsunuz. Böyle bir habere kim sevinmez!»

«Sen de o iyi haberini başkasına götür o zaman. Bir daha duymak istemiyorum!» İhtiyarın sesi kupkuruydu.

Dete hemen öfkelenmişti: «Yaa!» diye bağırdı. «Eğer bütün sözünüz bu kadar- sa, ben de size kendi düşüncelerimi söyleyeyim, Amca: Bu çocuk sekiz yaşına geldi. Daha hiç bir şey bilmiyor. Onu ne okula, ne de kiliseye gönderiyorsunuz. Hepsini Dorfli'de anlattılar bana. Benim ablamın çocuğu o. Başına gelenlerden ben sorumluyum. Yoluna bu kadar büyük bir kısmet çıktığı zaman engelleme-

ye çalışan insan, ona hiç aldırılmıyor, geleceğiyle hiç ilgilenmiyor demektir. Kime sorsanız benim tarafımı tutar. Herkes size karşı. Eğer bu işi mahkemeye götürmek niyetindeyseniz, daha önce iyi düşünmeniz gerekir, Amca! O mahkemede duymaktan hoşlanmayacağınız konular da ortaya dökülebilir.»

«Kes sesini!» diye gürlledi Alm Amca. Gözlerinden sanki alevler fışkırıyordu. «Pekâlâ, senin dediğin gibi olsun. Çocuğu al, götür, ve mahvet! Bir daha da ne o gülünç şapkalı suratını göreyim, ne de o terbiyesiz sözlerini duyayım!» Amca bu sözleri söyler söylemez arkasını döndü, kulübeden dışarı çıkıp gözden kayboldu.

Heidi keskin kara gözlerini teyzesine dikerek, «Dedeyi çok kızdırdın,» dedi.

Dete sabırsız bir sesle, «Yakında unuttur, üzülme,» diye karşılık verdi. «Şimdi yürü bakalım. Elbiselerin nerede?»

Heidi diklenerek, «Ben gitmiyorum!» dedi.

«Ne dedin?»

Teyzesi öfkelenmeye hazırdı. Ama birden sesini yumuşatıp çocuğu inandırmak yolunu seçti. «Hadi, hadi, sen daha bu işleri anlayamazsın. Orada ne kadar rahat edeceğini bilemezsin.»

Dolaba doğru yürüdü, Heidi'nin eşyalarını çıkardı, paket yaptı. «Şimdi yürü,» dedi. «Şapkan da burada! Şunun haline bak! Ama ziyarı yok! Bugünlük idare eder. Çabuk giy.»

Heidi bir kere daha, «Ben burada kalacağım!» dedi.

«Aptallaşma. Keçi gibi inatçı olmuşsun. Keçilerle dolaşmaktan olacak. Ama bir şeyi iyice anlamın gerek: Deden çok kızgın. Bizi bir daha görmek istemiyor. Kendi ağzıyla söyledi, sen de duydun. Benimle gelmeni istiyor. Şimdi onu daha da çok kızdırmanın anlamı yok. Frankfurt'

un ne kadar güzel olduğunu bilemezsin. Ama, gene de, beğenmezsen buraya dönebilirsin. O zamana kadar da dedenin öfkesi geçer.»

«İstediğim zaman hemen çıkıp eve dönebilir miyim?»

«Hadi yürü ve aptallığı bırak! İstedüğün zaman dönebilirsin dedim sana. Bugün Maienfeld'e kadar gidebileceğiz. Oradan trene binmemiz gerek. Yarın günümüz trende geçecek. Aynı tren seni istediğin zaman evine rüzgâr gibi ulaştırabilir.»

Dete teyze elbise paketini kolunun altına kıstırdı, öbür eliyle Heidi'yi sıkıca yakaladı, yokuştan aşağıya inmeye başladılar.

Peter o sırada elinde bir yığın kamışla kendi kulübesinin önüne doğru yürümekteydi. Heidi'yle teyzesinin karşıdan geldiklerini görünce ağzı açık durup onlara baktı. Az sonra aklını başına topladı.

yıp arkalarından bağırdı: «Nereye gidiyorsunuz?»

Heidi, «Teyzemle Frankfurt'a gitmem gerekiyor,» diye seslendi. «Ama daha önce nineye veda etmeliyim. Beni bekler sonra.»

Teyze hemen, «Olmaz, olmaz!» diye onun sözünü kesti. «Çok geç kaldık: Onu buraya döndüğün zaman görürsün. Şimdi yürü yolunda!»

Çocuğu çekiştirerek ilerledi. Yaşlı kadını görmekte dayatır da, yollarından kalırlar, diye korkuyordu.

Peter olanca hızıyla kulübeye daldı, elindeki kamışları fırlattığı gibi yere attı. Çıkan gürültü ihtiyar nineyi yerinden sıçratmıştı. Yakınma dolu bir sesle, «Gene ne oldu?» diye sordu. «Ne oluyor burada?» Peter'in annesi de masanın başından söze karıştı: «Ne var, Peter? Bir şey mi oldu, söylesene!»

Peter soluk soluğa, «Heidi'yi götürüyor!» diyebilirdi.

Nine umutsuz bir sesle, «Kim götürüyor?» diye sordu. «Nereye götürüyor? Anlatsana, Peter?» Ama olup bitenleri anlamaya başlamıştı bile. Kızı Brigitta az önce Dete'in Alm Amca'yla konuşmak üzere dağa tırmandığını söylemişti ona. İhtiyar kadın yerinden kalktı, titreyen parmaklarıyla pencereyi açtı, dışarıya seslendi: «Dete, Dete, çocuğu bizden uzaklaştırma! Götürme Heidi'yi, Dete!»

Dete'le Heidi bu sesi duydular. Dete her halde ninenin sözcüklerini de duymuş olmalıydı. Çünkü, Heidi'nin elini daha da sıkı kavrayarak adımlarını hızlandırdı, koşa koşa ilerlemeye başladı.

Heidi, elini bu mengeneden kurtarmaya çalışıyordu. «Nine beni çağırıyor,» diye haykırdı. «Ona gitmek istiyorum!»

Ama teyze de bunu hiç mi hiç istemiyordu. Çocuğu yatıştırmaya çalıştı:

«Çabuk yürü. Yoksa çok geç kalırız, yarınki yolculuğumuz aksar. Frankfurt'una ne kadar çok seveceğini yakında göreceksin. Belki de buraya dönmeyi hiç istemeyeceksin. Ama istersen, dönmesi güç değil. Gelirken nineye bazı armağanlar da getirebilirsin... sevdiği bir şey.»

Bu fikir Heidi'nin hoşuna gitmişti. Karşı koymaktan vazgeçti, teyzesine ayak uydurup koşmaya başladı.

Biraz sonra, «Nineye ne getirebilirim acaba?» diye sordu.

«Güzel bir şey. Belki küçük beyaz ekmeklerden. Yumuşacık. Ne kadar çok hoşuna gider. Her zaman yediği o kara ekmekten o kadar farklı olur ki!»

«Evet, biliyorum. Ekmeğini her zaman Peter'e verir. 'Bana çok sert geliyor, yiyemiyorum,' der. Kendi kulaklarımla duydum.»

Heidi biraz düşünüp devam etti: «Çabuk olalım öyleyse, Dete teyze! Bugün

Frankfurt'a varırsak, hemen ekmekleri alır dönerim.» Heidi uçarcasına koşmaya başlamıştı. Koltuğunun altında epey bir yük taşıyan Dete'in ona yetişmesi güç olmuştu bu sefer. Ama onun bundan yakındığı yoktu. Çocukla mücadele etmekten kurtulduğuna seviniyordu. Kısa zamanda Dorfli'nin ilk evlerine vardılar. Burada üstlerine yağacak sözler ve sorular Heidi'yi gene caydırabilirdi. Dete bunu önlemek için, Heidi'nin eline sımsıkı yapıştı ve kasabanın öbür ucuna doğru rüzgâr gibi ilerledi. Onları her gören, aceleleri olduğunu anlayabilirdi. Seslenip soru soranlara, «Şimdi konuşamam, yolumuz uzun,» diye karşılık veriyordu.

Her pencereden duyulan seslere rağmen durmadan geçmeyi başardıklarına çok seviniyordu Dete. Heidi de hiç sesini çıkarmıyor, hevesle koşuyordu.

İşte o günden sonra, Alm Amca alış-veriş için Dorfli'ye indiği günlerde eskisinden bile daha korkunç görünmeye başlamıştı. Hiç kimseyle konuşmuyor, sırtında peynir sepeti, elinde bastonuyla herkesin ödünü koparıyordu. Kasaba halkı aynı kanıda birleşmişti: Çocuğun Alm kulübesinden kurtulmuş olması büyük bir şanstı. Alm Amca'nın tarafını tutan bir tek kör nine kalmıştı. Ona iplik siparişi vermek için evine gelenlere hep Alm Amca'nın çocuğa ne kadar iyi davrandığını anlatıyor, kendilerine nasıl yardımcı olduğunu sayıp döküyordu. Tersliğiyle ünlü ihtiyarın nasıl günler günü bu kulübeyi onardığının hikâyesi kısa zamanda Dorfli'ye yayıldı. Nine durmadan, «Alm Amca onarmasa, kulübenin çoktan başlarına yıkılmış olacağını» söylüyordu ama, kasabalılar kadının artık bunamaya başladığını, etrafında olup bitenleri pek anlayamadığını sanıyorlardı.

Onarımların yapıp bittiği de iyi olmuştu doğrusu. Çünkü Alm Amca, bir daha Çoban Peter'in kulübesine uğramadı. Ninenin günleri gene iç çekmelerle, yakınmalarla dolu geçmeye başladı. Arasıra alçak sesle, «Ne yazık! Bütün neşe, bütün mutluluk çocukla birlikte gitti!» diye söyleniyordu. «Günler ne kadar uzun oldu! Nasıl da bitmek bilmiyor! Keşke ölmeden önce Heidi'yi bir kere daha görebilseydim!»

ALTINCI BÖLÜM

YENİ BİR BAŞLANGIÇ

RANKFURT'DAKİ evde, Bay Sesemann'ın küçük kızı, bütün ömrünü geçirdiği tekerlekli sandalyesinde oturmaktaydı. Onu bir odadan bir odaya hep bu sandalyeyi iterek götürürlerdi. Şu anda, çalışma odası dedikleri odadaydı. Derslerini burada yapardı.

Clara'nın küçük yüzü solgun ve inceydi. Yumuşak bakışlı, mavi gözleri kapıya dikilmişti. Bugün zaman gerçekten

geçmek bilmiyordu. Kızcağız sık sık, «Daha vakit gelmedi mi, Bayan Rottenmeier?» diye soruyordu.

Onun bu soruyu sorduğu kadın, küçük bir çalışma masasının başında dimdik oturmaktaydı. Sorulara yalnızca başını sallayarak karşılık veriyordu. Bayan Rottenmeier, giydiği elbisenin biçiminden olacak, insana korku veren biriydi. Omuzlarının üzerine kaskatı kolalı yakası olan bir pelerin kondurmuş, başına da pek süslü bir kep giymişti. Bayan Sesemann'ın birkaç yıl önce ölmesinden bu yana evin ve hizmetçilerin yönetiminden o sorumluydu. Bay Sesemann sık sık iş yolculuklarına çıkar, Bayan Rottenmeier'i evin yöneticisi olarak bırakır, yalnızca kararlarını alırken Clara'ya danışmasını, onun istemediği bir şeyi yapmamasını emrederdi.

Clara aynı soruyu bir kere daha sor-

maya hazırlanırken Dete'le Heidi de evin kapısına varmışlardı.

Dete zili çaldığı zaman, ceketinde tıpkı gözleri gibi kocaman yuvarlak düğmeler bulunan bir uşak aşağıya indi, kapıyı açıp onlara şaşkın gözlerle baktı.

Dete, «Acaba Bayan Rottenmeier'i görebilir miyiz?» diye sordu.

Sebastian bir an onları donuk bakışlarla süzdü, sonra bir zile bastı ve başka bir şey söylemeden arkasını dönüp uzaklaştı. O giderken üst kattaki bir kapıdan bir kadın hizmetçi görüldü. Başına kar gibi, tertemiz bir kep kondurmuştu. Merdivenin tepesinden konuklara bakarak, «Ne var?» diye sordu.

Dete, Bayan Rottenmeier'i görmek istediğini bir kere daha tekrarladı. Hizmetçi Tinnette gözden kayboldu. Ama az sonra yeniden belirdi ve merdivenden aşağıya seslendi, «Buraya gelin! Sizi bekliyorlar!»

Dete'le Heidi üst kata çıktılar ve Tinnette'in peşinden çalışma odasına doğru yürüdüler. Kapıya vardıklarında Dete terbiyeli bir tavırla durdu. Heidi'nin elini hâlâ sıkı sıkı tutuyordu. Çünkü bu yabancı ortamda çocuğun neler yapacağını kestirebilme olanağı yoktu.

Bayan Rottenmeier yerinden kalktı, yavaş yavaş onlara doğru yürüyüp evin kızına arkadaş diye getirilen bu yeni çocuğu inceledi. Gördüklerinden pek hoşlanmışa benzemiyordu. Heidi'nin sırtında çok eski basma bir elbise vardı. Başındaki hasır şapka iyice eskimiş, biçimi de bozulmuştu. Şapkanın kenarları altından masum bakışlarla bakıyor, karşısındaki kadının giydiği garip şapkaya pek şaşırtığını da hiç gizlemiyordu.

Bayan Rottenmeier, «Adın ne?» diye sordu. Çocuğa baktığı sürece onun da kendisine baktığına, gözlerini kaçırmadığına dikkat etmişti.

Çocuk, «Heidi,» diye karşılık verdi. Çok açık, çok anlaşılabilir bir sesle söylemişti bunu.

«Nee? Bu isim değil ki! Her halde seni vaftiz ederken başka bir isim koymuşlardır! Hangi isimle vaftiz edildin?»

«Hatırlamıyorum.»

Kadın başını beğenmez bir ifadeyle sallayarak, «Ne kadar saçma bir cevap bu böyle,» dedi. «Dete, bu çocuk aptal mı, yoksa küstah mı?»

«Çok üzgünüm! Lütfen izin verin de çocuğun adına konuşayım. Yabancılara hiç alışkın değildir.» Dete çabuk çabuk anlatıyordu. Bir yandan da, bu kadar uygunsuz bir cevap verdiği için Heidi'yi gizlice dürtmekteydi. «Aslında aptal da değildir, küstah da. Ama aklından geçenleri olduğu gibi söylemeye alışmış. Yüksek sınıftan insanların oturduğu bir eve ömründe ilk defa giriyor. Görgü kurallarından da hiç haberi yok. Uysal bir ço-

cuktur. Öğrenmeye heveslidir. Eğer ona biraz sabır gösterebilirseniz çok çabuk yetişecektir. Vaftiz adı Adelheid. Aslında annesinin adını verdiler ona. Annesi benim ablamdı. Kaybettik onu.»

«Neyse bari. Hiç değilse bu ismi telaffuz edebiliyorum,» dedi Bayan Rottenmeier. «Ama Dete, bana kalırsa bu çocuk yaşına göre biraz garip görünüyor. Ben sana Bayan Clara için gene o yaşlarda bir arkadaş istediğimi söylemiştim. Derslerini ve oyunlarını iyi paylaşabilsinler diye. Bayan Clara şimdi on iki yaşında. Bu çocuğun yaşı kaç?»

Dete sözü dolaştırmak kararındaydı, «Özür dilerim, ben de pek kesin bilmiyorum ama, sanıyorum biraz daha küçük... yine de çok küçük sayılmaz. On yaşında... Hatta belki biraz geçti bile.»

Heidi atılıp, «Sekiz yaşındayım ben,» dedi. «Dedem söylemişti.» Teyzesi onu bir kere daha dürttü ama, Heidi bunun

nedenini anlayamadı. Anlayamadığı için de hiç bir utanma belirtisi göstermedi.

Bayan Rottenmeier, «Nee! Sekiz mi?!» diye bağırdı. «Arada dört yaş fark var! Böyle bir arkadaş ne işe yarar? Peki, neler biliyorsun bakalım, çocuk? Derslerinizde hangi kitapları okudunuz?»

«Hiç!»

«Hiç mi? Peki, okumayı nasıl öğrendin?»

«Öğrenmedim ki! Peter de öğrenmedi!»

«Tanrım! Hiç okumak bilmiyor musun? Bu doğru olabilir mi!!!» Bayan Rottenmeier pek şaşırmıştı. «Ne öğrendin peki?» diye sordu.

Heidi'nin cevabı gene basitti, «Hiç bir şey.»

«Detel!!!»

Bayan Rottenmeier kapıldığı şoktan kurtulmayı sonunda başarmıştı. «Seninle vardığımız anlaşma hiç böyle değildi! Bu

çocuğu bana getirmeye nasıl cesaret ettin?!»

Ama Dete kolay kolay ürkecek insanlardan değildi. Hiç çekinmeden karşılık verdi: «Müsaadenizle, bu çocuk tam sizin istediğiniz tipte bir çocuktur sanıyorum. Siz bana sıradan, her gün rastlanan çocuklara benzemeyen birini aradığınızı söylemişsiniz. Bu çocuğu bu yüzden seçtim. Yaşı daha büyük olanlar daha şımarmış, daha bozulmuş oluyorlar. Ama şimdi korkarım ki, gitmem gerek. Hanımım beni bekliyor. Fırsat bulursam yakında gelir, çocuğun durumuna bakarım.»

Dete sözlerini bitirdikten sonra çarçabuk dizlerini büküp bir selâm verdi ve olanca hızıyla merdivenlerden aşağıya koşmaya başladı. Bayan Rottenmeier bir an için ağzını açamayacak kadar şaşırılmıştı. Ama kısa zamanda kendini topladı ve Dete'in arkasından koştu. Eğer bu çocuk burada kalacaksa, bir çok şey üze-

rinde konuşup karara varmak gerekiyordu. Teyzesi de kalması konusunda pek kararlı gibiydi.

Heidi hâlâ kapının yanında duruyordu. O âna kadar Clara onu sessizce seyretmişti. Birden elini kaldırıp ona yakına gelmesi için işaret etti.

Heidi ona doğru yürüdü.

«Sana, Adelheid denmesini mi istersin, yoksa Heidi denmesini mi?»

«Bana herkes her zaman Heidi demiştir.»

«O halde ben de seni öyle çağırırım,» dedi Clara. «Bu isim hoşuma gitti. Ama daha önce ömrümde senin gibi bir çocuk görmedim. Saçların her zaman böyle kısa ve kıvırcık mıydı?»

Heidi, «Galiba,» diye karşılık verdi.

«Frankfurt'a dün mü geldiniz?»

«Hayır. Bugün geldik. Ama yarın gene eve dönüyorum. Dönerken nineye de beyaz ekmeklerden götüreceğim.»

Clara dayanamayıp patladı, «Ne garip çocuksun sen. Buraya kalmak, benimle arkadaşlık etmek, derslerimi paylaşmak için getirildin. Şimdi dersler öyle eğlenceli olacak ki! Bir kere sen hiç okuma bilmiyorsun! Bu büyük bir değişiklik. Genellikle dersler çok sıkıcı geçirdi. Çok da uzun! Öğretmen her sabah saat 10'da gelir, 2'ye kadar ders yapar. Çok fazla. Bazen öğretmen kitabı yüzüne kapatır. Birdenbire miyop olmuş gibi. Ama bunu kitabın arkasında belli etmeden esnemek için yaptığını çok iyi biliyorum. Bayan Rottenmeier de dersleri dinlerken sık sık mendilini çıkarıp, sanki okunan şeyden etkilenmiş gibi yüzüne götürür. Aslında o da hep esnemesini saklamaya çalışıyordur. Ama ben, böyle bir şeye hiç cesaret edemem. Bir kere yapacak olsam, Bayan Rottenmeier hemen koşup balık yağımı getirir, zayıf düşmeye başladığımı söyler. Başıma gelebile-

cek şeylerin en kötüsü de o balık yağını içmek. Ama şimdi her şey değişecek. Artık senin okuma öğrenmeni dinleyip oylanabileceğim.»

Heidi, okumayı öğrenmek söz konusu olunca başını kuşkuyla sallamaya başlamıştı.

Clara bunu görünce devam etti: «Elbette öğrenmelisin okumayı Heidi. Herkesin öğrenmesi gerekir. Hem öğretmem çok iyi bir insandır. Hiç kızmaz. Sana her şeyi en başından anlatacaktır, göreceksin.»

O sırada Bayan Rottenmeier tekrar odaya giriyordu. Dete'e yetişip onunla konuşmayı başaramamıştı. Bu durum çok canını sıkmışa benziyordu. Sebastian çalışma odasının kapısını açtı, Clara'nın tekerlekli sandalyesini iterek öteki odaya götürdü. O sandalyeyi yerine yerleştirirken Heidi de onun karşısına geçmiş, dikkatli bakışlarını uşağın yüzüne dikmişti.

Adam, «Eee, ne bakıyorsun?» diye homurdandı.

Bu sırada Bayan Rottenmeier de odaya girmekteydi. Heidi'nin, «Tıpkı Peter'e benziyorsun,» diye karşılık verdiğini duydu. İki elini korkmuş gibi havaya kaldırarak, «Tanrım!» diye mırıldandı. «Uşağa kendi eşitiymiş gibi davranıyor! Bu çocuk hiç bir şey bilmiyor galiba!»

Sebastian, Clara'nın sandalyesini masanın başına yerleştirmişti. Bayan Rottenmeier de onun yanına oturdu. Heidi'ye eliyle karşı tarafa oturmasını işaret etti. Heidi'nin tabağının yanında taptaze, beyaz, küçük bir ekmek duruyordu. Küçük kız mutlu gözlerle ona baktı. Sebastian'ın Peter'e benzemesi çocuğun içinde uşağa karşı bir güven yaratmışa benziyordu. Sofrada fare gibi sessiz oturup beklemesi bu yüzdendi. Sebastian, balığı servis yapmak üzere onun yanına geldiği zaman

parmağıyla ekmeği göstererek ona, «Bunu alabilir miyim?» diye sordu.

Sebastian bir yandan başıyla 'evet' anlamında işaret verirken, bir yandan da gözünün ucuyla Bayan Rottenmeier'e bakıyor, bu sorunun onun üzerinde ne gibi bir etki yaptığını anlamaya çalışıyordu.

Heidi elini uzatıp ekmeği aldı, cebine soktu. Sebastian gülmesini güç saklayabilmişti. Heidi'nin yanında hiç kıpırdamadan duruyor, kızın servis tabağından balığı alıp kendi tabağına koymasını bekliyordu. Birkaç saniye Heidi de onun yüzüne baktı. Sonra, «Bundan da biraz alabilir miyim?» diye balığı gösterdi. Sebastian tekrar başını salladı. Heidi o zaman: «Öyleyse tabağıma biraz koyar mısınız?» dedi. Gözleri sakın sakın kendi tabağına dönmüştü. Görgü kurallarının böylesine bozulması üzerine Sebastian neredeyse yüzünün ciddî ifadesini yitir-

mek üzereydi. Balık tabağını tutan eli titremeye başlamıştı.

Bayan Rottenmeier en ciddî suratıyla, «Tabağı masanın üzerine bırak, biraz sonra gel, al,» diye emretti. Sebastian kaşla göz arasında ortadan yok oldu.

Kadın, derin bir iç çekişle söze başladı: «Adelheid, görüyorum ki sana önce en basit kuralları öğretmekle işe başlamam gerekiyor. Her şeyden önce sofrada nasıl davranman gerektiğini anlatacağım.» Bundan sonra Heidi'ye ne yapması gerektiğini, uzun uzun, açık açık anlattı. Bunu bitirdiği zaman, «Ayrıca, Sebastian'a sofrada, gerekmedikçe, hiç bir şey söylememelisin,» dedi. «Ona bir dost gibi davranman da yersiz. Anlıyor musun? Tinnette için de öyle. Bana bir şey söylemek istediğin zaman, başkaları benimle nasıl konuşuyorsa sen de öyle konuşursun. Clara, kendisini nasıl çağıracağını kendisi söyleyecektir.»

Clara hemen sözü keserek, «Clara diye çağırarak tabî.» dedi.

Bundan sonra Bayan Rottenmeier birincisinden daha uzun bir konuşmaya girmişti. Sabah nasıl kalkılacağını, akşam nasıl yatılacağını, ortalığın nasıl hiç dağıtılmayacağını, bir odaya girince kapıların nasıl kapatılacağını birer birer anlattı. Bu sırada Heidi'nin gözleri kapanıverdi. Sabahın beşinden beri ayaktaydı çocukcağız. Üstelik çok yorucu bir yolculuk yapmıştı. Sandalyesinin arkasına yaslandı, kısa sürede derin bir uykuya daldı. Bayan Rottenmeier sözlerini bitirince, «Şimdi, bu söylediklerimi hiç bir zaman unutmayacaksın, Adelheid,» dedi. «Hepsini anladın mı?»

Clara ne kadar eğlendiğini saklayamadı, «Heidi çoktan beri uyuyor,» diye atıldı. Ne zamandır bu kadar eğlenceli bir akşam yemeği yememişti!

Bayan Rottenmeier öfkeyle, «Bu ço-

cuk başımıza epey dert olacak!» diye söylenip zili çaldı. Öylesine hırsla çalmıştı ki, bir anda hem Sebastian hem de Tinnette kapıda belirdiler. Bütün bu gürültülere rağmen Heidi hâlâ uyuyordu. Onu bin güçlkle uyandırıp odasına çıkarabildiler. Odası, Clara ile Bayan Rottenmeier'in odalarının biraz daha ilerisinde, koridorun sonundaki odaydı.

YEDİNCİ BÖLÜM

OLAYLI BİR GÜN

EİDİ sabahleyin uyanıp çevresine şaşkın bakışlarla bakındı. Gözlerimi kırıştırdı, kirpiklerini ovuşturdu, nerede olduğunu hatırlamaya çalıştı. Kocaman bir odada, yüksek bir yatakta yatıyordu. Penceredeki uzun perdelerin arasından içeriye güneş ışığı sızılmaktaydı. İlerde çiçekli kumaşla kaplanmış iki büyük koltuk duruyordu. Duvarın önünde bir kanep,

onun biraz ilerisinde alçak, yuvarlak bir masa vardı. Köşede yıkanmak için bir musluk da görünüyordu.

Heidi, birden Frankfurt'da bulunduğunu hatırladı. Bir gün önce olup bitenler bir bir gözünün önünden geçti. Yaktan aşağıya atlayıp giyindi, sonra pencereye doğru yürüdü, dışardaki parlak gökyüzünü, kırları görmeye çalıştı. Bu koca perdelerin gerisinde kendini kafesteki bir kuş gibi hissediyordu. Perdeler çok ağır olduğu için, onları yana çekmeyi başaramadı. Eteklerini kaldırıp arkasına geçti, pencereye oradan ulaşmaya çabaladı. Pencere öylesine yüksekti ki, boyu bir türlü yetmiyordu. Ancak gözlerini kaldırıp pervazın kenarından birazcık görebildi. Gördüğü manzara güzel kırlarla ilgili bir şey değildi. Karşısında beton duvarlarla pencerelerden başka bir şey yoktu. O sırada kapıya vurulduğunu duydu. Tinnette başını içeriye uzatıp sık-

kın bir sesle, «Kahvaltı hazır!» diye seslendi.

Heidi bunun bir davet olduğunu anlayamamıştı. Tinnette'in yüzündeki ifade, onu çağırarak yerine, uzak durmasını anlatmak ister gibiydi. Ya da Heidi'ye öyle gelmişti. O da içgüdüüne göre davranmıştı. Masanın altındaki küçük tabureyi çekti, köşeye koydu, üstüne oturup bundan sonra ne olacağını beklemeye koyuldu. Bir süre sonra Bayan Rottenmeier büyük bir gürültüyle kapıdan içeri giriyordu. Canı gene pek sıkılmış gibiydi. Heidi'ye bağırdı, «Ne oluyor sana, Adelheid? Kahvaltı nedir, bilmiyor musun? Hadi gel!»

İşte bunlar anlaşılabilen sözlerdi. Heidi hemen yerinden kalkıp onun peşinden gitti. Clara epeyden beri yemek odasında oturmuş, bekliyordu. Heidi'yi dostça karşıladı. Kızın yüzünde her zamankinden daha mutlu bir ifade vardı.

Çünkü o gün, bir sürü beklenmedik olayların yer alacağına kendini hazırlamıştı. Kahvaltı olaysız geçti. Heidi küçük ekmeklerini güzel güzel yedi. Bu iş bittikten sonra, Clara tekerlekli sandalyesiyle çalışma odasına götürüldü. Bayan Rottenmeier, Heidi'ye de oraya gitmesini, öğretmen gelinceye kadar orada Clara ile birlikte beklemesini söyledi. Çocuklar çalışma odasında yalnız kalınca, Heidi hemen Clara'ya bir soru yöneltti:

«Dışardaki toprağı nasıl görebilirim?»

Clara, «Pencereyi açar, dışarıya barksın,» diye karşılık verdi. Bu sorudan pek hoşlanmıştı.

Heidi üzgün bir sesle, «Ama pencereler açılmıyor,» dedi.

«Açılır,» diye onu avuttu Clara. «Ama bu işi yalnız başına yapamazsın. Ben de yapamam. Sebastian'a söylersen o sana açar.»

Heidi yeni bir umutla içini çekti. Neredeyse kendini tutuklu gibi hissetmeye başlayacaktı. O sırada Clara, Heidi'ye eviyle ilgili sorular sormaya başladı. Heidi ona Alm dağını, keçileri, otlakları, sevdiği şeyleri anlatmaktan büyük bir sevinç duyuyordu.

Bu arada öğretmen de gelmişti. Ama Bayan Rottenmeier onu her zamanki gibi hemen çalışma odasına almak niyetinde değildi. Önce onunla konuşmak istiyordu. Bu yüzden adamı koridorda karşılayıp yemek odasına götürdü. Odaya girince ona büyük bir kaygı ve telâş içinde, ortaya çıkan garip durumu anlatmaya koyuldu. Nasıl bir süre önce Clara için bir arkadaş gerekli olduğunu Bay Sesemann'a kendisinin önerdiğini, arkadaş konusunda nasıl kendisini oyuna getirdiklerini, Heidi'nin nasıl kapkara cahil olduğunu, ta en baştan başlayıp A B C'yi bile öğrenmesi gerektiğini, dün gece çocuğa en

basit görgü kurallarını bile kendisinin anlatmak zorunda kaldığını bir bir saydı döktü. Çünkü, Bayan Rottenmeier'e göre, bu tatsız durumdan kurtulmak için bir tek yol vardı. O da, öğretmenin bilgi düzeyi bu kadar farklı iki çocuğa bir arada ders vermek istememesi, böyle yaparsa Clara'nın eğitiminin aksayacağını söylemesiydi. O zaman Bay Sesemann da çocuğu gerisin geri göndermek zorunda kalacaktı. Heidi'nin geldiğini Bay Sesemann'a duyurmuşlardı. Şimdi onun izni olmadan, Bayan Rottenmeier, çocuğu kendi kendine geri gönderemezdi.

Ne var ki öğretmen, kadının beklediği tepkiyi göstermedi. Bu konuda kesin bir şey söylemeye hiç yanaşmıyordu. Bayan Rottenmeier'i sakinleştirmeye çalıştı ve yeni gelen çocuğun bazı konularda bilgisiz olmasına karşılık, diğer bazı konularda epey ileri bir düzeyde olabileceğini, böylelikle derslerde yeni tür bir

denge kurulabileceğini söyledi. Sonunda Bayan Rottenmeier, öğretmenin kendisini bu konuda desteklemeyeceğini anlayınca çalışma odasının kapısını açtı ve adamı çocukların yanına soktu.

Henüz birkaç dakika geçmişti ki, çalışma odasında korkunç bir gürültü koptuğu duyuldu. Bunu Sebastian'ın kopardığı çığlık izledi. Bayan Rottenmeier hemen odaya koşup ne olduğunu anlamaya çalıştı. Kapıdan girdiği zaman odayı büyük bir karışıklık içinde buldu. Kitaplar, defterler, mürekkep hokkası... hepsi yerlere saçılmıştı. Halının üzerinde mürekkepten bir nehir akıyordu. Heidi görünürlerde yoktu.

Bayan Rottenmeier, «Ne oluyor burada?» diye haykırdı. «Halı, kitaplar, iş sepetim, hepsi mürekkep içinde kalmış! Ömrümde böyle pislik görmedim! Eminim ki, hepsinin suçlusu gene o sefil çocuktur!»

Öğretmen pek kaygılı görünüyordu, ama Clara olup bitenleri belirgin bir ke-yifle izlemekteydi. Kadına o cevap verdi:

«Evet, Heidi yaptı ama, bilerek de-ğil. Cezalanması gerekmez. Acelesinden masanın örtüsüne takıldı, her şey yere yuvarlandı. Arabaların geçişini görebil-mek istiyordu. Vakit geçirmeden kapıya yetişmeye çalışıyordu. Belki de daha ön-ce ömründe araba görmemişti!»

«Size söylememiş miydim?! Bu yara-tık daha hiç bir şey bilmiyor! Ders na-sıl yapılır, ondan bile haberi yok... ses-sizce oturup dinlemesi gerektiğinin far-kında değil. Nerede şimdi o baş belâsı? Her halde kaçmış olamaz! Bay Sesemann ne der sonra?»

Bayan Rottenmeier merdivenlerden aşağıya koştu. Heidi açık duran kapının eşiğinden şaşkın bakışlarla sokağı izle-mekteydi.

«Ne oldu gene? Aklına ne geliyor da

böyle koşuyorsun?» Bayan Rottenmeier avaz avaz bağıırıyordu.

«Kulağıma sanki köknar ağaçları uğulduyormuş gibi geldi. Ama onları göremiyorum. Üstelik artık sesleri de kesildi.» Heidi iyice üzgündü. Başım arabaların gözden kaybolduğu tarafa çevirmiş, ilerisini görmeye çalışıyordu. Tekerleklerin çıkardığı ses ona köknarlarda rüzgâ gelmişti anlaşılantı. gitmişti.

«Köknar ağacı mı? Bu Biz ormanda mı oturuyoruz? Gel karda yarattığın pisliği gör!»

Heidi, Bayan Rottenmeier'in peşi sıra merdivenlerden çıktı. Odanın kapısında durup kendi oluşturduğu karmaşıklığa şaşkınlıkla baktı. Aşağıya koşarken acelesinden hiç bir şeyi farketmemişti.

Bayan Rottenmeier, «Bir daha böyle bir şey yapmayacaksın!» diye onu uyar-

dı. «Ders yapılırken sessizce oturup dikkat kesileceksin. Bunu yapamazsan seni sandalyene bağlarım. Anlıyor musun?»

Heidi, «Evet,» dedi. «Artık uslu olmaya çalışırım.»

Sebastian'la Tinnette ortalığı temizlemek üzere geldiler. Öğretmene hemen ayrılıp gitmek zorunda kaldı. Bu koşullar altında artık o gün ders yapma olanığı kalmamıştı. Ne olursa olsun, o günkü derste kimsenin esnemeye fırsat bulamadığı ortadaydı!

Clara, öğleden sonraları istirahat ederdi. Heidi'ye de bu süre içinde istediğini yapabileceği söylenmişti. Bu durum, çocuğun çok işine geldi. Çünkü, yapmayı çok istediği bir şey vardı. Ama bunu yapabilmek için de yardım gerekiyordu. İsteddiği yardımı sağlayabilmek için yemek odasının kapısına dikildi, konuşacağı insanı gözden kaçırmamaya çalıştı. Çok geçmeden Sebastian, elinde ko-

caman bir tepsiyle merdivenlerden o kata çıktı. Yemek odasına girmeden önce durup Heidi'ye, «Küçük hanım bir şey mi arzu ediyorlar?» diye sordu.

«Pencereler nasıl açılıyor, Sebastian?»

«İşte böyle!» Uşak, yemek odasındaki büyük pencerelerden birini tutup açtı. Heidi hemen oraya yürüdü ama, dışarısını görmeye boyu yetmiyordu.

Sebastian ona yüksek bir tabure getirdi. «Buna basın,» dedi. «Şimdi küçük hanım sokaktan gelip geçen her şeyi görebilir.»

Heidi sevinç içinde tabureye çıktı. Artık gerçekten sokağı görebiliyordu. Ama sevinci kursağında kaldı. Bakmasıyla başını geri çekmesi bir oldu. «Buradan yalnızca taş sokak görünüyor,» dedi. «Başka hiç bir şey gözüküyor ki!» Sesi çok üzgündü. «Sebastian, evin öteki

tarafındaki pencerelerden bakarsam oradan neler görürüm?»

«Aynı şeyleri!»

«Peki, vadiyi görebilmek için nereye gitmem gerek?»

«Yüksek bir kuleye çıkmanız gerek. Kilisenin çan kulesi veya bir saat kulesi gibi. Oralardan bakınca çok uzakları görebilirsiniz.»

Bu söz üzerine Heidi çabucak tabureden aşağıya atladı, merdivenleri çiftler çiftler inerek sokak kapısından dışarıya fırladı. Oysa, saat kulesine ulaşmak sandığı kadar kolay olmadı. Pencereden baktığında, kule sanki karşı kaldırıma geçince varılacak kadar yakın gözüküyordu gözüne. Gene de epeyden beri yürüdüğü halde, kuleye hâlâ gelememişti. Üstelik artık onu göremiyordu da. Duraklamadan yürümeyi sürdürdü. Yanından bir sürü insanlar gelip geçiyordu. Ama hepsinin çok acelesi varmış gibiydi. Heidi onlar-

dan birini durdurup yol sormaya cesaret edemedi. Derken gözüne sokağın köşesinde duvara yaslanmış duran bir erkek çocuk ilişti. Çocuğun elinde küçük bir lanterna vardı. Omuz başına da Heidi'nin şimdiye kadar görmediği garip bir hayvan oturtmuştu. Heidi hemen çocuğa doğru ilerleyip sordu: «Tepesinde altın top olan kule nerede?»

«Bilmem!» dedi çocuk.

«Kim bilir öyleyse?»

«Bilmem.»

«Yüksek kulesi olan bir kilise biliyor musun?»

«Evet, bir tane biliyorum!»

«Öyleyse hadi gel de bana göster!»

«Sen daha önce bana bu iş için ne vereceğini göster!»

Çocuk, elini Heidi'ye uzatmış, bekliyordu. Heidi ceplerini araştırmaya başladı. Birinde güzel resimli bir kart buldu. Bir buket kırmızı gül resmi. Bu karttan

ayrılmak kolay değildi. Clara onu Heidi'ye daha bu sabah vermişti. Ama vadinin yeşil yamaçlarını görmeyi de o kadar çok istiyordu ki... «Al,» dedi Heidi. «Bunu vereyim sana. İster misin?»

Çocuk elini hemen geri çekip başını iki yana salladı.

Heidi, «O halde ne istiyorsun?» diye sordu. Bir yandan resmi büyük bir sevinç içinde cebine sokuyordu.

Çocuk, «Para,» diye karşılık verdi.

«Bende şimdi para yok ama, Clara daha sonra verir. Kaç para istiyorsun?»

«Beş kuruş.»

«İyi. Gel öyleyse!»

Sokaktan aşağıya doğru yürümeye başladılar. Yolda giderlerken Heidi yeni arkadaşına omuzundaki çalgının ne olduğunu sordu. Çocuk, bunun küçük bir lanterna olduğunu anlattı. Yan tarafındaki kolu çevirince kutudan çok güzel bir müzik sesi geliyordu. Birden kendilerini

yüksek kulesi olan eski bir kilisenin önünde buldular. Çocuk, olduğu yerde durup parmağıyla kuleyi gösterdi.

Heidi kapıların kapalı olduğunu görünce, «Peki, içeriye nasıl gireceğim?» diye sordu.

Cevap hazırды, «Bilmem.»

«Belki Sebastian'ı çağırırken yaptığımız gibi zili çalmam gerek.» Heidi zili arıyordu. Sonunda kapının yan tarafına asılı ipi görebildi ve olanca gücüyle çekti. Bir yandan çocuğa,

«Ben yukarıya çıktığım zaman sen burada bekle,» dedi. «Çünkü, eve nasıl dönebileceğimi de bilmiyorum.»

«Ne vereceksin?»

«Ne istiyorsun?»

«Beş kuruş daha.»

İçerden ayak sesleri duyulmaya başlamıştı. Sonunda kapı gıcırdayarak açıldı, ihtiyar bir adam gözüktü. Çocukları gördüğü zaman önce şaşırды ama, sonra-

dan iyice kızdı. «Ne cesaretle kapıyı çalılıyorsunuz?» diye bağırdı onlara. «Yazılı görmüyor musunuz? Kuleye çıkmak isteyen konuklar kapıyı çalsın diye yazıyor!»

Çocuk hiç bir şey söylemeden parmağıyla ihtiyara Heidi'yi gösterdi.

Heidi, «Ben de onu istiyorum işte!» dedi.

Bekçi, «Yukarıya neden çıkmak istiyorsun?» diye sordu. «Seni birisi mi gönderdi?»

Heidi, «Hayır,» diye karşılık verdi. «Yukarıya çıkıp oradan aşağıya bakmak istiyorum.»

«Çekilip gidin buradan! Bir daha da beni böyle oyalamaya kalkışmayın!» İhtiyar adam iyice öfkelenmişti. Kapıyı Heidi'nin yüzüne kapatmaya çalışıyordu. Heidi hemen adamın ceketini yakalayıp yalvarmaya başladı. «Lütfen izin verin de bir kerecik çıkıp bakayım!»

Küçük kızın gözlerindeki yalvaran

bakışlar ihtiyarı yumuşattı. Onu küçük elinden tutup tatlı bir sesle, «Eğer bu kadar çok istiyorsan, gel çıkarayım seni yukarıya,» dedi.

Laternacı bunu duyunca kaldırımın kenarına oturdu ve beklemeye hazırlandı.

Heidi ile ihtiyar, sayısız basamaklardan yukarıya tırmanıyorlardı. Yükseldikçe merdivenler de küçülüyor, daralıyordu. En sonuncusu kulenin tepesine çıkan daracık bir şeydi. Bekçi oraya varınca Heidi'yi tutup kaldırdı, pencereden dışarısını gösterdi. «Şimdi aşağıya bakabilirsin işte,» dedi.

Heidi baktı. Ama gözlerinin önüne yayılmış bir sürü damlardan, kulelerden, bacalardan başka hiç bir şey göremedi. Başını geri çekip üzüntülü bir sesle, «Hiç de benim sandığım gibi değilmiş!» dedi.

«Gördün mü! Ben sana söylemiştim. Senin yaşında çocuklar manzaradan an-

lamazlar. Şimdi git, bir daha da gelip benim zilimi çalma!»

İhtiyar adam, Heidi'yi yere bastırды ve onun önü sıra dar merdivenden aşağıya inmeye başladı. Basamaklar gittikçe genişliyordu. Sonunda bekçinin odasının önüne vardıkları zaman, bir sandalyenin üzerinde duran sepet, Heidi'nin dikkatini çekti. Sepetin önünde kocaman, duman rengi bir kedi oturmuş, hırlayıp duruyordu. Çünkü o sepette bu kedinin yavruları yaşamaktaydı. Anne kedinin çabası, kimsenin yavrularına el sürmemesini sağlamaktı. Heidi, kediye şaşkınlıkla baktı. Ömründe böyle büyük kedi görmemişti. Bu kuledé çok fare olmalıydı. Her halde bu kedi her gün yavrularına yedirmek için en az yarım düzine yakalıyor olmalıydı. Bekçi, küçük kızın yüzündeki sevinç ifadesini görünce, «Gel de bak,» dedi. «Ben yanındayken sana bir şey yapmaz. Yavruları sevebilirsin.»

Heidi ilerleyip sepetin başma geldi. «Ay, ne güzel yavrular bunlar böyle!» diye bağırdı.

Bekçi ona, «Bir tanesini ister miydin?» diye sordu. Küçük kızdan hoşlanmaya başlamıştı.

Heidi heyecanından ancak fısıldayabildi, «Kendim için mi? Temelli mi?» Talihine inanamamıştı.

«Evet. İstersen hepsini al götür.» İhtiyar böylelikle bu yavrulardan kurtulacağını düşünüp sevinmişti. Onları öldürmekten iyiydi böylesi.

Heidi'ye kabına sığamıyordu. O koca evde kedileri sığdıracak dünya kadar yer vardı. Hem Clara bu yavrularla oynarken ne kadar mutlu olurdu kim bilir!

«Ama nasıl taşıyım hepsini?» diye sordu. Bu arada elini uzatmış, bir tanesini avucuna almıştı. Büyük kedi hemen Heidi'nin koluna doğru atıldı, öylesine

öfkeyle tısladı ki, kızcağız gerileyip olduğu yere büzüldü. Yaşlı bekçi,

«Bana adres bırakırsan, onları sana getiririm,» dedi.

«Bay Sesemann'ın evi. Kapıda kocaman bir köpek başı var. Ağzından zilin ipi sarkıyor.»

Bekçinin bu ayrıntılı tariflere ihtiyacı yoktu. Yıllardan beri bu kilisede çalıştığı için çevredeki evlerin hepsini biliyordu.

«Hangi ev olduğunu anladım,» dedi.

«Keşke bir iki tanesini şimdi yanına alıp götürebilseydim... Bir tane kendime, bir tane de Clara'ya! Alabilir miyim?»

«Tabii. Al!»

Heidi'nin gözleri sevinçle parladı. Bir beyazla bir tekir yavru seçti, birini sağ cebine, ötekini sol cebine yerleştirdi. Bu işi bitirince aşağıya inmeye başladılar.

Çocuk hâlâ kaldırımında oturuyordu.

Heidi'yi görür görmez ayağa fırladı. Kısa zamanda eve vardılar. Heidi zili çaldı, Sebastian gelip kapıyı açtı. Küçük kıızı görür görmez hemen onu omuzundan tutup içeriye aldı.

«Çabuk ol, yemek odasına geç,» dedi. «Hepsi sofrada bekliyorlar. Bayan Rottenmeier patlamaya hazır bir top gibi. Neden kaçtın öyle?»

Heidi odaya yürüdü. Bayan Rottenmeier başını hiç kaldırmadı, Clara da bir şey söylemedi. Ama hava gene de çok gergindi. Heidi yerine oturunca, Bayan Rottenmeier çok kuru ve ciddî bir sesle konuşmaya başladı:

«Adelheid! Seninle daha sonra konuşacağım. Şimdi yalnızca davranışının çok kötü olduğunu söylemekle yetineceğim. Evden izinsiz çıkman olacak şey değil. Bu yaptığın, eşi benzeri bulunmaz bir küstahlık!»

«Miyaaav!» Bu ses o anda bir cevap gibi gelmişti.

Kadının öfkesi birden arttı: «Ne dedin, Adelheid! Yalnız yaramaz değil, aynı zamanda çok da terbiyesizsin! Bak seni uyarıyorum!»

Heidi, «Ama ben...» diye söze başlayacak oldu. «Miyaav! Miyaav!»

Sebastian artık gülmesini saklayamıyordu. Çabucak odadan çıkmak zorunda kalmıştı.

Bayan Rottenmeier, «Yeter!» diye bağırarak istedi ama, hırsından sesi çattı. «Derhal çık bu odadan!»

Heidi'nin ödü kopmuştu. Ayağa kalktı, durumu açıklamaya çalıştı. «Aslında ben hiç...»

«Miyaav! Miyaav!»

Clara ayıplayan bir sesle, «Ama Heidi, Bayan Rottenmeier'in çok kızdığını gördüğün halde neden hâlâ 'miyav!' diyorsun?» diye sordu.

«Ben demiyorum! Kediler diyor!»

«Nee! Kediler mi?!»

Bayan Rottenmeier kendini kaybetmişti. «Aahh! Sebastian! Tinnette! Çabuk bulun o korkunç hayvanları! Hemen yok edin onları buradan!»

Kadın yerinden fırlayıp kendini odadan dışarıya attı. Çalışma odasına dalıp kapıyı arkasından kilitledi. Ömründe en çok nefret ettiği yaratık kediydi.

Sebastian önce kapının dışında durup gülmesinin bitmesini beklemek zorunda kalmıştı. Az önce Heidi'nin tabağına yemek servisi yaparken kızın cebinden kedi yavrusunun dışarıya baktığını görmüştü. Sonunda odaya girebildiği zaman her şeyi sakinleşmiş buldu. Clara, kedi yavrularını dizinin üstüne almış, onlarla oynuyordu. Heidi onun yanına çömelmişti. İki çocuk da çok mutlu görünüyorlardı.

Clara, «Sebastian,» dedi. «Bize bu

kediler için bir yer bul. Bayan Rottenmeier'in onları bulamayacağı bir yer. Kedilerden çok korkuyor. Onları attırmak isteyecektir. Nereye saklayabiliriz?»

Uşak, «Bir çare düşünürüm, Bayan Clara,» diye karşılık verdi.

Aradan epey zaman geçtikten sonra, Bayan Rottenmeier çalışma odasının kapısını açtı, iki santim aralayıp dışarıyı gözetledi.

«O korkunç hayvanlar gitti mi?» diye sordu.

Sebastian, yavruları Clara'nın kucağından çabucak alıp uzaklaşırken ona, «Evet, evet!» diye cevap verdi.

Heidi'ye verilecek öğütler ertesi güne kalmıştı. Bayan Rottenmeier çok yorgun olduğu için erken yatacaktı. Clara ile Heidi sevinç içinde odalarına çekildiler. Kedi yavrularının emin ellerde olduğunu bilmekten doğan bir neşe kaplamıştı içlerini.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

EVDE BİR KARGAŞALIK

ERTESİ sabah, Sebastian kapıyı açıp öğretmeni içeriye aldıktan kısa bir süre sonra, sokaktan zilin tekrar çalındığı duyuldu. Öylesine kuvvetli çalınmıştı ki, uşak önce evin beyinin apansız yolculuktan döndüğünü sandı. Hemen aşağıya koşup kapıyı ardına kadar açtı. Karşısında yırtık pırtık giysiler içinde bir erkek çocuk duruyordu. Omuzunda küçük bir lanterna asılıydı.

Sebastian sabırsızlanarak, «Ne istiyorsun?» diye sordu. «Ben sana kapı çalmayı öğretirim! Hemen defol buradan!»

Dilenci, «Ben, Clara'yı görmek istiyorum,» diye karşılık verdi.

«Seni küstah yaramaz seni! **Bayan Clara** diyecek kadar da mı aklın yok! Senin ona söyleyecek neyin olabilir?» Sebastian iyice öfkelenmişti.

Çocuk, «Bana on kuruş borcu var,» diye karşılık verdi.

«Her halde çıldırmışsın sen! **Bayan Clara'nın** bu evde oturduğunu da nereden çıkardın?»

«Dün ona, beş kuruş karşılığında yol gösterdim. Dönüş yolunu da ayrı beş kuruş karşılığında gösterdim. Hepsi birlikte on kuruş ediyor!»

«Yalan söylüyorsun! **Bayan Clara** hiç bir zaman evden çıkmaz ki... yürüyemiyor bir kere! Şimdi hemen buradan defol da benden dayak yeme!»

Ama çocuk bu kadar kolay atlatılabilecek birine benzemiyordu. «Ona dün yolda rastladım,» dedi. «Size tarif edebilirim onu. Kısa, kıvrırcık saçları var. Kahverengi bir elbise giyiyor. Konuşması da bizimkinden farklı.»

Sebastian, «A..a!..» dedi. «Demek bizim küçük hanımın yaramazlıklarından biri daha su yüzüne çıkıyor!» Kendi kendine kıkır kıkır gülmeye başladı. Aklına bir fikir gelmişti. Yüksek sesle çocuğa, «İyi öyleyse!» dedi. «Benimle gel, ama ben seni çağırılmaya kadar odanın kapısında bekle. İçeriye girdiğin anda hemen laternanla müzik çalmaya başla. Bu müzik genç bayanın çok hoşuna gidecektir »

Sebastian çalışma odasının kapısını tıkırdattı, sonra açıp içeriye girdi. «Küçük bir çocuk, Bayan Clara ile görüşmek istiyor,» dedi.

Dersin bu şekilde orta yerinde kesilmesi Clara'nın pek hoşuna gitmişti. «He-

men gelsin!» diye emir verdi. Sonra öğretmenine dönüp, «Çünkü benimle konuşmak istiyormuş,» diye açıklama yaptı.

Çocuk, oda kapısından girdi, ve girmesiyle de hemen laternasını çalmaya başladı. Aslında Sebastian'ın emirlerine uyuyordu. Bayan Rottenmeier o sırada yemek odasında meşguldü. Kulağına bir müzik sesi geldiğini farkettiler. Acaba sokaktan mı geliyordu? Ama olamazdı. Çok daha yakından geliyordu bu ses! Çalışma odasında kim müzik çalıyor olabilir-di? Yine de... Hemen yerinden kalkıp çalışma odasına koştu. Oraya vardığında gözlerine inanamadı. Orta yerde bir laternacı durmaktaydı. Yırtık pırtık bir pantolonla bir gömlek giymiş, yalınayak bir çocuk. Öğretmen bir şey söylemeye çalışır gibiydi ama, başaramıyordu. Clara ile Heidi büyük bir mutluluk içinde müzik dinlemekteydiler.

Bayan Rottenmeier, «Susun! Kesin

bu gürültüyü!» diye bağırdı ama, sesi müzik sesinin arasına karıştı, hiç duyulmadı. Çocuğa doğru ilerlemeye çalıştı. Tam o sırada yerde, halının üstünde çok garip bir hayvan gördü. Sürünerek ilerleyen bir hayvan! Korkunç, kapkara bir şey! Kaplumbağa! Bayan Rottenmeier bunu görünce olduğu yerden havaya doğru sanki uçtu! Avazı çıktığı kadar, «Sebastiaaaan! Sebastiaaaan!» diye haykırmaya başladı.

Çocuk, çaldığı müziği hemen kesti. Sebastian bu arada kapının dışında saklanmış, gülmekten kırılıyordu. Sonunda ciddî yüzünü takınıp içeriye girebildi.

«Götür bunları! Hepsini! Çocuğu da, hayvanı da, hepsini! Çabuk ol, Sebastian!»

Sebastian, çocukla kaplumbağayı hemen dışarıya çıkarırken, çocuğun eline de bir şey sıkıştırıyordu. «İşte on kuruş,» diye fısıldadı. «Bayan Clara'nın borcu. Bu

on kuruş da çaldığın müzik için. Aferin. İyi iş gördün.»

Kapı küçük laternacının arkasından kapandı, çalışma odası yeniden sessizliğe büründü, ders kaldığı yerden gene başladı. Bu sefer Bayan Rottenmeier de çalışma odasında kalmayı seçmiş, daha başka olaylar çıkmasını kesinlikle önlemeye karar vermişti.

Bir ara çalışma odasının kapısına tekrar vuruldu. Sebastian bu sefer birisinin Bayan Clara'ya verilmek üzere bir sepet getirdiğini haber veriyordu. İçeriye girip kapaklı sepeti bir kenara bıraktı, döndü ve çıktı.

Bayan Rottenmeier, «Bence, önce dersin bitmesini beklemeliyiz,» dedi. «Sepette ne olduğuna daha sonra bakarız.»

Clara, kendisine ne getirilmiş olabileceğini bir türlü düşünemiyor, özleyen gözlerle sepete bakıp duruyordu. Bir ara dersi orta yerinde kesip, öğretmenden

sepetin içine şöyle bir bakmak için izin istedi. Öğretmen kaşlarını çatmıştı. Tam bu isteği reddetmek üzereydi ki, sepetin kapağı kendiliğinden biraz yükseldi, önce bir, sonra iki, daha sonra bir sürü kedi yavrusunun dışarıya atıldığı görüldü. Hepsi odanın içinde çeşitli yönlerde doğru koşuşmaya başladılar. Kimisi, Bayan Rottenmeier'in eteklerine tırmanıyor, kimisi ayaklarıyla oynuyordu. Bazıları Clara'nın koltuğuna tırmanmayı başarmışlardı. Tırmıklaya miyavlaya odanın her köşesine yayılmış durumdaydılar. Clara sevinç dolu bir çığlık kopardı: «Ah, şunlara bak, Heidi! Ne tatlı şeyler, değil mi?»

Heidi bir köşeden bir köşeye, kedileri kovalamaya çalışıyordu. Öğretmen tedirgin bir biçimde ağırlığını bir bir ayağına, bir ötekine vererek öylece duruyor, ne yapacağını hiç bilemiyormuş gibi görünüyordu. Başlangıçta Bayan Rottenmeier, ses çıkaramayacak kadar şaşala-

mişti. Ama az sonra toparlandı ve bağırmaya başladı:

«Tinnette! Sebastian! Sebastian! Tinnette!»

Hizmetçiyle uşak gelip kedi yavrularını alıncaya kadar, oturduğu koltuktan kıpırdayamamıştı bile.

O gün de ders süresi içinde esnemeye gerek olmamıştı.

Akşamüstü Bayan Rottenmeier işi soruşturmaya başladı. Sebastian'la Tinnette'i çağırıp onlara bazı şeyler sordu ve Heidi'nin bir önceki gün yaptığı kent gezisi sırasında bu tatsız olayların tohumunu atmış olduğunu anladı. Yüzü öfkeden solmuş, rengi atmıştı. Sebastian'la Tinnette'i kendisini yalnız bırakmaları için işaret etti, sonra Clara'nın sandalyesi yanında durmakta olan Heidi'ye doğru döndü. Küçük kız suçunun ne olduğunu pek de anlayamamış gibiydi.

Bayan Rottenmeier çok katı bir ses-

le, «Adelheid!» diye söze başladı. «Sana yaptığın işin kötülüğünü anlatabilmek için ancak bir tek ceza düşünebiliyorum. Başka türüsünden anlamazsın, çünkü sen, küçük barbarın birisin! Bakalım bodruma, farelerle hamamböceklerinin arasına kapatılmak, bundan sonra böyle şeyler yapmaman gerektiğini sana öğretebilecek mi?»

Heidi sessizce dinliyordu. Ortaya atılan ceza onu şaşırtmıştı. Daha önce hiç bodrum görmemişti çocuk. Dedenin kulübesinde bodrum denen yer, pek sevimli bir yerd. Orada taze peynirlerle sütler saklanırdı.

Ama Clara o sırada hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başlamıştı. «Hayır! Hayır! Bayan Rottenmeier! Babam gelene kadar beklemeniz gerek. Mektubunda çabuk döneceğini yazmıştı. Döndüğü zaman ona her şeyi anlatırım. Heidi'ye ne yapmak gerektiğine o kendisi karar verir.»

Bayan Rottenmeier bunu kabul etmek zorundaydı. Ayağa kalktı, homurdanarak odanın kapısına yürürken, «Baban geldiği zaman benim de ona söyleyecek birkaç sözüm var, Clara!» dedi.

Bundan sonraki birkaç gün pek sessiz geçti ama, Bayan Rottenmeier gene de kendini toparlayamadı. Heidi'nin ne büyük bir hayal kırıklığına sebep olduğunu, o geldiğinden beri ev düzeninin nasıl altüst olduğunu düşünmeden edemiyordu. Oysa Clara, çok mutluydu. Artık hiç canı sıkılmıyordu. Derslerde de her zaman eğlenceli bir şeyler oluyordu. Heidi harfleri öğreneceği yerde, hiç durmadan, «Aa, bu keçinin boynuzlarına benziyor!», «Şu, tıpkı kartal gibi!» diye bağırıp duruyordu. Zavallı öğretmen de artık sabrını tüketmek üzereydi. Öğleden sonra, dersler bittiği zaman, Heidi, Clara'nın yanına oturuyor, ona Alm dağı, oraya dönmeyi ne kadar çok istediğini

anlatmaya başlıyordu. Anlattıkça, küçük kızın evine dönme isteği de gittikçe artıyordu. Sözüünün sonunda hep, «Hemen evime dönmeliyim ben,» diyordu. «Yarın kesinlikle yola çıkmalıyım!» Ama Clara, onu her seferinde kalmaya razı ediyordu. «Babam gelinceye kadar bekle, Heidi,» diyordu. Heidi de, burada kaldığı her günün, nineye bir ekmek daha fazla götürebilme anlamına geldiğini hesaplıyor, bununla avunuyordu. Akşamları sofraya oturduklarında, tabağına konmuş olan küçük beyaz ekmeği hemen cebine kaydırmayı âdet edinmişti. Yukarıdaki dolapta artık nineye götürülmek üzere inatılmıyacak kadar çok ekmek birikmiş bulunuyordu!

Öğleden sonraları, Clara dinlenirken Heidi yalnız kalıyordu. O zamanlar da kendi başına oturup Alm dağını düşünürdü. Bir seferinde kar başlıklı dağların, yeşil vadinin özlemi öyle dayanılmaz

bir hal aldı ki, küçük kız hemen ekmeklerini kırmızı eşarbının içine doldurup düğümledi, hasır şapkasını başına geçirdi, evine dönmek üzere yola koyuldu. Ama ne yazık ki ön kapıdan ileriye gideemedi. Çünkü, orada Bayan Rottenmeier durmaktaydı. Kadın çıktığı yürüyüşten yeni dönüyordu. Keskin gözleriyle Heidi'yi tepeden tırnağa süzdü: «Bu da ne demek oluyor?» diye gürlledi. «Ben sana sokaklarda gezinmek yok dememiş miydim?»

Heidi korku içinde, «Ben gezinecek değildim ki!» diye açıklamaya çalıştı. «Yalnızca evime dönmek istiyordum.»

«Evine dönmek istiyormuş! Şu işe bakın hele! Bakalım Bay Sesemann bu işe ne diyecek! Güzel evinden kaçmak isteyenler bulunduğunu duyunca nasıl tepki gösterecek! Nesini beğenmiyorsun buranın? Merak ediyorum doğrusu. Sana hakettiğinden daha iyi davranılmıyor mu? Ömründe bu kadar güzel bir evde

yaşadın mı? Bu kadar çok hizmetçin oldu mu? Oldu mu? Söylesene!»

«Hayır,» dedi Heidi.

Kadın, «Sanırım,» diye karşılık verdi. «Sen çok nankör bir çocuksun. Yaramazlıktan başka hiç bir şey düşünemiyorsun.»

Bu ağır sözler Heidi'nin dayanamayacağı kadar fazlaydı. Bunca zamandır içinde sakladığı şeyler birden ortaya dökmeye başladı. «Ben evime, Kartanesi beni özleyip ağlamasın, diye gitmek istiyorum. Nine beni beklediği için gitmek istiyorum. Çoban Peter benim yemeğimin birazını yemezse Altıkuş'u dövüyor. Sonra burada, güneşin dağlara, iyi geceler, demesini hiç bir zaman göremiyorum. Koca kuş eğer Frankfurt'un üzerinde uçuyor olsaydı, birbirine sokulan, dedikodu eden, dağlarda oturacak kadar akli olmayan bu insanları görünce kimbilir ne kadar daha çok bağırdı!»

Bayan Rottenmeier, «Tanrı yardımımız olsun! Çocuk aklını kaybetti!» diye bağırdı. Acele adımlarla yukarıya koşarken Sebastian'la çarpıştı. Ona, «Hemen şu sefil çocuğu yukarıya götür!» diye emir verdi.

Sebastian, Heidi'nin yanına yaklaşıp, «Bu sefer ne yaramazlık yaptık bakalım?» diye yumuşak bir sesle sordu. Heidi korku içinde, titreyerek duruyordu. Sebastian, çocuğun yüzündeki umutsuzluğu görünce daha da yumuşadı, «Üzülme! Üzülme!» dedi. «Bu kadar üzerinde durmaya değmez! Sen neşeni bul, her şey düzeldi! Gel hadi! Bize söyleneni yapalım, yukarıya çıkalım!»

Heidi basamakları çıkarken hayal kırıklığının, umutsuzluğun ta kendisi gibiydi. Sebastian ona gerçekten acımıştı. «Sen umudunu kaybetme,» dedi. «Cesur kızsın sen. Bunca zamandır buradasın, daha bir kere bile ağladığını görmedim.

Oysa senin yaşındakiler durmadan ağlarlar. Kedi yavruları da öyle mutlu ki! Onları sıçrar, oynarken bir görebilseydin! Bir gün birlikte tavanarasına çıkar, onları seyrederiz... olur mu? Bayan burada olmadığı bir zaman.»

Heidi, «evet» anlamında başını salladı. Ama gene de pek neşeli görünmüyordu. Odasına girip kapıyı sessizce kapadı.

Akşam yemeğinde Bayan Rottenmeier hiç konuşmadı ama, Heidi'ye durmadan gizli gizli, garip garip baktı durdu. Sanki her an çocuğun beklenmedik bir şey yapmasını bekliyor gibiydi. Heidi'ye, sessizce oturuyor, ne yiyor ne içiyordu. Tabağının yanındaki ekmek gene her seferki gibi cebini bulmuştu ama.

Ertesi sabah öğretmen geldiğinde, Bayan Rottenmeier onu yemek odasına götürdü ve Heidi hakkındaki kaygılarını anlattı. Çocuğun bir gün önce nasıl eve

dönmek üzere hazırlanıp yola koyulduğunu söyledi. Sonunda, «Ben bu çocuğun aklını oynattığına iyice inanıyorum!» dedi. Öğretmen hemen kadını yatıştırmaya çalıştı. Adelheid'in belki diğer çocuklara benzemediğini, biraz garip olduğunu, ama gene de, dikkatlice yönetilirse dengenin kısa zamanda sağlanabileceğini savundu.

Bayan Rottenmeier bu konuşmadan sonra epey sakinleşti. Öğleden sonra bir ara, Heidi'nin yola çıkmak üzere hazırlandığında ne garip bir kılığa girmiş olduğunu hatırladı. Bay Sesemann eve dönüp onu bu kılıkta görmeden önce, küçük kıza Clara'nın dolabından bazı giysiler vermek iyi olacak, diye düşündü. Clara da bu fikri sevinçle kabul edince, Bayan Rottenmeier, Heidi'nin odasına girip dolaba bir bakmaya karar verdi. Ama az sonra, yüzünde tiksinti dolu bir ifadeyle çocukların yanına döndü, «Adelheid!» dedi. «Ömrümde böyle şey görme-

dim! Elbise dolabına baktığımda, ne bulsam beğenirsin? Tepeleme ekmek yığımları! Elbise dolabında ekmek saklamak da kimin aklına gelir! Tinnette! Hemen git, o bayat ekmekleri Heidi'nin dolabından çıkar. Bu arada o eski hasır şapkayı da atıver!»

Heidi, «Hayır! Olmaz!» diye bağırdı. «Ne olur, şapkayı atmayın! Ekmekler de nineye gidecek!» Hemen yerinden fırlayıp Tinnette'in peşinden koşmaya çalıştı ama, Bayan Rottenmeier onu durdurdu:

«Olduğun yerde dur bakayım!» dedi. «O süprüntü bir an önce atılmalı!»

Bu sefer Heidi, kendini Clara'mın koltuğu üzerine attı, kızın kucağında umutsuzca hıçkırmaya başladı, «Artık nine de ekmeklerini yiyemeyecek!» diye ağlıyordu. «Hepsini atıyorlar!» Kalbi yerinden çıkacakmış gibi hıçkırıyordu.

Clara, bu durum karşısında çok telâşlanmıştı. Yalvarmaya başladı, «Heidi!

Heidi! Ne olursun, ağlama! Dinle beni! Evine dönerken yanına istediğin kadar ekmek vereceğim! Hem, hepsi de taze ve yumuşak olacak! Seninkiler iyice bayatlamıştı. Ne olur, artık ağlama, Heidi!»

Heidi'nin hıçkırıklarının dinmesi gerçi epey sürdü ama, Clara'nın bu sözü onu bir an içinde rahatlatmıştı bile.

Akşam yemeğine oturduklarında Heidi'nin gözleri ağlamaktan şiş şişti. Bakışları, önündeki ekmeğe ilişince tekrar hıçkırmaya başladı. Ama bu sefer çok büyük bir çaba gösterip kendini kontrol etmeyi başardı. Çünkü, sofrada ses çıkarmamak gerektiğini artık öğrenmişti. Sebastian yanına yaklaştığında, ona dostça gülümsüyor, sanki, «Sen üzülme! Ben her şeyi düzeltereğim!» demek istiyordu.

Heidi'nin yatma vakti geldiği zaman, küçük kız odasına çıktı, yorganını açınca yatağının içinde ne bulsa beğenirsiniz! Eski şapkasını! Hemen onu kapıp sevgiy-

le göğsüne bastırdı. Böyle yapmakla zavallı şapkanın biçimini daha da bozduğunun hiç farkında değildi. Sonra onu kocaman mendiline sarıp tekrar dolaba, eşyalarının arkasında bir yere sakladı. Sebastian, Tinnette'i elinde bu şapkayla odadan çıkarken görmüş, hemen yanına sokulup onu elinden almış, «Bunu ben atarım,» diye hizmetçiyi kandırmıştı. İşte sofraya boyunca uşağın durmadan gülümsemesinin, başını sallayıp durmasının nedeni buydu.

DOKUZUNCU BÖLÜM

BABADAN HABER

BİRKAÇ gün sonra eve yepyeni bir heyecan dalgası yayıldı. Bay Sesemann dönmüştü. Sebastian'la Tinnette hiç durmadan bavulları, paketleri arabadan eve taşıyıp duruyorlardı. Bu paketlerin içi, Clara'nın babasının seyahatlerinden dönerken hep getirdiği türlü türlü ilginç armağanlarla doluydu.

Bay Sesemann eve akşam üstü dön-

müştü. Kapıdan girer girmez hemen çalışma odasına, Clara ile Heidi'nin bulunduğu yere yürümüş, kızını sevgiyle kucaklamış, sonra Heidi'ye elini uzatarak onunla da tatlı bir sesle konuşmuştu: «Demek küçük İsviçreli kızımız bu! Gel seninle el sıkışalım! Tamaam! Clara, şimdi bana izin ver de bir şeyler yiyeyim. Kahvaltıdan bu yana ağzıma bir lokma bile koymadım. Daha sonra oturur konuşuruz. Sana getirdiğim güzel şeyleri de o zaman gösteririm.»

Yemek odasında Bayan Rottenmeier onu bekliyordu. Akşam yemeği için sofraya kurulmuş, hazırdu. Bay Sesemann oturdu, Bayan Rottenmeier de, en üzgün, en ekşi suratıyla onun karşısında yerini aldı.

Bay Sesemann, «Ne oldu, Bayan Rottenmeier?» diye sordu. «Çok üzüntülü görünüyorsunuz. İşler ters mi gitti? Oysa Clara pek neşeli. Anlatsanıza!»

Kadın, sıkıntıdan uzamış, enikonu

sarkmış suratıyla konuşmaya başladı, «Bay Sesemann... ne yazık ki çok kötü biçimde kandırılmış bulunuyoruz. Hem de konu Clara ile ilgili.»

«Ne bakımdan?» Bay Sesemann sarkındı.

«Biliyorsunuz ki, Clara'nın bir arkadaşı olsun diye karar vermiştik. İyi yetişmiş bir kız çocuğu istediğinizi biliyordum. Hakkında çok şey duyduğum bu İsveçreli kızı düşündüm. Ama aldatıldık. Tümüyle kandırıldık! Hem de özür kabul etmeyen bir biçimde!»

«Özür kabul etmeyen ne var ortada? Çocukta hiç bir aksayan taraf göremedim ben.» Adam hâlâ eski sakinliğini koruyordu.

«Ah, bu çocuğun evinize ne tür insanlar... hatta hayvanlar getirdiğini bir bilseniz! Öğretmen size bunların hepsini anlatacaktır.»

«Hayvan mı? Bundan ne anlam çı-

karmamı bekliyorsunuz, Bayan Rottenmeier?»

«Bay Sesemann, ben kendim bile anlam veremiyorum duruma! Çocuğun bütün davranışında tek anlaşılacak nokta yok. Bir tek açıklaması olabilir: Arasına zihinsel bozukluklar geçiriyor belki!»

Bayan Rottenmeier son sözünü söylemişti artık.

O ana kadar Bay Sesemann olaya pek büyük bir önem vermemişti. Ama 'zihinsel bozukluk!' Bu durumun kendi kızı üzerinde çok kötü etkileri olabilirdi.

Bayan Rottenmeier'e çabucak, keskin bir bakışla baktı. Sanki aklı bozuk olanın bu kadın olmadığından emin olmak istiyormuş gibi görünüyordu. O sırada kapı açıldı, öğretmen içeriye girdi.

Bay Sesemann, «Ah, işte öğretmen de geldi!» diye bağırdı. «Belki bu durumu bize o anlatabilir. Gelin, şöyle oturup bizimle birlikte bir kahve için. Aramızda

yabancı yok. Şimdi bana anlatın bakalım, kızıma arkadaşlık etsin, diye getirttiğimiz bu küçük çocuğun nesi var? Eve hayvan getirmesi, aklının bozuk olması falan gibi hikâyeler anlatılıyor. Bunların aslı nedir?»

Öğretmen konuya gene her zamanki dolambaçlı konuşmasıyla girdi: «Benim fikrimi sorduğunuza göre, Bay Sesemann, dikkatinizi bir noktaya çekmek isterim: Gerçi, eğitim yetersizliği veya gecikmesi nedeniyle bazı gelişme gerilikleri olmuş gibi görünüyor ama, beri yandan hepimiz kabul etmek zorundayız ki, böyle dağlarda tek başına yaşamış olmanın gelen bazı kazançlar da söz konusudur. Dikkate almamız gereken bir başka nokta da...»

Bay Sesemann, «Sevgili dostum!» diye onun sözünü kesti. «Kendinizi bu kadar zahmete sokmanın gereği yok. Söyleyin bana, çocuğun eve hayvan getirmesi sizi de korkuttu mu? Sonra, bu çocu-

ğün kızıma arkadaş olarak evde tutulması konusundaki fikriniz nedir?»

Öğretmen bu sefer, «Küçük hanımı kötüleyen şeyler söylemeyi hiç istemem,» diye söze başladı. «Bir yandan Frankfurt'a gelmeden önce geçirdiği uygarlık dışı yaşamın etkisiyle, toplumsal yaşam ve görgü kuralları açısından bazı eksiklikler görülmesine rağmen, beri yandan çok belirgin bazı yetenekleri de var. Ve eğer bunlar üzerinde dikkatle...»

«Peki, şimdi bana biraz izin vermenizi rica edeceğim. Kızımla konuşmam gerekiyor.»

Bay Sesemann bu sözleri söyledikten sonra hızlı adımlarla odadan çıktı.

Çalışma odasına girer girmez, hemen yürüyüp sevgili kızının yanına oturdu ve Heidi'ye dönüp, «Dinle, küçüğüm,» dedi. «Acaba gidip bana bir... bir...» Bay Sesemann'ın niyeti, çocuğu odadan çıkarmak-

tı. Ama buna çare bulmakta güçlük çekiyordu. «Bir bardak su getirir misin?»

Heidi bir anda kapıdan fırlayıp görünmez oldu.

Bay Sesemann bu sefer Clara'ya döndü, «Sevgili Clara'm,» dedi. Sandalyesini ona daha yaklaştırıp kızının elini tuttu. «Şimdi bana açıkça söyle bakayım; küçük arkadaşın eve ne tür hayvanlar getirdi? Bayan Rottenmeier neden bu çocuğun arasına aklının bozulduğu yargısına varmış?»

Clara olup bitenleri anlatmakta hiç güçlük çekmedi. Babasına kaplumbağanın, kedilerin hikâyesini anlattı, Bayan Rottenmeier'in çok garip bulduğu sözleri, konuşmaları birer birer ortaya serdi.

Bay Sesemann içten kahkahalar atarak gülüyordu. «Yani, demek ki sen bu çocuğu geri göndermemi istemiyorsun, Clara!» dedi. «Ondan bıkmadın, öyle mi?»

«Hayır! Hayır! Babacığım, lütfen göndermeyin onu!»

Clara pek kaygılanmıştı. «Heidi geldikten sonra zaman öyle çabuk geçmeye başladı ki! Her gün yeni bir şeyler oluyor. Oysa eskiden hiç öyle değildi. Her şey ne kadar sıkıcıydı. Hem, bana anlatacak öyle çok şeyi var ki!»

«Pekâlâ öyleyse. Ah! İşte küçük dostumuz da döndü! Bana taze su getirebildin mi?» Bir yandan küçük kızın uzattığı bardağı alıyordu.

Heidi, «Evet, tulumbadan çekilmiş taze su,» dedi.

«Tulumbaya sen kendin mi gittin, Heidi?»

«Evet, ama epey uzağa gitmem gerekti. Bu sokağın köşesindeki çeşmede bir sürü insan sıra olmuş, su içmek için bekliyordu. Öteki köşe de gene öyle kalabalıktı. Ben de başka bir sokağa saptım,

oradaki tulumbadan çektim. Beyaz saçlı bir adam, Bay Sesemann'a selâm yolladı.»

Bay Sesemann gülerek, «Aman ne uzun bir yolculuk olmuş!» dedi. «O beyaz saçlı bay kimmiş peki?»

«Tulumbanın yanından geçiyordu. Beni görünce durdu, yanımda bardak olduğuna göre, kendisine de biraz su verip veremeyeceğimi sordu. Sonra suyu kime götüreceğimi de sordu. Ben de, Bay Sesemann'a götürdüğümü söyledim. O zaman güldü, size selâm yolladı, ve suyu zevkle içeceğinizi umduğunu söyledi.»

«Peki, bana böyle güzel dilekler yollayan bu adam nasıl biriydi?»

«Kalın altın zincir takmıştı. Ucundan kocaman kırmızı bir taş sarkıyordu. Bastonunun sapı da at başı biçimindeydi.»

Clara ile babası aynı anda, «Bu, bizim doktor dostumuz olmalı,» diye bağıştılar. Bay Sesemann kendi kendine

gölümsedi, arkadaşının evde su içmek için buldukları bu yeni yöntem hakkında ne düşünmüş olabileceğini kestirmeye çalıştı.

O akşam, Bay Sesemann, Bayan Rottenmeier'e Heidi'nin bu evde kalacağını bildirdi, çocuğu çok normal bulduğunu, kızının da onun dostluğunu başka herkesin dostluğundan daha çok sevdiğini açıkladı. Bu sözleri söyledikten sonra, «Çocuğun bundan sonra çok iyi muamele görmesini, yaptığı küçük garipliklerin suç diye nitelendirilmemesini istiyorum,» diye ekledi. «Hem zaten, bu çocuğu yönetmekte güçlük çekiyorsanız, yakında sizi bu yükten kurtaracak bir olanak da var: Birkaç güne kadar annemin uzun süre kalmak üzere buraya gelmesini bekliyorum. Bilirsiniz o, herkesle geçinmeyi başarır, Bayan Rottenmeier.»

Bu sözleri çok anlamlı bir biçimde söylemişti.

«Evet, biliyorum, Bay Sesemann.»
Bayan Rottenmeier'in sesi enikonu ekşi
çıkıyordu.

Bay Sesemann evinde pek uzun süre kalmadı. Geldiğinden on beş gün kadar sonra Paris'e doğru yola çıkarken küçük kızına büyükannesinin bir iki güne kadar geleceğinin müjdesini de verdi.

Bay Sesemann evden ayrıldıktan bir gün sonra, büyükanne Bayan Sesemann'dan bir mektup geldi. Ertesi gün geleceğini bildiriyordu. Clara sevinç içindeydi. Heidi'ye büyükannesini öyle çok anlattı ki, sonunda Heidi de ona «Büyükanne» demeye başladı. Bayan Rottenmeier bunun üzerine Heidi'ye ayıplayan bakışlarla baktı ama, Heidi bunun anlamını bir türlü anlayamadı. Bu kadın zaten onun her yaptığına kusur buluyordu.

Geç saatte, Heidi odasına çıkarken, Bayan Rottenmeier onu yolda çevirip kendi odasına götürdü ve ona orada Ba-

yan Sesemann'a hiç bir zaman «Büyükanne» dememesi gerektiğini, onu «Madam» diye çağırmasının doğru olacağını anlattı. Sözlerini bitirdikten sonra, «Anladın mı?» diye sordu.

Heidi yaşlı kadını neden böyle çağırması gerektiğini aslında hiç anlayamamıştı. Ama Bayan Rottenmeier'in yüzündeki ifade öyle ciddî, öyle katıydı ki, ona bunun nedenlerini sormaya cesaret edemedi.

ONUNCU BÖLÜM

BİR NİNE DAHA

ERTESİ akşam, Sesemann'ların evinde büyük bir hazırlık vardı. Çok geçmeden kapının önünde bir arabanın durduğu duyuldu. Sebastian'la Tinnette olanca hızlarıyla merdivenlerden aşağıya koştular, arkalarından da Bayan Rottenmeier gururlu adımlarla basamakları ağır ağır inmeye başladı. Bayan Sesemann'ı karşılamak, ona 'hoş geldiniz' demek zorunda

olduğunu biliyordu. Heidi'ye odasında oturması, çağrılmadan aşağıya gelmemesi emredilmişti. Kızcağz köşeye koyduğu taburenin üstünde oturup bekliyor, bir yandan Bayan Sesemann'la tanıştırıldığı zaman söylemek üzere kendisine ezberletilen küçük söylevi tekrarlıyor, iyice ezberlemeye çalışıyordu.

Çok geçmeden Tinnette kapıda belirdi ve onu çağırdı. Her zamanki gibi başını kapının kenarından içeri uzatarak, yine o yılışık sesiyle, «Çalışma odasına ineceksin,» dedi.

Heidi yerinden kalkıp yola koyuldu. Bir yandan hâlâ söyleyeceği kelimeleri aklından tekrarlıyor, bir yandan da neden bu yaşlı kadınla Bayan Rottenmeier'in öğrettiği biçimde konuşması gerektiğine şaşıyordu. Odanın kapısını açtığında büyükanne tatlı bir sesle, «Ah, işte çocuk geldi,» diye seslendi. «Gel de sana bir bakayım!»

Heidi yaklaştı, her zamanki açık konuşmasıyla, «İyi akşamlar, Madam,» dedi.

Büyükanne gülerek, «Aman Tanrım,» diye bağırdı. «Siz, Alm dağında insanlarla böyle mi konuşursunuz?»

«Hayır. Bizim orada hiç kimsenin böyle bir adı yoktur.» Heidi'nin sesi çok ciddiydi.

Büyükanne, «Burada da yoktur,» dedi. Hâlâ gülümsüyordu. Uzanıp Heidi'nin yanağını okşadı. «Çocukların yanında olduğum zaman adım Büyükanne'dir. Bunu hatırlayabilecek misin?»

«Elbette. Hem de çok iyi. Çünkü, ben de ilk önce öyle diyordum.»

Büyükanne başını sallayarak, «Anlıyorum,» dedi. Heidi'ye daha bir dikkatle baktı. Heidi'nin titremeyen, ciddî gözleri de ona sevecenlikle bakıyordu. Yaşlı kadını bu çocuğa doğru çeken bir sıcaklık doğmuş gibiydi. Heidi, kadının çok güzel ak saçlarına, üstündeki dantelli fi-

leye, iki yanındaki fiyonklara bakmaktaydı.

«Senin adın nedir, çocuğum?»

«Aslında adım Heidi. Ama eğer beni Adelheid diye çağırırsanız, gene de hatırlamaya çalışıp...» Heidi suçlu suçlu sustu. Bazen Bayan Rottenmeier kendisini bu isimle çağırınca hatırlayamadığını, hiç aldırmadığını hatırlamıştı. Tam o sırada Bayan Rottenmeier de odaya giriyordu. Bu sözleri duymuştu. Hemen söze başladı:

«Bayan Sesemann da hak verecektir ki, bu çocuğa insanın telâffuz edebileceği bir isim bulmak zorundaydım. Evde birçok hizmetçinin de bulunduğunu dikkate alırsanız, elbette ki...»

Bayan Sesemann, «Çok haklısınız, Rottenmeier,» diye onun sözünü kesti. «Ama mademki çocuğun adı Heidi, kendisi de böyle çağrılmaya alışık, ben de

onu öyle çağıracağım. Böylece bu işi de halletmiş olduk.»

Bayan Rottenmeier kendisine yalnız soyadıyla hitap edilmesinden pek utanmıştı. Ama büyükanne dediği dedik bir insan olduğu için, elinden bir şey gelmezdi. Çok uyanık bir kadındı büyükanne. Aklı başındaydı. Bu evde neler olup bittiğini bir bakışta anlamış gibiydi.

Ertesi gün öğleden sonra Clara, öğle uykusuna dalıncaya kadar, onun başında oturan Bayan Sesemann, odadan çıktığı zaman merdivenlerden üst kata doğru yürüdü, Bayan Rottenmeier'in odasının kapısını vurdu. Bayan Rottenmeier bu beklenmedik ziyaret karşısında oldukça şaşalamıştı. Bayan Sesemann sözü hiç dolandırmadan:

«Heidi nerede ve ne yapıyor, bunu bilmek istiyorum,» dedi.

Bayan Rottenmeier, «Odasında,» diye karşılık verdi. «Eğer niyet ederse orada

kendisine hem oyalayıcı hem de yararlı bir sürü iş bulabilir. Ama eğer Bayan Sesemann bu çocuğun düşünebildiği, yapabildiği şeyleri bilseler... Anlatmaya bile cesaret edemiyorum.»

«Onun yerinde olsam, sanıyorum ben de tıpkı öyle davranırdım. Şimdi lütfen küçüğe söyle de, odama gelsin. Ona bazı güzel kitaplar vermek istiyorum.»

«İşte sorun da burada ya!» diye patladı Bayan Rottenmeier. Ellerini umutsuzluk belirtisi olarak yukarıya kaldırmıştı. «Kitap onun ne işine yarar? Daha alfabeyi bile bilmiyor! Ona bir şey öğretme olanağı da yok! Öğretmen de size aynı şeyi söyleyecektir. Peygamberler kadar sabırlı bir insan olmasa, bu çocuğa ders vermeyi çoktan reddederdi.»

«Yaa... Bu garip. Çocuk bana hiç de aptal gibi gözükmemişti. Şimdi git, bana getir onu. Başlangıçta yalnızca kitap-

lardaki resimlere bakmakla yetinsin öyleyse.»

Bayan Rottenmeier daha çok şeyler anlatmak niyetindeydi ama, Bayan Sese-mann hemen arkasını dönüp çabucak odadan çıktı.

Heidi içinde güzel renkli resimler olan kitabı görünce gerçekten çok sevinmişti. Büyükanne bir sayfa çevirdi, Heidi birden neşeli bir çığlık attı. Yaşlı kadın, çocuğun yüzüne baktığında yanaklarından aşağı yaşların süzülmekte olduğunu gördü. Resimde çok güzel bir otlak görünüyordu. Yemyeşil otlarla kaplıydı. Üzerinde çeşit çeşit hayvanlar otluyordu. Biraz ilerde çoban, sopasına dayanmış, sürüsünü mutlu bakışlarla süzmekteydi. Her taraf altın ışıklara bürünmüştü. Güneş ufukta batmak üzereydi.

Büyükanne uzanıp Heidi'nin elini avuçları içine aldı. «Hadi yavrum, ağlama! Ağlama!» dedi. «Belki bu resim sana

bir şey hatırlatmıştır. Ama bak, kitapta bununla ilgili çok güzel bir hikâyeye anlatılıyor. Sana bu gece o hikâyeyi anlatacağım. Başka hikâyeler de var kitapta. Hepsini tekrar tekrar okuyabiliriz. Şimdi gel seninle biraz konuşalım. Gözlerindeki yaşları kurula, karşıma geç ki yüzünü görebileyim. Tamaam, oldu işte. Şimdi yeniden mutlu olduk.»

Heidi hıçkırıklarını durdurabilmek için büyük çaba gösterdi ve sonunda başardı. Büyükanne o zaman, «Şimdi bana bir şey söylemeni istiyorum, küçüğüm,» dedi. «Derslerin nasıl gidiyor? Onlardan hoşlanıyor musun? Başarı gösteriyor musun?»

Heidi içini çekerek, «Hayır,» diye karşılık verdi. «Ama bunu beceremeyeceğimi zaten biliyordum.»

«Neyi beceremeyeceksin, Heidi? Ne demek istiyorsun?»

«Okumayı öğrenmeyi. Çok zor.»

«Ömrümde böyle şey duymadımı! Kim söyledi sana zor olduğunu?»

«Peter söyledi. Hem Peter bu işi bilen biridir. Öğrenmeye çok çalıştı ama, bir türlü başaramadı. Çok zor çünkü.»

«Bu Peter ne biçim bir çocuk böyle! Şimdi sen beni dinle Heidi. Biz, Peter'in dediğine inanmayacağız. Kendimiz deneyeceğiz. Eminim ki öğretmenin dediklerine pek dikkat etmiyordun. Gösterdiği harflere dikkatle bakmıyordun.»

«Yararı yok,» dedi Heidi. Umutsuzca içini çekmeye devam ediyordu.

«Heidi, söylediklerimi iyi dinle! Sen okumayı şimdiye kadar öğrenemedin, çünkü Peter'in söylediklerine inanmıştın. Şimdi ise benim söylediklerime inanacaksın. Ben sana, senin de her çocuk gibi okumayı öğrenebileceğini söylüyorum. Öbür çocuklar da senin gibi çocuklardır. Ama Peter gibi çocuklar değildir. Hem bunu çok da çabuk öğreneceksin. Her

şeyden önce, okumayı bildiğin zaman neler olacağını anlaman gerek. Şu resimde, yeşil otların üzerinde duran çobanı görüyor musun? İşte okumayı öğrenir öğrenmez bu kitap senin olacak. O çobanın başına gelenlerin hikâyesini kendi kendine okuyup, sanki birisi sana anlatıyormuş gibi öğrenebileceksin. Çobanın sürüsüyle ne yaptığını, karşısına nelerin çıktığını... hepsini! Bunlar seni sevindirmez mi, Heidi?»

Heidi bu sözleri büyük bir dikkatle dinliyordu. Birden, pırıl pırıl parlayan gözleriyle, «Ah, keşke şu anda okuyabilseydim!» diye bağırdı.

«Çarçabuk öğrenirsin... bundan eminim Heidi. Ama şimdi artık birlikte Clara'nın yanına gidelim. İstersen bu kitapları da götürelim.»

Büyükanne, Heidi'yi elinden tuttu, birlikte çalışma odasına doğru yürüdüler.

Heidi'nin eve gitmeye kalkıştığı, Ba-

yan Rottenmeier'in onu yakalayıp nankör bir çocuk olduğunu söyleyerek azarladığı günden bu yana, çocuğa bir değişiklik olmuştu. Artık canı istediği zaman evine dönemeyeceğini iyice anlamış bulunuyordu. Oysa Dete teyzesi, ona öyle söylemişti. Söylemişti ama, o gene de Frankfurt'da kalmak zorundaydı. Çok uzun bir süre. Belki de ömrünün sonuna kadar. Tekrar buradan gitmeye kalkarsa, Bay Sesemann'ın da, Clara ile büyükannenin de kendisini nankör diye nitelendireceklerini anlıyordu. Yani sözün kısası, evini ne kadar çok özlediğini anlatabileceği hiç kimsesi yoktu. Büyükanneye anlatamazdı. Çünkü, kendisine çok iyi davranan bu yaşlı kadını da Bayan Rottenmeier gibi öfkelenlendirmeyi göze alamazdı.

Ama bu dertlerin hepsini kendi içinde tutmak ona taşıyamayacağı kadar büyük bir ağırlık veriyordu. İştahını kaybetmeye başlamıştı. Günden güne sara-

rıp soluyordu. Geceleri yatağına yattığı zaman uzun süre uyanık kalıyor, el ayak çekilince Alm dağını, güneşin parlak ışıklarını, renkli çiçekleri gözünün önüne getirmeye çalışıyor, sonunda uykuya daldığı zaman rüyasında dağların kıpkızıl doruklarını, tepelerindeki alev rengi karları görüyordu. Sabah uyandığında hemen dışarıya, güneşe koşmak istiyor, ama Frankfurt'da olduğunu hatırlıyor, evinden çok, çok uzakta olduğunu farkediyordu. O zaman sessizce, uzun uzun ağlıyordu Heidi. Hiç kimse işitmesin diye yüzünü yastıklara gömerek ağlıyordu.

Heidi'nin bu mutsuzluğu büyükanne-nin gözünden kaçmamıştı. Önce belki bir değişiklik olur, diye birkaç gün bekledi. Ama Heidi gene öyle sessiz kalmakta devam ediyordu. Bir sabah büyükanne, çocuğun yüzünde ağlamış gibi bir ifade gördü. Onu kendi odasına götürdü, sevgi dolu bir sesle, «Şimdi söyle bana, Heidi,»

dedi. «Derdin nedir? Bir şeye mi üzülüyorsun?»

Ama Heidi bu iyi yürekli kadma karşı nankörlük gösteremezdi kesinlikle.

«Lütfen... size söyleyemem,» diye karşılık verdi.

«Clara'ya söyleyebilir misin?»

«Hayır! Hiç kimseye!»

Heidi o kadar acınacak durumdaydı ki, büyükannenin içini bir hüznü kapladı.

«Gel buraya, küçüğüm,» dedi. «Sana bir şey söylemek istiyorum: Eğer insanın üzüntüsü olursa, hiç kimseye de anlatamazsa, o zaman o üzüntüsünü Tanrı'ya söyler, Tanrı'dan kendisine yardım etmesini ister. Çünkü Tanrı, bütün dertlerimize son verebilecek güçtedir. Bunu biliyor muydun? Her akşam yatarken seni yaratan büyük Tanrı'ya dua edip, O'na, sana verdiği güzel şeylerden dolayı şük-

rediyor musun? Seni kötülüklerden uzak tutmasını diliyor musun?»

«Hayır! Bunu hiç yapmıyorum,» dedi Heidi.

«Ömründe hiç dua ettin mi Heidi? Dua etmenin nasıl bir şey olduğunu biliyor musun?»

«Bir zamanlar ilk büyükanne ile birlikte dua ederdim. Ama çok eskidendi. Şimdi unuttum.»

«Biliyor musun, Heidi, sana yardım edecek hiç kimse olmadığı için mutsuzsun sen. İçimiz üzüntüyle dolu olduğu zaman, Tanrı'ya koşmanın, O'na her şeyi anlatmanın, bize hiç kimsenin veremeyeceği yardımı vermesini istemenin ne güzel olduğunu düşünebiliyor musun? Biz mutlu edecek şeyleri O her zaman verebilir.»

Heidi'nin gözlerine birden bir sevinç geldi. «O'na her şeyi anlatabilir miyim?» diye sordu.

«Her şeyi, Heidi. Her şeyi.»

O zaman çocuk, büyükannenin avucunda duran elini geri çekti. «Yukarıya gidebilir miyim?» diye sordu.

«Elbette! Elbette!»

Heidi bunu duyar duymaz, hemen kendi odasına koştu. Taburesinin üstüne oturdu, ellerini kavuşturdu, Tanrı'ya ta içinden gele gele, her şeyi anlattı, sonunda da ondan eve, dedenin yanına dönmek için yardım istedi.

Bu olaydan bir hafta kadar sonra bir gün öğretmen, Bayan Sesemann'ı görmek istediğini bildirdi. Ona çok şaşılacak bir haber vermek niyetindeydi. Yaşlı kadının oturduğu odaya alındığı zaman, Bayan Sesemann ona elini uzattı, «Sizi gördüğüme çok memnun oldum,» dedi. «Şimdi beni neden görmek istediğinizi anlatın. Oturmaz mısınız? Umarım bana birini şikâyet için gelmiyorsunuzdur.»

«Tersine, efendim,» diye söze başladı öğretmen. «Bir şey oldu... hiç beklemediğim bir şey. Geçmiş tecrübelerimin ışığında bana bir mucize gibi görünmesine rağmen, gene de oldu. Aslında da gerçekten mucize. Bütün beklediklerimin tersine...»

Büyükanne, «Ycksa küçük Heidi okumayı mı öğrendi?» diye öğretmenin sözünü kesti.

Öğretmen şaşkınlıktan dilini yutarak ona baktı. Neden sonra:

«Bu gerçekten mucizeden aşağı kalmıyor,» diye açıklamaya başladı. «Bütün çabalarımın rağmen, alfabeyi bile bir türlü öğrenemiyordu. Oysa şimdi, birdenbire öyle çabuk öğrendi ki... Göz açıp kapayınca kadar demek yerinde olur! Derslere yeni başlayan biri için gerçekten olmayacak şey!..»

Bayan Sesemann, «Hayat mucizelerle doludur,» diyerek gülümsedi. «Tabii

bu arada çocukta yeni bir istek yaratmak, ya da yeni bir eğitim yöntemi uygulamak gibi rastlantılar da olabilir. Şimdi bize çocuğun yaptığı bu aşamaya sevinmek ve ilerde de böyle devam etmesini ummak kalıyor.»

Öğretmeni kapıya kadar geçirdikten sonra büyükanne, hemen çalışma odasına yollandı, aldığı iyi haberin sonuçlarını kendi gözleriyle görmek istedi. Heidi orada, Clara'nın yanbaşında oturuyor, elindeki kitaptan bir hikâyeyi büyük bir ilgi ve merakla, yüksek sesle okuyordu. Sayfanın üstüne dizilmiş küçük, kara harflerin gerçek insanlara, ilginç serüvenlere dönüşmesi onu da şaşırtmış gibiydi.

O akşam Heidi sofraya oturduğu zaman, tabağının üzerinde güzel renkli resimlerle dolu olan o kitabı buldu. Soru soran bakışlarını büyükanneye çevirdi. Büyükanne başını sallayarak, «Evet, o kitap senin oldu artık, Heidi!» dedi.

«Her zaman için mi? Eve gittiğim zaman bile mi?»

Heidi'nin yüzü mutluluktan kıpkırmızı kesilmişti.

«Elbette her zaman için! Yarın bu kitabı okumaya başlarız.»

Clara atıldı: «Ama henüz eve gidecek değilsin, Heidi,» dedi. «Daha yıllarca bizimle kalacaksın. Hep yanımda kalmanı istiyorum. Hele büyükannem gidince.»

Heidi o gece yatmadan önce kitabına baktı. Ondan sonra da her gece, o güzel resimleri anlatan hikâyeleri tekrar tekrar okumayı âdet etti.

Akşamları büyükanne, «Şimdi Heidi bize biraz kitap okusun,» dediği zaman, küçük kız sevinç içinde kitabını getiriyor, okuduğu hikâyeler ona her seferinde daha güzel, daha ilginç geliyordu. En çok sevdiği resim, çarpık sopasına dayanmış duran çobanı, o yeşil otlığı gösteren resimdi. Bu çoban, babasının sürüsünü ot-

latıyordu. Ama bir sonraki resimde çobanın evden kaçıp, yabancıların domuz sürülerini otlatmak zorunda kalışı gösterilmekteydi. Kötü şeyler yemekten zayıflamıştı. Bu resimde güneş ötekiindeki kadar parlak değildi. Her taraf gri ve sisliydi. Ama bir üçüncü resim daha vardı. Bu seferkinde çobanın babası kollarını açmış, pişman olup evine dönen oğlunu kucaklamaya koşuyordu. Çocuk utanarak yaklaşıyordu babasına doğru. Yorgundu, pisti, üstü başı yırtık pırtıktı. Kitapta Heidi'nin en çok sevdiği hikâye buydu. Bunu tekrar tekrar okuyor, büyükannenin açıklamalarını dinlemekten hiç usanmıyordu. Başka güzel hikâyeler de vardı kitapta. Onları okuyarak, resimlerine bakarak, günler çok daha çabuk geçmeye başlamıştı. Sonunda büyükannenin gideceği gün de geldi çattı.

Heidi okumayı çok sevmişti.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

HEİDİ BİRÇOK ŞEY ÖĞRENİYOR

EVDE kaldığı süre boyunca büyükanne her gün öğleden sonra Clara'nın yatağı yanında oturuyor, o dinlenmek üzere yattığında uyuyuncaya kadar onu bekliyor, daha sonra Heidi'yi kendi odasına çağırıp onunla konuşuyor, çeşitli konularla onu oyalamaya çalışıyordu. Büyükanne'nin bir sürü oyuncak bebekleri vardı. Heidi'ye bebeklere giydirmek için el-

biseler, paltolar dikmeyi de öğretmişti. Böyle böyle Heidi hiç farkında olmadan dikiş dikmesini de biliyordu artık. Okumayı da bildiği için, arasına büyükanneye yüksek sesle kitap okuyor, bu onu çok eğlendiriyordu. Okudukça, hikâyeler onu daha çok sarmaya başlamıştı. Ama gene de hiç bir zaman tam anlamıyla mutlu görünmüyordu Heidi. Pırıltılı gözleri eskisi gibi parlamıyordu.

Büyükannenin gideceğine yakın, son hafta içinde Heidi bir gün onun odasında otururken büyükanne birden, «Söyle bana yavrum,» dedi. «Neden mutlu değilsin? Yüreğinde bir üzüntü mü var?»

Heidi, «Evet,» diye başını salladı.

«Tanrı'ya anlattın mı?»

«Evet.»

«İşler düzelsin, eskisi gibi mutluluk gelsin diye her gece dua ediyor musun?»

«Yoo, hayır,» dedi Heidi. «Artık hiç dua etmiyorum.»

«Neden, Heidi? Neden artık dua etmiyorsun?»

«Yararı yok. Tanrı hiç dinlemiyor. Sebebini anlamak da kolay. Frankfurt'da yaşayan bu kadar insanın, hepsi ona dua ederken, elbette tümünü birden dinleyemez. Beni duyamıyor galiba!»

«Nasıl bu kadar emin olabiliyorsun, Heidi?»

«Haftalar boyunca aynı şey için her gün dua ettim, gene de yapmadı.»

«Ah, Heidi! Tanrı'yı bu şekilde düşünmek çok yanlış. O bizi yaratan baba-mızdır. Bizim için en iyi şeyin ne olduğunu O çok iyi bilir. Bazen biz bilemeyiz, ama O bilir. Eğer kendimiz için iyi olmayan bir şey istersek, O, bize onu değil, hakkımızda daha hayırlı olan şeyi verir. Bıkmadan, içten gelerek dua etmeyi sürdürürsek, Tanrı'dan uzaklaşmadan, inancımızı kaybetmeden beklersek, dualarımız kabul olacaktır. Anlıyor musun,

Heidi? O istediğın şey senin için iyi bir şey değılmiş. Daha doğrusu, bugün için sana iyi gelmeyecek bir şeymiş. Yoksa Tanrı seni elbette duymuştur. O, herkesi, her zaman duyar. Çünkü, Tanrı'dır O. Senin, benim gibi insan değıldir. Sana neyin yararlı olacağını bildiğı için de, 'Heidi istediğini elde edecek ama, şimdi değıl,' demiştir. 'Onu ancak kendisi için iyi olduğı zaman elde edecek. Çünkü ona istediğini hemen verirsem, günün birinde bunun iyi olmadığını anlayacak, ve bana, 'Tanrım, neden duamı kabul ettin?' diyecektir.' 'Bana verdiğın şey hiç de sandığım kadar iyi olmadı,' diyecektir. Tanrı seni her zaman izlediğine göre, sen de O'na güvenmeliydin. Her dârdinle O'na koşmalı, O'na dua etmeliydin. Ama sen O'ndan kaçtın. Dua etmeyi bıraktın. Tümüyle unuttun O'nu!..

«Oysa birisi senin gibi davrandığı zaman, Tanrı, onun sesini dua edenlerin

arasında artık işitmemeye başlar. O zaman da onu kendi haline bırakır. Sonra o insanın bir derdi olunca, 'Bana yardım edecek kimse yok!' diye yakınmaya başlayınca, Tanrı da ona, 'Benden niye kaçtın?' der. 'Kaçarsan sana yardım edemem.' Sen böyle olmasını mı istiyorsun, Heidi? Yoksa, gene O'na gidip, kaçtığın için bağış dilemeyi, her gün dua etmeyi, O'nun her şeyi düzelteceğine inanmayı, tekrar mutlu olmayı mı istiyorsun?»

Büyükannenin söylediği her söz küçük kızın ta yüreğine dokunuyordu. Sonunda pişman bir sesle, «Hemen Tanrı'dan beni bağışlamasını isteyeceğim ve bir daha da O'nu unutmayacağım,» dedi.

«Aferin sana. Zamanı gelince O, sana yardım edecektir, hiç korkma!»

Bunun üzerine Heidi, hemen odasına koştu, Tanrı'ya kendisini bağışlaması ve bir daha unutmaması için dua etti.

Büyükannenin gidişi, hem Clara, hem Heidi için çok üzücü bir olaydı. O gün ikisi de pek sessizleşmişlerdi. Ama büyükanne işi bir parti havasına sokmakta direniyordu. O zaman çocukların kendi gidişine o kadar üzülmeceğini düşünmüştü. Yaşlı kadın, arabasına binip uzaklaştıktan sonra, ev birden çok boş, çok sessiz gibi görünmeye başladı. Clara da, Heidi de kendilerini kaybolmuş gibi hissettiler.

Ertesi gün öğleden sonra çocuklar birlikte otururken Heidi, Clara'ya her gün yüksek sesle kitap okumayı önerdi. Clara bu fikre çok sevindi, Heidi de büyük bir istekle işe koyuldu. Ama okudukları ilk hikâyeye, ölen bir büyükanneden söz ediyordu. Okuduğu hikâyelerin hepsini çok ciddiye alan, her kelimesinin doğru olduğuna inanan Heidi, birden bu ölenin Alm dağındaki nine olabileceğini düşündü ve göz yaşlarına boğuldu. Clara,

ona bu ninenin bambaşka bir nine olduğunu anlatmaya çalıştı ama, bir kere Heidi'nin kafasına böyle bir şeyin olabileceği düşüncesi girmişti artık. Birden ninenin, hatta dedenin de ölebileceği, kendisinin o sırada çok uzaklarda olabileceği, sonunda Alm dağına döndüğünde, oradaki bütün canlıları sessiz ve ölü bulabileceği, kendisinin yapayalnız kalabileceği, sevdiklerini bir daha hiç göremiyebileceği aklına geldi. Bu düşünceler daha da yüksek sesle hıçkırarak ağlamasına sebep oldu.

Clara, onu avutmaya çalışırken, Bayan Rottenmeier de odaya girdi. Heidi hâlâ hıçkırmaya devam ettiği için, kadın, «Adelheid!» diye seslendi. «Yeter artık! Her okuyuşta böyle tepki gösterirsen, o kitabı elinden ahırım!»

Heidi bu sözler üzerine sapsarı kesildi. Kitap, onun en değerli malıydı. Çabucak gözyaşlarını kuruladı. Bu yöntem

işe yaramıştı. Artık okuduğu hikâye ne olursa olsun, Heidi hiç ağlamıyordu. Ama bazen göz yaşlarını tutmak öyle güç oluyordu ki, Clara ona, «Yüzün ne biçimlere giriyor, Heidi!» diyordu. Ama yüzünün değişik biçimlere girmesi hiç değilse, sessizce olabiliyor ve böylelikle de Bayan Rottenmeier'in dikkatini çekmiyordu.

Heidi, yeniden iştahını kaybetmeye başladı. Öylesine zayıfladı, öylesine soldu ki, sofrada uzatılan yemekleri almadığını gören Sebastian da üzölmeye başladı. Bazen bir servis tabağını küçük kızın önüne tutarken, «Şundan biraz alın, Bayan Heidi,» diye fısıldıyordu. «Öyle güzel ki! Yok, o kadarcık değil, tepeleme dolu bir kaşık alın! İkincisini de alın!» Ama yararı olmuyordu bu sözlerin... Heidi, hemen hemen hiç bir şey yemiyordu artık. Geceleri yatağına yattığı zaman evni düşünüyor, orada neler olup bittiği-

ni merak ediyor, sonra yüzünü yastığa gömüp sesini saklayarak kalbi parçalanırcasma ağlıyordu.

Günler geçip duruyordu. Heidi yaz mı, kış mı olduğunun farkında bile değildi. Dışarıya baktığı zaman, yalnızca gri duvarları ve kiremitli damları görebiliyordu. Sokağa ancak Clara araba gezintisine çıkabilecek kadar iyiye çıkıyorlar, hiç bir zaman bir-iki sokaktan ileri gitmiyorlardı. Tabii ne çimen, ne çiçek, ne köknar, ne de dağ görüyorlardı. Heidi'nin hatırladığı güzel şeylere karşı duyduğu özlem de, günden güne büyüyordu. Sonunda bunları ne zaman hatırlasa, ne zaman sözünü etse, gözleri dolmaya başladı.

Sonbaharla kış geçmiş, artık ilkbahar güneşi karşı evin duvarlarını ışıklandırmaya başlamıştı. Heidi yakında Peter'in keçilerle Alm'a tırmanma vaktinin geleceğini biliyordu. Çiçekler güneşte parıl-

dayacak, gurup vakti dağlar kıpkırmızı kesilecekti. Heidi odasında otururken karşı duvara vuran güneşı görmemek için avuçlarını gözlerine bastırıyordu. Tek başına, özlemlerine sarıla sarıla, Clara onu çağırıncaya kadar öylece bekliyordu.

ON İKİNCİ BÖLÜM

EVDE HAYALET VAR

BİR süreden beri evde pek garip şeyler olmaktaydı. Her sabah hizmetkârlar uyanıp aşağıya indiklerinde, evin sokak kapısını ardına kadar açık buluyorlardı. Bu durum ilk ortaya çıktığında, birkaç gün boyunca bütün odalar teker teker aranmış, hırsız girip girmediği, bir şeyler çalınıp çalınmadığı anlaşılmaya çalışılmıştı. Ama kaybolan bir şey yoktu.

Geceleri bütün tedbirler alınıyor, kapı dikkatle kapanıp sürgüleniyor, daha da sağlamlaştırmak için arkasma kocaman bir de tahta mandal yerleştiriliyordu. Ama bütün bunlar hiç bir sonuç vermiyor, sabah olduğu zaman kapı gene ardına kadar açık bulunuyordu. Sonunda John'la Sebastian, bütün cesaretlerini topladılar, alt kat holüne açılan odada oturup sabaha kadar, hiç uyumadan beklemeye, olup biteni anlamaya ahdettiler. Bayan Rottenmeier, iki uşağın eve girebilecek yabancılara karşı silâhli olmasında yarar görüyordu. Yukarıdaki çekmece-
 ceden Bay Sesemann'ın iki tabancasını çıkardı, mahzenden de bir şişe şarap getirerek nöbetçilere biraz cesaret sağlamaya çalıştı.

Kararlaştırılan gece gelince iki uşak aşağı kattaki odaya yerleştiler. Yerleştikleri anda da hemen cesaretlerini arttıracak birkaç yuduma ihtiyaç duydular.

Başlangıçta şarap onları pek konuşkan yaptı. Az sonra uykularını getirdi. İkisi de koltuklarının arkasına yaslanıp horul horul uyumaya başladılar. Holdeki büyük saat on ikiyi çalarken Sebastian uyandı. John'a da seslendi ama, arkadaşısı uyanmıyordu. Sebastian tekrar uyanmadı. Gecenin sessizliği içinde, koltuğunda tedirgin tedirgin oturmaya devam etti. Yalnızca arasına John'un uyanıp uyanmadığını anlamak için onu dürtüyordu. Saat biri çalarken John da sıçrayarak uyandı. Hemen ayağa fırladı, büyük bir cesaret gösterisiyle, «Sebastian, şimdi artık dışarıya çıkıp duruma bir bak-sak iyi olur,» dedi. «Korkmuyorsundur umarım! Haydi, yürü! Önce ben çıkayım.»

John odanın kapısını tutup ardına kadar açtı, adımını hole attı. O sırada esen bir rüzgâr, elindeki mumu söndürdü. John hemen bir adım geri bastı ve ar-

kasında duran Sebastian'a tosladı. Onu itiştirerek odaya sokuldu, kapıyı çarparak kapattı ve büyük bir telâşla anahtarını da çevirip kilitledi. Ancak bundan sonra kibriti çakıp elindeki mumu tekrar yakabilirdi. Sebastian bu garip davranışlardan ne anlam çıkarabileceğini bilememişti. Şaşkın bakışlarını John'a çevirdi. Mum ışığında John'ın yüzü kâğıt gibi bembeyaz görünüyordu. Üstelik tir tir titremekteydi adam. Sebastian aceleyle, «Ne var?» diye sordu. «Ne gördün?»

«Kapı ardına kadar açıldı,» diye sordu John. «Merdivenlerde de beyaz bir şey vardı... sonra birden puf diye yok oldu.»

Sebastian korkuyla ürperdi. Dizleri bükülüyordu. O gece sabaha kadar ikisi birbirine sokulup oturdular ve pencerelerden içeriye gün ışıkları doluncaya kadar yerlerinden kıpırdamadılar. Ancak sokaktan insanlar geçmeye başladıktan

sonra odadan çıkıp, sokak kapısını kapatabildiler, ve üst kata, Bayan Rottenmeier'e hikâyeyi anlatmaya gittiler. Bayan Rottenmeier olup bitenleri dinledikten sonra, hemen oturup Bay Sesemann'a uzun bir mektup yazdı. Ona hemen eve dönmesi gerektiğini, çünkü evde herkesin can korkusu içinde olduğunu, bu korkunç olayların ne gibi sonuçlara yol açacağını da kimsenin kestiremediğini anlattı. Fakat Bay Sesemann'dan gelen mektupta, henüz eve dönmesine imkân olmadığı yazılıyor, adamın olayı pek hafife aldığı da belli oluyordu.

Bayan Rottenmeier artık bu korkudan bezmeye başlamıştı. O zamana kadar hayaletten çocuklara hiç söz etmemiş, bu durumun onları korkutacağını düşünmüştü. Ama şimdi durum değişikti. Aklına bir fikir gelmişti. Hemen Clara ile Heidi'nin yanına gitti, onlara kısık sesle, ama çok renkli ayrıntılarla, bütün olayı baş-

tan sona anlattı. Bu dinledikleri Clara'yı öylesine korkuttu ki, kızcağız avaz avaz bağırarak babasının eve gelmesini istediğini söyledi. Bu durumda onu bir saniye bile yalnız bırakmak doğru olmazdı. Bayan Rottenmeier, Bay Sesemann'a bir mektup daha yazdı, bu sefer olup bitenler yüzünden Clara'nın zaten nazik olan sağlık durumunda bir kötüleşme olursa kendisinin hiç bir sorumluluk kabul etmeyeceğini de ekledi. Bu sözler beklenen etkiyi yapmaya yetmişti. Bay Sesemann iki gün içinde eve döndü. Clara onu görünce sevinçten coştı. Babası onu böyle mutlu gördüğüne çok memnun olmuştu. Yüz çizgilerinden belli oluyordu bu rahatlığı.

Gözlerinde bir pırıltıyla Bayan Rottenmeier'e, «Hayalet ne âlemde bugünlerde?» diye sordu.

Kadın ekşi bir sesle, «Yazdıklarım şaka değil, efendim,» dedi. «Eminim ki,

Bay Sesemann da yarın bu işin şaka olmadığını anlayacak ve fikirlerini değiştireceklerdir.»

«Bakarız,» dedi Bay Sesemann. «Bana Sebastian'ı gönderin.»

Aslında Sebastian'la Bayan Rottenmeier'in her zaman pek iyi geçinemediklerinin farkındaydı. Bu garip olayların meydana gelişi hakkında bazı kuşkuları vardı.

Uşağa, «Şimdi bana açık açık söyle, Sebastian,» dedi. «Bayan Rottenmeier'i korkutmak için sen hayalet rolü yapıyor olmayasın?»

«Şerefim üzerine yemin ederim ki öyle bir şey yapmıyorum, efendim!» dedi Sebastian. Sesi, onun gerçekten doğru söylediğini belli ediyordu. «Lütfen aklınıza böyle bir şey gelmesin, efendim! Bu konu son günlerde beni de epey tedirgin etmeye başladı.»

«Madem ki durum böyle, o zaman sa-

na ve cesur John'a hayaletlerin gün ışığında nasıl görüldüğünü göstermem gerek. Aslında kendinden utanman gerekir, Sebastian. Koskoca, kalıplı kıyafetli adamsın! Bir hayaletten ödün kopuyor. Şimdi hemen dostum Dr. Classen'in evine git, benden selâm söyle, bu akşam saat dokuzda burada olmasını istediğimi haber ver. Paris'ten buraya sırf onunla konuşmak, öğüdünü almak için geldiğimi söyle. Gece de burada kalmak üzere hazırlıklı olsun. Anladın mı?»

O akşam saat tam dokuzda doktor kapıyı çaldı. Kır saçlı, parlak gözlü, iyi yürekli bir adamdı. İçeriye girerken biraz kaygılı görünüyordu ama, Bay Sese-mann'ı görünce kahkahalarla gülmeye başladı.

«Şu hale bak hele!» dedi. «Gece sabaha kadar başında beklenmesi gereken hasta sensen, oldukça iyi görünüyorsun!»

«O kadar çabuk karar verme, dos-

tum! Sana olup bitenleri anlatayım da, öyle karar ver. Bu evde bir hayalet dolaşüyor! Perili ev burası!»

Doktor bu sefer sarsıla sarsıla gülmeye başladı.

Bay Sesemann, «Ne de anlayışlı dostmuşsun,» diye sözlerine devam etti. «Ne yazık ki, Bayan Rottenmeier böyle gülemiyor ve işin zevkini senin kadar çıkarıramıyor. Ailenin atalarından birinin hortlayıp geceleri evin içinde gezindiğine iyice inanmış.»

Doktor hâlâ kıkır kıkır gülererek, «Peki, Bayan Rottenmeier bu hayaletle nasıl tanışmış?» diye sordu.

Bay Sesemann hikâyeyi başından sonuna kadar anlatınca, iki arkadaş aşağıya indiler ve birkaç gece önce Sebastian'la John'ın nöbet beklediği odaya yerleştiler. Koltuklara kurulup sigara içerek, çene çalarak vaktin nasıl geçtiğini anlamadan saat on ikiyi çaldı.

Doktor, «Galiba hayalet bizim kokumuzu aldı, bu gece gelmemeye karar verdi,» dedi.

«Biraz sabırlı ol! Genellikle saat bir olmadan geliyormuş!»

Gene sohbete başladılar. Saat biri çalınca kadar holden hiç ses gelmedi. Derken bir ara doktor tek parmağını havaya kaldırıp,

«Şşşş, Sesemann,» dedi. «Bir şeyler işitiyor musun?»

İkisi de susup dinlediler. Sokak kapısına takılan tahtanın kaydırıldığı duyuluyordu. Daha sonra anahtarın kilit içinde dönüşünü dinlediler. Bay Sesemann, masanın üstünde duran tabancalardan birini kaparken kapının açılışı da işitildi.

Doktor, «Korkmuyorsun ya?» diye sordu.

Bay Sesemann, «Dikkatli olmakta yarar vardır,» diye karşılık verdi. Eline lambayı alıp hole çıktı.

Açık kapıdan içeriye ay ışığı doluyor, eşikte hareketsiz duran beyazlar giymiş kişinin üstüne dökülüyordu.

Doktor yüksek sesle, «Kim var orada?» diye sordu. Sesi holün içinde yankılanıyordu. İki adam birlikte kapıdaki beyaz gölgenin üstüne yürüdükleri zaman, gölge döndü ve küçük bir çığlık attı. Beyaz geceliği, çıplak ayaklarıyla Heidi oracıkta titreyerek duruyor, göz kamaştırıcı ışığın altında gözlerini kırıştırarak kendisine çevrilmiş silâhlara şaşkınlıkla bakıyordu.

İki erkek de birbirlerine şaşkın bakışlarla baktılar.

Doktor, «Bu, su getiren küçüğün ta kendisi!» diye söylendi.

Bay Sesemann, «Bu ne demek oluyor, çocuğum?» diye sordu. «Neden aşağıya indin sen?»

Heidi solgun, titreyerek adamın kar-

şısında durmaktaydı. «Bilmiyorum,» diye fısıldadı.

O sırada doktor söze karışmak gereğini duydu. «Sesemann, bu durum beni ilgilendiriyor galiba,» dedi. «Sen odaya geç, ateşin karşısına oturup beni bekle. Ben, çocuğu yatağına yatırırım.»

Bu sözlerden sonra doktor hemen tabancasını bıraktı, çocuğu kucaklayıp yukarıya, odasına çıkardı, yatağa yatırıp üstünü dikkatle örttü. Kendisi de yatağın kenarına oturdu, küçük kızın elini tuttu, yumuşacık bir sesle, «Artık her şey yoluna girdi,» dedi. «Söyle bana, nereye gitmek istiyordun, çocuğum?»

Heidi, «Hiç bir yere gitmiyordum,» diye karşılık verdi. «Gittiğimin farkında değildim. Ama birden kendimi orada buldum.»

«Rüyanda bir şey mi görüyordun?»

«Evet. Her gece aynı rüyayı görürüm. Kendimi dedemin yanında sanırım.

Resimli kitabı
çok beğenmişti

Dışarda köknar ağaçlarının rüzgârda çıkardığı sesi duyarım. Yıldızlı gecede gökyüzünün ne güzel olacağını düşünürüm. Hemen kulübenin kapısına koşup açarım. Ama uyandığım zaman kendimi gene Frankfurt'da bulurum.»

«Hiç bir yerinde ağrı, sızı var mı?»

«Hayır. Yalnız şuramda ağır bir taş varmış gibi hissediyorum.»

«Bir şey yemişsin de yutamamışsın gibi mi?»

«Hayır, öyle değil. Ama gene de o kadar ağır ki, canım durmadan ağlamak istiyor.»

«Anlıyorum. O zaman uzun uzun ağlıyor musun?»

«Yoo, hayır! Ağlamak olanaksız. Bayan Rottenmeier izin vermiyor.»

«Sen de bu yüzden yutkunuyor, dayanmaya çalışıyorsun, öyle mi? Ama beri yandan, Frankfurt'da kalmak hoşuna gidiyor, değil mi?»

Heidi ezik bir sesle, «Evet,» dedi ama, sesi sanki 'hayır' dermiş gibiydi.

«Dedenin yanmdayken nerede oturuyordun?»

«Alm dağının tepesinde.»

«Sıkıcı olmuyor muydu?»

«Hayır! Çok güzeldi. Öyle güzeldi ki...»

Heidi sözlerine devam edemedi. Geçmişini hatırlamak, az önce geçirdiği serüvene eklenip bunca zamandır içinde tuttuğu göz yaşlarıyla da birleşince, artık kendini tutamamıştı. Gözlerinden aşağı yaşlar boşalmaya başladı. Küçücük vücudu hıçkırıklarla sarsılıp duruyordu. Doktor ayağa kalktı, elini Heidi'nin yastığı üzerine koydu, «Ağla biraz,» dedi. «Hiç bir zararı olmaz. Daha sonra da uyuma-ya çalış. Yarın her şey düzelecek.»

Bundan sonra doktor aşağıya, arkadaşının yanına indi. Onun oturduğu koltuğun karşısında duran ikinci koltuğa

yerleşerek ciddî bir yüzle konuşmaya başladı: «Sesemann, bu küçük çocuk bir uyurgezer. Her gece, hiç farkında olmadan evin içinde dolaşüyor, ön kapıyı açıyor ve hizmetkârların korkmasına sebep oluyor. Aslında çocuk evini özlüyor ve bu özlem içinde kavruluyor. Ne kadar zayıf, ne kadar acınacak halde olduğuna hiç dikkat etmedin mi? Bunun bir tek çaresi var, o da çocuğu hemen evine göndermek. Beni dinlersen hemen yarın yola çıkarmakta da yarar var.»

Bay Sesemann büyük bir heyecan içinde ayağa kalktı, odanın içinde bir aşağı bir yukarı gezinmeye başladı. «Hasta demek!!! Evini özlüyor ha!!! Üzüntüden zayıflıyor! Benim evimde! Kimse de farkında olmuyor Sen de bir doktor olarak onu evine yollamamı öğütlüyorsun. Olamaz, doktor. Bunu yapamam ben. Sen önce bu çocuğu ele alırsın, sağlığına ka-

vuşturursun, ondan sonra, eğer istiyorsa, evine yollayabilirim.»

Doktor, «Sesemann!» diye onun sözünü kesti. «Bir düşün. Bu hastalık, haplarla, şuruplarla iyileştirilecek türden bir hastalık değil. Çocuk zaten ince yapılı ama, eğer evine, o dağ havasına geri dönerse çabucak toparlanabilir. Aksi halde... sen çocuğu evine hasta yollamayı mı tercih edersin, yoksa hiç yollayamamayı mı?»

Bu açık sözler Bay Sesemann'ı çok korkuttu. Doktorun dediklerini hemen kabul etmek zorunda kaldı. «Eğer sen tek yolun bu olduğuna inanıyorsan, hemen harekete geçmemiz gerek,» dedi.

Konuyu aralarında biraz daha tartıştılar, bir süre sonra da doktor izin isteyip evden ayrıldı. Bay Sesemann, onu geçirmek için kapıyı açtığı zaman, sabah ışıklarının sokağı iyice aydınlatmış olduğunu farketti.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ALM'A DÖNÜŞ

BAY Sesemann, heyecanlı adımlarla yukarıya, Bayan Rottenmeier'in odasına yürüdü. Kapıya sert vurulması, kadını uykudan uyandırdı. Bayan Rottenmeier, efendisinin, «Lütfen yemek odasına gelin! Yolculuk hazırlıkları yapmamız gerekiyor,» dediğini duyunca iyice şaşaladı.

Daha ömründe bu kadar erken kalkmak zorunda kalmamıştı Bayan Rotten-

meier. Saat dört buçuktu. Ne olmuş olabilirdi acaba? Öyle kaygılanmıştı ki, elbiselerini bile güçlkle giydi. Bay Sesemann o kapıdan ayrıldıktan sonra evin bütün hizmetkârlarını birer birer uyandırmaya koyulmuştu. Hepsine seslenerek dolaşması, zavallıları hayaletin eve saldırdığına inandırmıştı. Her halde efendileri kendilerinden yardım istiyordu!.. Oysa onu yemek odasında bir aşağı bir yukarı gezinir buldular, ve yüzünde hiç korku ifadesi olmadığını görünce, daha da çok şaşırdılar. John'a atları ve arabayı hazırlaması söylenmişti. Tinnette ise Heidi'yi uyandırıp giydirmek görevi almıştı.

Sonunda Bayan Rottenmeier de hazırlanıp aşağıya inebildi. Bay Sesemann, ona: İsviçreli çocuğun eşyalarını bir sandığa yerleştirmesini, Clara'nın giysilerinden de bazılarını ona vermesini tembih etti. Böylelikle küçük kız, evine birkaç

kat doğru dürüst kıyafet de götürebilecekti. Bay Sesemann bütün bunların çarçabuk yapılıp bitirilmesini istiyordu.

Zavallı Bayan Rottenmeier, Bay Sesemann'a şaşkın şaşkın bakakalmıştı. Bura gelirken hayalete dair, insanın saçlarını diken gibi havalandıracak bir olay dinlemeye hazırlanmıştı. Oysa, kendisine pek olağan şeyler anlatılıyordu. Kulaklarına inanamayarak durdu, bekledi. Bay Sesemann'ın başka şeyler de söyleyeceğini umuyordu. Oysa onun uzun açıklamalarla kaybedilecek vakti yoktu. Hemen Clara'nın odasına doğru uzaklaştı ve Bayan Rottenmeier'i oracıkta tek başına bıraktı. Clara yatağında uyanık yatıyordu. Bu erken saatte evin içinde başlayan hareketin nedenlerini merak etmekteydi. Babası, onun yatağının kenarına oturarak olup bitenleri bir bir anlattı, doktorun vardığı yargıyı, Heidi'nin hemen evine

dönmesine nasıl karar verdiklerini açıkladı.

Clara'ysa pek üzülmüştü. Heidi'yi yanında tutabilmek için aklına gelen her çareyi ortaya atıyordu ama, babası kararını değiştirmiyordu. Clara'ya eğer iyi çocuk olur, Heidi'nin gidişine sızlanmazsa, ertesi yıl onu İsviçre'ye götüreceğine söz verdi.

Sebastian'a da çocuğu alıp evine kadar götürmesi emredilmişti. Birinci gün Basel'e kadar gidecekler, ertesi gün oradan Heidi'nin oturduğu yere geçeceklerdi. Sebastian, aynı zamanda çocuğun dedesine Bay Sesemann'dan bir mektup götürecekti. Bu mektup yerine verilir verilmez Sebastian eve dönebilecekti.

Bay Sesemann sözlerini bitirirken, «Asıl önemli olan şu, Sebastian...» dedi. «Şu karta Basel'deki bir otelin adını ve adresini yazdım. Bu kartı otelin müdürüne gösterdiğin zaman, sana ve çocuğa

birer oda verecekler. Önce çocuğun odasına gideceksin, bütün pencerelerin sım-sıkı kapalı olduğundan emin olacaksın. O yatıp uyduktan sonra dışardan odanın kapısını kilitlemeni istiyorum. Çünkü bu çocuk, uyurgezer.»

Sebastian, «Demek hayalet oymuş! Şimdi anlıyorum!» diye haykırdı. Enikonu şaşırılmıştı.

Bay Sesemann, «Elbette, koca budala!» dedi, sonra dönüp kendi odasına yollandı. Niyeti, Alm Amca'ya yollayacağı mektubu yazmaktı.

Heidi hâlâ ne olup bittiğini bilmiyordu. Tinnette tek kelime söylemeden onun giyinmesine yardım etmişti. Bunun nedeni de ortadaydı. Tinnette, onu aşağı sınıftan bir çocuk sayıyor, konuşmaya lâ-yık bulmuyordu.

Bay Sesemann mektubu bitirince, yemek odasına döndü. Kahvaltı sofrası ha-

zırdı. «Çocuk nerede?» diye sordu. Hemen Heidi'yi çağırdılar.

Heidi odaya girip, «Günaydın!» derken Bay Sesemann, onun üzgün küçük yüzüne baktı. «Ne diyorsun bu olup bitenlere, küçüğüm?» diye sordu. Sesi çok yumuşak ve anlayışlıydı.

Heidi, ona şaşkın şaşkın bakıyordu.

Bay Sesemann, «Daha bilmiyor musun?» diye güldü. «Bugün evine dönüyorsunuz.»

Heidi birden solarak, alçacık bir sesle, «Evime mi?» diyebilirdi. Bir an için soluğu kesilir gibi olmuştu.

Bay Sesemann gülümseyerek, «Yoksa gitmek istemiyor musun?» diye sordu.

«Yoo, hayır, çok istiyorum.» Küçük kızın yüzüne birden renk gelmiş, gözleri parlamaya başlamıştı.

«Pekâlâ öyleyse. Tıka basa kahvaltı et, sonra da hemen arabayla yola çıkacaksın.»

Heidi ne kadar çabalasa, tek lokma yutamıyordu. Çok heyecanlanmıştı. Bütün bunlar rüya gibi geliyordu ona.

Bay Sesemann, odaya girmekte olan Bayan Rottenmeier'e döndü: «Sebastian'a söyleyin, yanına fazla yiyecek alsın,» dedi. «Çocuğun şimdi bir şey yiyememesi çok doğal.» Sonra gene Heidi'ye baktı, «İstersen araba gelinceye kadar Clara'nın yanına git,» dedi.

Heidi hevesle yerinden kalkıp üst kata koştu. Clara'nın odasında, orta yerde kocaman bir sandık duruyordu. Clara bu sandığa elbiseler, önlükler, mendiller, türlü türlü giysiler yerleştiriyordu. «Bak, sana neler hazırladım,» diye bağırdı. «Sevinmiyor musun, Heidi? Hem bak, Heidi!» Zafer dolu bir gülüşle elinde tuttuğu sepeti gösteriyordu. Heidi ilerleyip sepetin içine baktı, bakar bakmaz da sevincinden havaya sıçradı. Sepetin içinde

on iki tane birbirinden güzel küçük, beyaz ekmek vardı. Nine için.

Çocuklar öyle büyük bir mutluluk içinde hazırlıklara dalmışlardı ki, ayrılık vaktinin geldiğini bile unutmuşlardı. Araba kapıya dayandığı zaman da, artık üzülme vakit kalmadı.

Heidi birden sevgili kitabını hatırlayarak yukarıya, odasına koştu. Elini yastığının altına daldırıp kitabı çekti. Hep orada saklardı onu. Olanca hızıyla aşağıya indi, kitabı ekmeklerin bulunduğu sepete koydu. Daha sonra, dolabına da bir göz atmayı akıl etti. Elbette! İşte kırmızı şalı orada duruyordu. Heidi onu sardı sarmaladı, görünmesin diye öteki eşyaların arasına sakladı.

Çocukların hemen vedalaşması gerekiyordu. Bay Sesemann kapıda, Heidi'yi arabaya bindirmek üzere beklemekteydi. Bayan Rottenmeier de merdivenin tepesinde durmuş, aşağıya bakıyordu. Birden

Heidi'nin eşyaları arasında gözüne kırmızı bir şey ilişti. Hemen inip ucundan yakaladı ve çekti. Kırmızı şalı görünce bir kenara fırlattı.

«Olmaz, Adelheid!» diye küçük kızı azarladı. «O eski püskü şeyi dünyada yanında götüremezsin! Haydi şimdi, güle güle!»

Heidi şalını almaya cesaret edemiyordu. Yalvaran gözlerini evin efendisine çevirdi. Bu gözlerde en değerli hazinesinin elinden alındığına inandığı okunuyordu.

Bay Sesemann ciddî bir sesle, «Yok, yok, karışmayın,» dedi. «Çocuk neyi isterse götürebilir. İster kedi yavrusu, ister kaplumbağa olsun. Biz de bunlara lütfen sinirlenmeyelim, Bayan Rottenmeier!»

Heidi hemen şalını aldı. Gözlerinde bu sefer şükran vardı. Bay Sesemann onunla el sıkıştı, iyi yolculuklar diledi, Clara'nın onu her zaman hatırlayacağını

söyledi. Heidi de ona bütün iyiliklerinden dolayı teşekkür ettikten sonra, «Lütfen doktora da benim tarafımdan veda edin, ve ona çok, çok teşekkür edin,» dedi. Doktorun uyumadan önce kendisine, «Yarın her şey düzelecek,» dediğini unutmamıştı. İşte şimdi gerçek olmuştu o sözler. Heidi bütün bu olanları doktorun sağladığına iyice inanmıştı.

Onu kucaklayıp arabaya bindirdiler, sonra da sandığı, sepeti, yiyecekleri yüklediler. Bay Sesemann, ona bir kere daha iyi yolculuklar diledi, sonra da araba yola koyuldu.

Kısa bir süre sonra Heidi, Sebastian'la birlikte, trenin vagonundaydı. Sepetini kucağında tutuyordu. Evine, dedesine dönmekte olduğuna, yakında nineyi, Peter'i, o çok sevdiği vadileri, otlakları göreceğine daha yeni yeni inanmaya başlamıştı. Birden kaygıyla Sebastian'a dön-

dü: «Sebastian, Alm'daki ninenin ölmediğinden emin misin?» diye sordu.

Uşak, onu avutmaya çalışarak, «Elbette, eminim tabii.» diye karşılık verdi.

Heidi bir kere daha kendi düşüncelerine daldı. Ara sıra sepetin içine göz atıyordu. Bir süre sonra tekrar, «Sebastian,» diye seslendi. «Keşke ninenin yaşadığını kesin olarak bilebilseydim!»

Sebastian yarı uyur yarı uyanık bir sesle, «Evet, evet,» dedi. «Yaşıyordur elbette. Neden ölsün?»

Az sonra Heidi de uyuklamaya başladı. Öyle derin bir uykuya daldı ki, Sebastian onu sarsıncaya kadar uyanmadı. «Kalk! Uyan! Basel'e geldik.»

Ertesi sabah tekrar yola çıktılar. Bu sefer de yolları gene epey uzundu. İncekleri yere yaklaştıklarında, Heidi konuşamayacak kadar heyecanlanmıştı. Derken, hiç beklenmedik bir zamanda tren memurunun sesi duyuldu: «Maienfeld!»

Heidi hemen oturduğu yerden fırladı, Sebastian da onu izledi. İstasyonda, Heidi'nin sandığının yanında durdukları zaman, Sebastian uzaklaşan trenin ardından mutsuz gözlerle bakıyordu. Uygar bir taşıtın içinde yolculuk yapmayı, bu barbar ülkede dağlara tırmanmaktan çok daha güvenli buluyordu. Kuşkuyla çevresine bakındı, Dorfli'ye giden en güvenli yolu kime soracağına karar vermeye çalıştı. İlerde geniş omuzlu bir adam vardı. Kocaman, ağır çuvalları bir arabaya yüklemekteydi. Çuvallar az önce trenden indirilmişti. Sebastian sorusunu ona sormayı seçti.

Adam, «Buralarda bütün yollar güvenlidir,» diye karşılık verdi.

Bunun üzerine Sebastian yolda bir uçuruma yuvarlanmamak için hangi yolu seçmek gerektiğini, bir de sandığın yuvarlanmaya nasıl götürülebileceğini sordu. Adam, sandığa şöyle bir göz attı, pek ağır

olmadığını, isterlerse onu da arabasına yükleyebileceğini söyledi. Kendisi de zaten oraya gidiyordu. Biraz daha konuşulduktan sonra, arabacı hem sandığı, hem çocuğu arabaya alıp Dorfli'ye kadar götürmeyi teklif etti. Oradan da birisi onu Alm'a çıkarırdı nasılsa.

Heidi, «Ben oradan yalnız da giderim,» dedi. «Dorfli'den Alm'a giden yolu iyi bilirim.»

Sebastian bu tırmanma yolculuğundan kurtulduğuna pek sevinmişti. Heidi'yi bir kenara çekip ona küçük deri bir çanta verdi, sonra da dedeye gidecek mektubu uzattı. «Bu çanta Bay Sesemann'ın armağanıdır,» dedi. «Bunu sepetin en altına koyacağız. Ekmeklerin altına. Buna çok dikkat edeceksin. Eğer kaybedersen, Bay Sesemann çok kızar.»

«Kaybetmem,» dedi Heidi. Güvenli bir hareketle çantayı da, mektubu da ekmeklerin dibine yerleştirdi.

Az sonra sandık da arabaya yüklenmişti. Sebastian, Heidi'yi kaldırıp arabacının yanındaki yere oturttu, sepetini de yambaşına koydu. Aslında Sebastian, biraz kaygılıydı. Çocuğu evine kadar kendi eliyle teslim etmesi gerektiğini bilmiyor değildi. Arabacı da o ara tırmanıp Heidi'nin yanına yerleşti, arabayı hareket ettirdi. Sebastian bu yorucu işten kurtulduğuna memnun, istasyondaki kanepelerden birine oturdu ve dönüş trenini beklemeğe başladı.

Arabayı süren adam, Dorfli'deki fırının sahibiydi. Gelen unları götürmek için inmişti istasyona. Heidi'yi daha önce hiç görmemişti ama, bunun o sözü çok edilen çocuk olduğundan emindi. Zaten annesiyle babasını da tanıyordu. Bir ara, «Sen, Alm Amca'nın yanında kalan çocuk değil misin?» diye sordu.

Heidi, «Evet,» dedi.

«Çabuk döndün bakıyorum. Sana iyi davranmadılar mı orada?»

«Yoo, ondan değil. Kimse bana onlar kadar iyi davranamazdı.»

«Öyleyse neden dönüyorsun?»

«Bay Sesemann dönmeme izin verdi de ondan.»

«Ama orada kalmak daha hoşuna gitmez miydi?»

«Ben Alm dağında, dedemin yanında olmayı, dünyadaki başka her yere tercih ederim!»

«Belki de oraya varınca fikrini değiştirirsin,» diye mırıldandı fırıncı. Sonra kendi kendine bir ıslık tutturdu, bir daha da konuşmadı.

Heidi çevresine bakıp, bildiği ağaçları, yükseklerde gördüğü tepe ve dorukları tanıdıkça heyecanından titremeye başlamıştı. Hepsi de ona eski dostlar gibi görünüyordu. Araba, Dorfli'ye girerken saat da beşi vurmaktaydı. Kadınlar-

dan ve çocuklardan oluşan bir grup, hemen arabanın çevresine toplandı, yolcuların nereden gelip nereye gittiğini öğrenmeye çalıştı. Fırıncı, Heidi'yi tutup yere koyarken küçük kız çabucak, «Teşekkür ederim,» dedi. «Dedem sandığı sonra alır.» Hemen dönüp koşarak uzaklaşmak istedi. Ama kalabalık onu durdurdu, soru yağmuruna tuttular. Heidi öyle bir inançla ve kararlılıkla kendine yol açmaya çalıştı ki, sonunda çaresiz yol verip arkasından bakmakla yetindiler.

Küçük kızın gidecek başka yeri olsa, dünyada dedenin yanına gitmeyi seçmeyeceğine hepsi kesinlikle inanmışlardı. Ama fırıncı hemen onlara durumu anlattı. Her şeyi olan, zengin, süslü bir evde yaşamak şansı olduğu halde, kızın her şeyi tepip dedesinin yanına dönmeyi seçtiğini söyledi. Bu havadis herkesi çok şaşırttı. Kısa zamanda Dorfli'de bunları duymayan kalmadı. Herkes, Heidi'nin

Alm'daki kulübeye dönebilmek için lüks bir yaşamı teptiğinden söz ediyordu.

Heidi, Dorfli'den dağa giden yokuşu gücü yettiği kadar hızla tırmanmaya çalışıyordu. Yükseldikçe patika giderek dikleşiyor, kolundaki sepet daha ağırlaşmış gibi geliyordu. Bu yüzden ara sıra duraksayıp soluk almak zorundaydı. Kafasında yalnız bir tek düşünce vardı: Acaba nineyi her zamanki köşesinde yün eğirirken mi bulacaktı? Birden çoban kulübesi uzaklarda gözüne ilişti, yüreği hızlı hızlı çarpmaya başladı. Kapıya varıncaya kadar olanca hızıyla koştu. Öylesine titriyordu ki, kapıyı güçlkle açabildi. Sonunda içeriye girebilmişti işte. Küçük odanın orta yerinde durakladığı zaman solumaktan ağzını açamıyor, tek kelime söyleyemiyordu.

Köşeden bir ses, «Ulu Tanrım!» diye seslendi. «Bu ayak sesleri tıpkı Heidi'ye benziyor. Ah, keşke onu bir kere daha

yanımda hissedebilseydim! Kim var orada?»

«Ama ben Heidi'nin ta kendisiyim, nineciğim! Döndüm ben!» Küçük kız kendini yaşlı kadının kollarına attı. Ona sımsıkı sarıldı. Sevincinden konuşamayacak haldeydi. Nine, önce şaşkınlıktan dilini yutmuş gibi göründü. Sonra, Heidi'nin kıvırcık saçlarını okşayarak, «Evet, onun saçları, onun sesi,» dedi. «Tanrı'ya şükür ki, bana bu günleri gösterdi!» Görmeyen gözlerinden sevinç göz yaşları boşanmaya başlamıştı. «Gerçekten sensin, değil mi, Heidi? Bana geri döndün, değil mi?»

«Evet, nineciğim, gerçekten döndüm,» diye karşılık verdi Heidi. «Ağlama. Artık buradayım. Her gün seni görmeye geleceğim. Bir daha da hiç gitmeyeceğim. Hem bundan sonra o kara, bayat ekmekleri yemek zorunda da kalmayacaksın. Bak, nine, bak!»

Heidi sepetini açtı, on iki ekmeği birer birer ninenin kucağına koydu.

«Ah çocuğum, Tanrı her zaman yardımcın olsun,» diyen nine, eliyle ekmekleri yokluyordu. Ne kadar da çok ekmek vardı kucağında. «Ama beni en çok sevindiren, senin dönüşün,» dedi. Heidi'nin saçlarına bir daha dokundu. «Bir şeyler söyle, çocuğum,» diye mırıldandı. «Konuş ki, sesini duyabileyim.»

Heidi, nineye nasıl onu bir daha görememekten korktuğunu anlatırken kapı açıldı, Peter'in annesi odaya girdi. Bir an büyük bir şaşkınlık içinde olduğu yerde durdu, sonra, «Bu gerçekten sen olabilir misin, Heidi!» diye bağırdı.

Brigitta'nın dikkatli bakışları Heidi'nin üstünü, başını, görünüşünü bir an içinde değerlendirmişti. Beğeni dolu çığlıklarla nineye anlatmaya koyuldu, «Anneciğim, Heidi'nin giydiği güzel elbiseyi bir görebilseydin! Öyle güzelleşmiş ki!

Onu güç tanıdım diyebilirim. Hele bu tüylü şapka! Bu da senin mi Heidi? Başına giy de, yakışıyor mu göreyim.»

«Giymem,» dedi Heidi. «Ondan hiç hoşlanmıyorum. Siz beğendinizse sizin olsun. Benim kendi eski şapkam hâlâ duruyor.»

Bir yandan elindeki kırmızı bohçayı açmaya çalışıyordu. İçinden eski şapkasını çıkardı. Zavallı şapka her zamankinden bile daha buruşuk görünüyordu. Uzun yolculuk boyunca ezilmekten, kıvrılmaktan canı çıkmıştı. Ama bu durum Heidi'yi hiç kaygılandırmadı. Dete teyze kendisini almaya geldiği gün, dedenin onun tüylü şapkasıyla nasıl alay ettiği bir türlü aklından çıkmamıştı. Hemen oracıkta sırtındaki süslü elbiseyi de çıkardı, eski kırmızı şalına sarındı. Ninenin elini tutup, «Şimdi artık dedeme gitmeliyim,» dedi. «Yarın gene gelirim. İyi akşamlar, nineciğim.»

«Evet, gene gel, Heidi. Yarın gene gel yavrum,» diye yalvardı nine. Çocuğun küçük ellerini avuçlarında uzun uzun sıktı.

«Ama o güzel elbiseni neden çıkar-
dın?» Bu soru Brigitta'dan geliyordu.

Heidi karşılık verdi, «Çünkü, dedeme böyle gitmek istiyorum. Sonra beni tanımaz diye korkuyorum. Siz de ilk gördüğünüzde kolay tanıyamamıştınız.»

Küçük kız, onlara veda edip Alm doruğuna doğru yola koyuldu. Scesaplana'nın tepesindeki karlı alan, akşam güneşinde pırıl pırıl parlıyordu. Birden Heidi'nin ayakları dibindeki yeşil otların üstüne kıpkızıl güneş ışıkları döküldü. Heidi şaşkınlıkla olduğu yerde durdu, çevresine bakındı. Bu görünümün ne kadar güzel olduğunu unutmuş olduğunu fark ediyordu. Falknis'in iki doruğu bir çift alev gibi yükselmekteydi. Karlı alan sanki ateş almıştı. Yükseklerde pembe renkli bulutlar dolaşıyordu. Vadi aşağıya doğ-

ru dalış yapıyor, belirli bir çizginin üstündeki her şey kıpkızıl parlıyordu. Heidi'nin yanaklarından aşağı yaşlar süzülmeğe başladı. Ellerini içtenlikle birbirine kenetleyip Tanrı'ya kendisini tekrar evine kavuşturduğu için şükretti. Hareketsiz duruyordu. Yüreği şükranla doluydu. Kızıl ışıklar solmaya başlayıncaya kadar öylece bekledi, ondan sonra olanca hızıyla yukarıya doğru koşmaya başladı. İşte ilerde köknarların tepeleri, kulübenin damı belirmişti. Bir iki adım sonra dedesinin tahta kanepede oturmuş, piposunu içmekte olduğunu gördü. Daha da hızlı koşmaya çalıştı. Alm Amca hiç bir şeyin farkına varamadan Heidi sepetini yere fırlatmış, kendini onun kucağına atmış, kollarını ihtiyarın boynuna dolamıştı. Ağzından bir tek kelime çıkıyordu. «Dedeciğim! Dedeciğim! Dedeciğim!»

İhtiyar da bir şey söyleyemedi. Yıllardan beri ilk defa gözleri yaşlarla nem-

lenmişti. Elinin tersiyle onları çabucak kuruladı, sonra Heidi'yi dizlerinin üstüne oturttu, yüzüne baktı, «Demek evine döndün?» dedi. «Pek de şıklaşmamışsın, Heidi. Seni onlar mı geri gönderdi?»

«Yoo, hayır dedeciğim. Sakın böyle düşünme. Bana hepsi çok iyi davrandılar. Clara da, büyükanne de, Bay Sesemann da. Ama ben, senden uzak yaşamaya daha fazla dayanamadım. Bazen kendimi boğulacak gibi hissettim. Gene de hiç kimseye bir şey söylemedim. Çünkü, onların iyiliklerine karşı nankörlük olurdu bu. Sonra günün birinde, sabahın erken saatında Bay Sesemann, beni çağırdı... sanıyorum ona doktor söylemiş olmalı... Ama belki bütün bunları sana yazdığı mektupta anlatmıştır...» Heidi, dedesinin kucağından sıçrayarak indi, sepetinden küçük çantayı ve mektubu çekip getirdi, dedesine uzattı.

«Bunlar senin sanıyorum,» dedi.

Alf Amca, Klara'yı
taze sütle besliyordu.

Dede önce mektubu alıp okudu, tek kelime söylemeden cebine yerleştirdi.

«Benimle süt içmek gene hoşuna gidecek mi?» diye sorarken Heidi'nin elini tuttu, onu kulübeye doğru yürütmeye başladı. Bir yandan, «Ama paranı sen kendin almalısın,» diyordu. «Onunla kendine doğru dürüst bir yatak alabilirsin. Birkaç yıl yetecek elbiseler de alırsın.»

«Hiç ihtiyaım yok, dedeciğim,» diye karşılık verdi Heidi. «Yatağım var işte. Gelirken Clara bana öyle çok elbise verdi ki, bir Şey satın almam gereksiz. Hepsi sandığımda.»

«yleyse paranı getir, dolaba koy. Günün birinde gerekebilir.»

Heidi söz dinledi, paranın bulunduğu çantayı alıp kulübeye girdi. nce neşe içinde koşup her köşeyi inceledi, sonra merdivenlerden yukarıya, çatıya ıktı. Ayağını en üst basamağa atar atmaz ol-

duğu yerde kalakaldı. «Ah, dedeciğim, yatağım nerede benim?» diye yakındı.

«Yakında gene eski yerinde bulacaksın onu,» diye cevap geldi aşağıdan. «Birdenbire ıkageleceğini nereden bilebilirdim? Şimdi aşağıya in de, sütünü i.»

Heidi aşağıya indi, yüksek sandalyesine yerleşti, sütünü seve seve, ömründe daha lezzetli bir Şey tatmamış gibi içti. bitirdi. Derin bir soluk alıp konuştu: «Dünyada bizim stmzden daha güzel hiç bir Şey yok, dedeciğim!»

O sırada keskin bir ışlık sesi duyuldu. Heidi Şimşek gibi kulübeden dışarıya uçtu. Keçiler zıplaya sıçraya yamaçtan aşağı iniyorlardı. Peter de onların arasındaydı. obancık, gözlerini iri iri açıp büyük bir Şaşkınlıkla Heidi'ye baktı.

Heidi, «İyi akşamlar, Peter,» dedi. «Beni tanıyamadın mı yoksa?»

Ama kk keçiler, Heidi'nin sesini tanımişa benziyorlardı. Hemen koşup

başlarını onun eteklerine sürmeye başladılar. Heidi, eski dostlarını tekrar görmenin sevinciyle coşuyor, onları birer birer adlarıyla çağırıp duruyordu.

Peter yavaş yavaş ona doğru yürüdü: «Demek döndün!» diyebilirdi sonunda. Sonra sanki eski günlerin devamını yaşıyorlarmış gibi, «Yarın benimle otlığa gelecek misin?» diye sordu.

«Hayır, yarın gelemem. Ama öbürsü gün gelirim. Yarın nineyi görmeye gideceğim.»

Peter mutlu mutlu sırtarak, «Döndüğüne sevindim,» dedi, sonra keçileri dağdan aşağı indirmeye koyuldu.

Heidi kulübeye döndüğünde yatağı da hazırlanmıştı. Rahatlamış gibi içini çekerek uzandı, bir yıldır uyumadığı kadar derin bir uykuya daldı. Gece boyunca dede birkaç kere yatağında doğrulup ayak sesi dinledi. Yukardan yalnız Heidi'nin solukları duyuluyordu. Ama hiç ya-

tağından kalkmamıştı kız. Artık onu uy-
kusunda gezdirecek nedenler ortadan
kalkmıştı. İsteklerine kavuşmuştu Heidi'
cik. Dağları tekrar görmüş, köknarlarda
rüzgârın çıkardığı sesi tekrar dinlemişti.
Alm'a, yuvasına kavuşmuştu artık...

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ÇANLAR ÇALİYOR

EİDİ, köknarların altında durmuş, kendisini ninenin evine kadar götüreceğ olan dedeyi bekliyordu. Dede, onu oraya bıraktıktan sonra Dorfli'ye inecek, Heidi'nin sandığını alıp getirecekti. Küçük kız, ninenin ekmekleri beğenip beğenmediğini öğrenmek için sabırsızlanıyordu. Dedenin de işi bitmek bilmiyordu bugün. Sonunda ihtiyar kapıda belirdi, «Ben hazırım, gidebiliriz artık,» diye seslendi.

Çoban Peter'in kulübesi önünde ayrıldılar. Heidi hemen kapıdan içeriye daldı. Nine, onun ayak seslerini duyunca sevgi dolu bir sesle, «Geldin mi, çocuğum?» diye bağırdı. Heidi'nin elini tuttu, ona ekmekleri ne kadar çok beğendiğini, kendini daha şimdiden ne kadar güçlü hissetmeye başladığını anlattı. Brigitta da söze karışarak, ninenin günde bir ekmekten fazla yemek istemediğini, çünkü daha çok yerse, ekmeklerin çabuk biteceğinden korktuğunu söyledi. O zaman Heidi, «Onun çaresi var,» diye haykırdı. «Ben hemen Clara'ya bir mektup yazarım, nineciğim. O sana istediğin kadar beyaz ekmek gönderir. Bundan eminim.»

Brigitta, «Çok iyi yüreklisin,» dedi. «Ama, korkarım oradan buraya gelinceye kadar ekmekler bayatlar, yenmez olur. Keşke param olsaydı! Dorfli'deki fırıncı da bu ekmeklerden yapıyor ama, alma-

ya benim param yetmiyor. Bildiğimiz kara ekmekleri bile zor alabiliyorum.»

Çocuk sevinçle, «Bende dünya kadar para var!» dedi. «İşte şimdi onları nereye harcayacağımı buldum. Her gün nineye bir taze ekmeğe alacağım. Pazar günleri Peter, Dorfli'ye inip bir haftalık ekmeğe getirebilir.»

Nine, «Öyle şey olmaz, çocuğum,» diye atıldı. «Senin paran bu işlere harcanmak için değildir. Onu dedene vermen gerekir. O, sana gerekli öğütleri verir, parayı nereye harcaman gerektiğini söyler.»

Heidi bu sözlere hiç aldırmadan konuştu: «Şimdi artık nine her gün bir ekmeğe yiyecek ve gücünü, kuvvetini kazanacak. Belki de çok zayıf, çok güçsüz olduğun için dünyanın böyle karanlık niceğim.»

Nine hiç bir şey söylemedi. Çocuğun sevincini kursağında bırakmaya gönlü razı olmamıştı.

Heidi birden rafın üstünde ninenin ilâhiler kitabını gördü. Aklına yepyeni bir fikir gelmişti:

«Şimdi ben artık okumayı da öğrendim, nine,» dedi. «Şu kitaptan sana bir ilâhî okuyayım mı?»

«Elbette, oku,» diye karşılık verdi nine. Hem çok şaşırmış, hem de çok sevinmişti. «Ama okumayı gerçekten iyice öğrenebildin mi, yavrucuğum?»

Heidi çoktan bir sandalyenin üstüne tırmanmış, tozlu kitabı eline almıştı. Çok uzun süreden beri kimsenin eli değmemişti anlaşılan bu kitaba.

Üfleyip tozları uçurdu, sonra alçak tabureyi ninenin ayakları dibine çekerek oturdu, yaşlı kadına hangi ilâhiyi dinlemek istediğini sordu. Yaşlı kadın karşılık verdi:

«Sen hangisini istersen, evlâdım! Sen hangisini seversen!» Heidi, sayfaları birer birer çevirirken, nine merakla bekliyor-

du. Heidi peşpeşe çevirdiği sayfalarındaki ilâhilerden birer satırını alçak sesle kendi kendine mırıldanmaktaydı.

«İşte, şuradaki güneşten söz ediyor,» dedi. «Sana bunu okuyacağım nineciğim.»

Yüksek sesle okumaya başladı. Sesi çok dokunaklıydı.

Nine ellerini kucağında kavuşturmuş, dinliyordu. Yüzündeki sevinç ifadesini Heidi daha önce gördüğünü hiç hatırlamıyordu. Yaşlı kadının gözlerinde yaşlar parıldıyordu. Çocuk okumayı bitirip sustuğu zaman, «Bir daha oku, Heidi, lütfen,» dedi. Heidi aynı ilâhiyi bir daha okudu.

«Ah, Heidi, işte benim kalbimi mutlulukla doldurmaya yetiyor bu,» dedi nine. «İnsanı öyle rahatlatıyor ki bu sözler!»

O sırada birisinin kapıyı vurduğu duyuldu. Dede gelmişti. Heidi'yi eve götürmek için bekliyordu. Heidi hemen nine-

ye veda etti, ertesi gün gene geleceğine söz verip dışarıya çıktı. Çok mutluydu. Çünkü, ninenin kalbini sevinçle doldurmayı başarmıştı. Bu, onu otlaktan da, keçilerden de daha çok mutlu ediyordu.

Dedesine anlatacağı o kadar çok şey vardı ki... hele ekmekleri. «Nine parayı almak istemese bile, sen bana verirsin değil mi, dedeciğim?» diye sordu. «Peter'e her hafta gerekli sayıda ekmek aldırırım.»

Dedesi, «Ya yatak, Heidi?» diye sordu. «Doğru dürüst bir yatakta uyumak hiç fena olmaz. Hem, gene istediğin kadar ekmek alacak paran da kalır.»

Ama Heidi direniyor, ihtiyara, «evet» demiyordu. Sonunda dede, «Para senin,» demek zorunda kaldı. «Onunla istediğini yapabilirsin. İstersen yıllarca nineye ekmek almaya yeter de artar bile.»

Heidi zafere ulaşmıştı, «Ah, dedeciğim, her şey ne kadar güzel, değil mi!»

dedi. Sonra birden ciddîleşti. «Eğer ilk dua ettiğimde Tanrı bana istediğimi verseydi, her şey çok daha değişik olacaktı. Kısa bir süre için buraya ziyarete gelecektim, nineye de yalnızca birkaç ekmek getirmiş olacaktım. Üstelik, ona ilâhî kitabından bir şeyler okumasını da bilmeyecektim. Ama Tanrı bu işleri benden çok daha iyi düşünebiliyor. Büyükannenin Frankfurt'dayken anlattığı gibi. Her şey tam onun dediği gibi çıktı. Tanrı'nın benim duamı o zaman kabul etmediğine öyle memnunum ki! Şimdi artık hep büyükannenin öğrettiği gibi dua edeceğim. Tanrı eğer istediğimi hemen yapmazsa, o zaman da Frankfurt'daki gibi olacağını, O'nun benden daha iyi bildiğini düşüneceğim. Ne olursun, her gün birlikte dua edelim, dedeciğim. Tanrı'yı hiç unutmayalım ki, O da bizi unutmasın.»

İhtiyar dudakları arasından, «O'nu

unutana çıkarsa ne olurmuş?» diye mırıldandı.

«O zaman o insan çok zararlı çıkar! Çünkü, Tanrı da onu unuttur, Kimse de ona acımaz, çünkü o, kendi isteğiyle Tanrı'dan kaçmış, kendisine yardım edebilecek olan o büyük güçten uzaklaşmış olur.»

«Bu doğru işte, Heidi. Ama sen bütün bunları nereden biliyorsun?»

«Büyükanneden. Hepsini o anlattı bana.»

İhtiyar sessiz adımlarla yürüyordu. Kendi düşüncelerine dalmış gibiydi. Derken bir ara, «Ama bir kere Tanrı'yı unutana, bir kere Tanrı'dan kaçana, artık geri dönemez,» dedi. «Çünkü, artık Tanrı da onu unutmuş olur.»

«Yoo, hayır dedeciğim! Geri dönülebilir! Her zaman dönülebilir. Bunu da büyükanneden öğrendim. Zaten hikâye kitabımda da öyle yazıyor. Ama sen da-

ha okumadın benim kitabımı. Eve döner dönmez sana okuyayım. Gör, bak, ne güzel bir hikâye var içinde.»

Tepeye vardıkları zaman Heidi kulübeye daldı, az sonra kolunun altında kitabıyla döndü. Dede hâlâ derin derin düşünüyordu. Tahta kanepeye oturmuştu. Heidi onun yanına tırmandı, oturup yerleşti, kitapta en güzel hikâyeyi açtı.

Kendi babasının sürülerine çobanlık ederken dünyada isteyebileceği her şeye sahip olduğu halde isyan eden, babasının servetinden payını isteyen, evinden uzaklaşıp kendi başına yaşamayı düşleyen evlâdın hikâyesini okumaya başladı. Elindeki, avucundakini aptalca harcayıp, har vurup harman savurup bitirdikten sonra, domuz çobanı olarak işe girmek zorunda kalmıştı kitaptaki çocuk. Sirtına giyecek paçavralardan başka şeyi kalmamıştı. Yemeği de, domuzların bıraktığı artıklardı. O zaman aklına babası geldi.

Ne kadar nankör bir evlât olduğunu anlayıp için için ağlamaya başladı. Sonunda, «Babamın yanına dönüp ondan beni bağışlamasını istemeliyim,» diye karar verdi. Babasına, «Ben senin oğlun olmaya lâayık değilim. Beni yanına işçi olarak al,» diyecekti. Ama çocuk, babasının evine yaklaşıncaya, baba hemen onu tanımış, ona doğru ilerlemiş ve.....

Heidi sözlerini burada kesip, dedesine sordu:

«Şimdi ne olacak dersin, dedeciğim? Sence baba, oğluna kızacak, onu yanından kovacak mı? Oysa, dinle de bak, ne oluyor!»

«Baba, oğlunun uzaktan gelmekte olduğunu görünce hemen ona doğru ilerleyip kollarını açtı, onu kucaklayıp bağrına bastı. Oğlu ona, 'Babacığim, ben büyük günah işledim. Artık senin oğlun olmaya lâayık değilim,' dedi. Ama babası, hemen hizmetkârlara dönerek, 'Bana en

iyi pelerinimi getirin,' diye seslendi. 'Oğlumun parmağma şu yüzüğü takın, ayaklarına pabuç giydirin. Sonra besili bir danayı kurban edin, oturup yiyelim, hep birlikte sevinelim. Çünkü, çoktan ölmüş olan oğlum bugün yeniden hayata döndü. Kaybolmuştu ama, artık bulundu.' »

«Ne kadar güzel bir hikâye, değil mi dedeciğim?» diye sordu Heidi. Dedesinin hiç sesi çıkmıyordu. Sessiz ve derin düşüncelere dalmıştı ihtiyar.

Sonunda, «Evet Heidi, çok güzel bir hikâye,» diyebilirdi. Yüzü hâlâ ciddiydi. Bunu görünce Heidi de sustu. Bir süre kendi kendine kitaptaki resimleri inceledi.

Birkaç saat sonraydı. Heidi çoktan derin uykusuna dalmıştı. Dede merdivenlerden yukarı çıkıp, onun başucuna bir lamba tuttu, lambanın ışığında küçük kızın uyuyan yüzüne baktı. Çocuk kollarını kavuşturmuştu. Sanki dua ederken

uyumuş gibiydi. Küçük yüzünde bir barış ve güven ifadesi okunuyordu. İhtiyar uzun süre ona baktı, sonra o da ellerini kavuşturdu, başını eğip yüksek sesle, «Ulu Tanrım, ben de sana karşı günah işledim, artık senin oğlun sayılmaya lâayık değilim,» diye dua etmeye başladı. Konuşurken yanaklarından aşağı göz yaşları süzölüyordu.

Ertesi sabah Alm Amca, kulübesinin önüne çıkıp gülümseyen yüzüyle çevresine bakındı. Günlerden Pazar'dı. Hava çok güzeldi. Vadinin aşağılarından kilisenin çan sesleri duyuluyordu. Hemen dönüp kulübeye girdi, merdivenin dibine yürüyerek yukarıya seslendi: «Heidi, artık kalk! Güneş doğdu bile. Güzel elbiselerinden birini giy. Kiliseye gidiyoruz bu sabah.»

Heidi hemen kalkıp çarçabuk Frankfurt'dan getirdiğı elbiseyi sırtına geçirdi,

aşağıya indi. Alm Amca'nın bu alışılmadık çağrısı onu pek meraklandırmıştı. Ama ihtiyara baktığı zaman bu şaşkınlığı daha da arttı: «Aman dedeciğim, bu gümüş düğmeli ceketini hiç görmemiştim!» diye bağırdı. «Pazar giysilerin ne kadar çok yakışmış sana!»

İhtiyar gülümsedi, «Sana da elbisen çok yakışmış,» dedi. «Haydi, yürü şimdi.» Torununun elini tuttu, birlikte yokuştan aşağı inmeye başladılar. Kasabaya yaklaştıkça her yandan çan sesleri duyulmaya başladı. Sesler vadide yankılanarak dağların doruklarına yükseliyordu. Her adımda daha da çınlıyor, daha da zenginleşiyordu. Heidi kendinden geçerek bu sesleri dinlemekteydi. «Bak, dedeciğim, duyuyor musun? Bayram var sanki!» dedi.

Dedeyle Heidi kiliseye girdiklerinde, orada toplanmış olanlar ilâhilerini söyle-

meye başlamışlardı. Ama daha şarkının orta yerinde fısıldaşmalar belirdi, «Alm Amca! Alm Amca gelmiş! Alm Amca'yı gördünüz mü?»

Kısa sürede kasabanın tüm halkı Alm Amca'nın kiliseye geldiğini duymuştu. Kadınlar kendilerini tutamıyor, başlarını çevirip çevirip arkaya, Alm Amca'yla Heidi'ye bakıyorlardı. Vaız başladığı zaman, herkes daha dikkat kesildi, bir süre için arka sırada oturan Amca'yı unutmuş gözüksüler.

Dualar bitip Amca, elinden tuttuğu torunuyla kiliseden çıkınca, hemen papazın oturduğu eve doğru ilerledi. Bazı kimseler merakla onların peşine takıldılar. İhtiyarla çocuğun içeriye girdiğini görünce, meraklı kümeler halinde toplanıp kendi aralarında bu beklenmeyen olayı heyecanla tartışmaya koyuldular. İhtiyarı dağın doruğundan aşağıya indiren şeyin ne olduğunu bir türlü anlaya-

mamışlardı. İçlerinden pek çoğunun Alm Amca hakkındaki düşüncelerini değiştirmeye başladıkları görülüyordu. «Ters bir adam!» diye tanıdıkları bu kişinin, küçük çocuğa nasıl sevgiyle baktığını düşündükçe, onun sandıkları kadar da kötü yürekli olamayacağı kararına varıyorlardı. Zaten öyle kötü bir insan olsa, papazla konuşmaktan da korkması gerekirdi. O sırada fırıncı da onlara bazı şeyler hatırlatmak gereğini duydu: «Ben size söylememiş miydim?» dedi. «Kendisine kötü davranan bir dedenin yanına dönmek için öyle güzel bir evi, hangi çocuk feda ederdi zaten?»

Böyle böyle, kalabalığın içinde ihtiyara karşı daha dostça duygular uyanmaya başlıyordu. Hepsi de büyük bir sabır içinde papazın kapısında bekliyor, sanki çok uzun bir ayrılıktan sonra aralarına dönen bir dosta, 'Hoş geldin!' demeye hazırlanıyorlardı.

Amca, eve girdikten sonra, papazın çalıştığı odanın kapısına vurdu. Papaz onu, sanki geleceğini biliyormuş gibi karşıladı. İhtiyarın kiliseye girişini görmüştü zaten. Hemen ona doğru yürüyüp elini tuttu, sıktı. Bu dostça karşılama üzerine ihtiyar bir an için söyleyecek söz bulamadı. Ama kendini çabuk topladı, «Alm'daki kulübeme geldiğinizde size söylediğim sözlerden dolayı özür dilemek istiyorum. İyi niyetli öğütlerinizi dinlemediğim, inatçılık ettiğim için lütfen beni suçlamayın. Sizin haklı, benimse haksız olduğumu şimdi daha iyi anlıyorum. Bu yüzden de sözünüzü dinliyor, kış için Dorfli'deki eve taşınıyorum. Soğuk mevsimde yukarda yaşamak bu çocuğa zaten iyi gelemezdi. Sağlığı çok hassas. Buranın halkı gerçi bana pek güvenmiyor ama, ben de bunu hakettim zaten,» dedi.

Papazın iyilik yansıtan gözleri sevinçle parlamıştı. İhtiyarın eline bir kere da-

ha sarılarak derin heyecanlar saklayan sesiyle, «Çok büyük mutluluk duydum, komşu,» dedi. «Bizim aramızda yaşamayı kabul ettiğin için hiç bir zaman pişman olmayacaksın. Kapım sana her zaman açıktır. Umarım kış boyunca birlikte çok güzel akşamlar geçiririz. Çünkü, senin dostluğuna çok büyük değer veririm. Küçüğün de burada birçok oyun arkadaşısı olacaktır.»

Papaz, Heidi'nin kıvrıkcık saçlarını şefkatle okşadı, sonra çocuğun elini tuttu, onları kapıya kadar geçirdi. Kapının eşiğinde vedalaşmalarını seyredenler, papazla Alm Amca'nın çok iyi dost olduklarını anlamakta gecikmediler.

Kapı, ihtiyarın arkasından kapanır kapanmaz, herkes her yandan seslenmeye, Alm Amca'yı selâmlamaya başladı, «Seni tekrar burada görmek ne güzel, Amca!», «Geri döndüğüne sevindik, Amca.

Seninle konuşmayı çoktan beri istiyorduk. Bekleriz.»

Amca, onlara kışın Dorfli'deki evine verleşeceğini söylediği zaman, kalabalığın içinden öyle yüksek sevinç çığlıkları yükseldi ki, duyan, Alm Amca'yı köyün en sevilen insanı sanırdı. Çiftçiler ihtiyarla çocuğun yanına katılıp onları patikanın başına kadar geçirdiler. Veda ederken herkes onları gelecek gelişlerinde evlerine gelmeleri için davet ediyordu. Sonunda onlar, köylüler döndüğünde ihtiyar bir süre peşlerinden baktı. Bakışlarında öyle ışıklar pırıldıyordu ki, Heidi gözlerini ondan alamadı. «Dedeciğim,» diye fısıldadı. «Bugün her zamankinden daha sevimli görünüyorsun. Daha önce hiç böyle görmemiştim seni.»

İhtiyar gülümseyerek, «Öyle mi?» dedi. «Bugün çok mutluyum da ondan Heidi. Tanrı'yla ve insanoğluyla barış içinde yaşamak çok güzel bir şey! Seni Alm

dağına geri göndermekle Tanrı, bana çok büyük bir iyilik etmiş oldu.»

Çoban Peter'in kulübesine vardıklarında dede kapıyı açıp içeriye girdi. Heidi de peşinden yürüdü.

«Günaydın nine,» diye seslendi Alm Amca. «Şonbahar rüzgârları başlamadan bu evde birkaç onarım daha yapmamız gerek galiba.»

Nine, «Tanrı yardımcım olsun!» diye bağırdı. «Amca'nın sesi bu!» Kadın hem şaşırılmış, hem de çok sevinmişti. «Şimdi bize yaptığın büyük iyiliklerinden dolayı sana teşekkür edebilirim, Amca,» dedi. «Tanrı yardımcın olsun! Tanrı sana ne istersen versin!» İhtiyar, onun titreyen elini tuttuğu zaman kadıncağız, «Seni bilmeyerek incittimse bile, ne olur, Heidi'yi benden uzaklaştırarak beni cezalandırmaya kalkışma,» diye yalvardı. «Bu çocuğun benim için ne kadar büyük an-

lam taşıdığını bilemezsin.» Heidi'yi bağ-
rına basmış, sımsıkı tutuyordu.

«Üzülme nine. Ne seni cezalandıra-
cağım, ne de kendimi. Artık bundan son-
ra bir aradayız. Tanrı izin verirse, uzun
süre de bir arada kalacağız.»

O sırada Peter, büyük bir gürültüyle eve dalıyordu. Çok acelesi vardı anlaşılan. Elinde bir mektup tutuyordu. Daha önce hiç mektup görmemiş gibi davranıyordu. Mektup, Heidi'ye gelmişti. Dorfli'deki postaneden onu Peter'e vermişler, Heidi'ye götürmesini söylemişlerdi. Heidi mektubu açtı, yüksek sesle okumaya başladı. Clara'dan geliyordu.

Clara, Heidi gittikten sonra günlerin nasıl tatsız geçtiğini, ne kadar çok sıkıldığını anlatıyordu. Bu yüzden babasına yalvarmış, gelecek sonbahar kendisini Ragatz'a götürmek üzere ondan söz almıştı. Ragatz'a gelirse, Heidi'yi de görececek bir fırsat çıkmış oluyordu. Büyükan-

ne de Clara ile birlikte gelmek niyetindeydi. O da Alm dağına çıkmak, Heidi'yi ve dedesini ziyaret etmek istiyordu. Büyükanne ayrıca nineye biraz kahve gönderiyordu. Ekmeklerini kuru kuru yemek zorunda kalmasın diye. Clara da bir an önce Alm'a gelip nineyi görmek, onunla tanışmak için sabırsızlanıyordu.

Bu mektuptan sonra sorulacak öyle çok soru, tartışılacak öyle çok konu ortaya çıkmıştı ki, dede vaktin ne kadar çabuk geçtiğini fark edemedi. Haberlere herkes çok sevinmişti. Ama ninenin de dediği gibi, en büyük sevinç, eski bir dostun tekrar aralarına dönmesinden doğuyordu. Onlar giderken, nine arkalarından seslendi: «Yine gelin, Amca! Sen de küçüğüm! Yarın gelin!»

İkisi de geleceklerine söz verdiler.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

YOL HAZIRLIKLARI

GÜZEL bir eylül sabahıydı. Heidi'nin evine dönmesini sağlayan iyi yürekli doktor, Sese-man'larm evine doğru yürüyordu. Yüzünde çok üzgün bir ifade vardı. İlkbahardan bu yana çok yaşlanmış görünüyordu. Karısının ölümünden bu yana bütün sevgisini verdiği, bütün mutluluğunun kaynağı olan tek kızını birkaç ay önce kaybetmişti. Onun ölümünden bu

yana da doktorun eski neşesinden, eski parlak kişiliğinden eser kalmamış gibiydi.

Sebastian, kapıyı büyük bir saygıyla açtı. Doktor, yalnız evin efendisinin değil, Bayan Clara'nın da en yakın dostuydu. Anlayışlı, iyi yürekli davranışlarıyla evde herkesin büyük sevgisini kazanmış biriydi.

Hizmetkârın önü sıra merdivenlerden yukarıya çıkarken doktor, «Her şey yolunda mı?» diye sordu.

O sırada üst kat holünden Bay Sese-mann'ın sesi duyuldu:

«Ah, geldiğine çok sevindim!» diye karşıladi arkadaşını. «Şu İsviçre yolculuğunu bir kere daha konuşmamız gerek. Clara'nın artık biraz daha iyi olduğu ortada. Sen hâlâ onu yola çıkarmamak kararında direniyor musun?»

«Sevgili dostum Sesemann, ne biçim insansın sen?» diye karşılık verdi dok-

zor. «Üçüncü kere beni evine çağırıyorsun ve üçünde de aynı soruyu soruyorsun.»

«Evet, haklısın. Artık bıktığın için seni suçlayacak değilim. Ama durumu her halde anlıyorsundur, aziz dostum. Çocuğa söz verdiğim, o kadar umut bağladığı, aylarca beklediği bir şeyi şimdi yapmayacağımı söylemek çok güç. Geçirdiği zor günlere dayanabilmesini bile, bu yolculuk umuduna, Heidi'yi yeniden görebilme umuduna borçlu. Şimdi, tam iyileşmeye yüz tuttuğu sırada, bu umudu elinden alıp onu tekrar üzmeyi içim götürmüyor. Yapamayacağım bunu galiba.»

«Yapmaya mecbursun, Sesemann.» Doktorun sesi ciddiydi. Arkadaşının pek üzgün durduğunu görünce devam etti: «Kendin de düşün bir kere. Yıllardan beri Clara bu kadar kötü bir yaz geçirmemişti. Yolculuğa çıkarsa durumu daha da tehlikeli olur. Hem, mevsim de artık eylül. Gerçi belki İsviçre dağların-

da hâlâ güneş parlıyordur ama, oraya git-
tiğinde havayı soğumuş da bulabilir.
Günler gittikçe kısalıyor. Ragatz'dan Alm
dağına gitmek birkaç saat sürer. Sonra
Clara'yı dağa kadar da taşımak gerek.
Yani sözün kısası, bunların olabilmesine
imkân yok, Sesemann. Ama istersen onun-
la ben kendim konuşurum. Akıllı çocuk-
tur. Gelecek bahara onu tedavi için Ra-
gatz'a götürebilirse, kendini de yeterin-
ce güçlü hissediyorsa, o zaman dağ gezi-
sinden daha çok zevk alabilir. İyileşme-
si için ona çok dikkat etmeye, çok iyi
bakmaya mecburuz.»

Bay Sesemann ayağa kalktı, her za-
man yaptığı gibi odanın içinde gezinme-
ye koyuldu. Birden arkadaşının omzuna
dokunarak, «Doktor, sana bir önerim
var,» dedi. «Sen de son zamanlarda pek
iyi görünmüyorsun. Eski günlerdeki dok-
tora hiç benzemiyorsun. Senin de bir de-
ğişikliğe, biraz dinlenmeye ihtiyacın var.

Aklıma ne geldi, biliyor musun? Bizim adımıza sen Alm dağına gidip Heidi'yi ziyaret et.»

Bu öneri doktoru pek şaşırtmıştı. Hemen karşı çıktı. Gitmemek için bir sürü neden ileri sürmeye başladı. Ama Bay Sesemann ona fırsat vermek niyetinde değildi. Yani, bulduğu bu plandan öyle memnundu ki, doktoru kolundan yakaladığı gibi, hemen Clara'nın odasına yürüttü.

Odaya girer girmez kendisi Clara'nın elini tuttu, durumu ona anlatmaya çalıştı. İsviçre yolculuğunu kendisinin de ne kadar çok istediğini belirtti ve oradan çabucak ana konuya geçti. Clara'nın gitmesi bugün için olacak şey değildi. Ama onun yerine, yakın dostları doktor oraya gidebilir, tatilini orada geçirebilirdi.

Clara neredeyse ağlayacaktı. Göz yaşlarını saklamaya çalışıyor, babasını üzmemek istemiyordu ama, yolculuk plan-

larının aksaması küçük kız için çok büyük üzüntü nedeniydi. Nice günlerini hep bu yolculuğun hayalleriyle tek başına geçirmişti. Ama babasının kendisini boşu boşuna böyle üzmemek istemeyeceğini de biliyordu. Yutkunarak göz yaşlarına engel olmaya çalıştı. Doktorun elini tutup ona yalvardı:

«Lütfen, doktor, siz gidip Heidi'yi görün. Sonra da gelip bana onun nasıl olduğunu anlatın. Dedeyi, nineyi, çoban Peter'i, keçileri hep anlatın. Sanki hepsini ben de çok yakından tanıyor gibiyim! Hem, Heidi için hazırladığım armağanları da götürürsünüz. Büyükannem de ona bir şey göndermek istiyordu. Ne olur gidin, doktor. Eğer giderseniz, söz veriyorum, istediğiniz kadar balık yağı içerim, hiç de sesimi çıkarmam.»

Doktorun yeni planı kabul etmesinin nedeni, belki aslında Clara'nın balık yağı içmeye söz vermesi değildi ama, gene

de ' düşünceli dostumuz, gülümseyerek konuştu:

«Öyleyse gitmekten başka çare kalmadı! Senin şişmanlamayı, kuvvetlenmeni istiyorsam, gitmek zorundayım demektir. Ne zaman yola çıkacağımı da kararlaştırdın mı bari?»

«Hemen, doktor. Ne kadar erken çıkabilirsiniz. Yarın sabah olmaz mı?»

Bay Sesemann, kızının sözünü kestti, «Hakkı var aslında,» dedi. «Hazır hava güzel. Alm dağında geçirebileceğin bir günü bile ziyan etmek çok yazık olur.»

Doktor gülmekten kendini alamadı. «Neredeyse bana bu sabah gitmediğim için çatacaksın, Sesemann,» dedi. «Anlaşılan yol hazırlıklarımı çok çabuk yapmam gerekiyor.»

Ama Clara bir türlü doktorun yanından ayrılmasına izin vermiyordu. Heidi' ye göndermek istediği bir sürü haber vardı. Doktor bunların hepsini yerine

ulaştıracağına söz verdi. Dönüşte de orada olup bitenleri bir bir anlatacaktı Clara'ya.

Büyük evlerin hizmetkârlarında, kendilerine söylenmeden olup bitenleri anlama yeteneği vardır. Sebastian da bu geleneğe uymuş olmalı ki, doktoru geçirmek için kapıyı açarken kendini tutamayıp fısıldadı: «Acaba sayın doktordan, küçük Bayan Heidi'ye benim selâmlarımı da ulaştırmalarını rica edebilir miyim?»

Doktor gülümsedi: «Aman Sebastian, sen benim gideceğimi nereden duydun hemen?»

Sebastian bir an için utanmış görün-
dü: «Şey... aslında bilmi... yani... tam o sırada yemek odasının önünden geçiyordum, küçük Bayan Heidi'nin adının geçtiğini duydum, düşündüm ki...»

«Anladım, anladım,» dedi doktor. «Selâmlarını sahibine ulaştıracağım. Allaha ısmarladık, Sebastian.»

Doktor eşikten dışarı adımını attı ama, atmasıyla geri çekmesi bir oldu. Tam o sırada sabah yürüyüşünden dönen Bayan Rottenmeier de kapıdan içeri girmek üzereydi. Rüzgâr eteklerini uçurduğu için kadın, kapının ağzında yelkenli bir gemi gibi görünüyordu. Bu görünümünden hiç hoşnut olmayan Bayan Rottenmeier, içeri girme telâşı içinde farkında olmadan doktora küt diye çarptı. Zavallı çok da utandı. Doktora karşı büyük hayranlık duyardı. Hemen saçlarını elleriyle düzelterek kendini toparlamaya çalıştı. Doktor, ona yeni planları anlattı, ve Heidi'ye verilmek üzere bir paket hazırlama işini yalnızca Bayan Rottenmeier'in yapabileceğine inandığını, bunu ondan rica ettiğini söyledi. Sonra da veda edip çıktı, gitti.

Clara, Bayan Rottenmeier'in Heidi'ye bu kadar çok armağan gönderilmesine karşı çıkacağını sanmıştı ama, hiç de

öyle olmadı. Kadın, bugün pek iyi bir günündeydi. Hatta paketler hazırlanırken Clara'nın seyretmesine bile izin vermişti. Paketlemek aslında kolay bir iş değildi. Gönderilen eşyalar hepsi ayrı ayrı boyda, birbirine uymayan şeylerdi. Heidi için kalın, kapaşonlu bir palto, nine için sıcacık bir yün şal, bir de ekmeklerin yerine, değişiklik olsun diye, bir kek vardı. Sonra Clara'nın önce Peter'e göndermeyi düşündüğü kocaman salam da vardı. Ama Clara, sonunda bu salamı Brigitta'ya göndermeye karar vermişti. Peter'e gönderirse, çocuğun hepsini kendi başına yiyip bitirme tehlikesi vardı. Oysa Brigitta, akşam yemeğinde salamı çıkarır, en uygun biçimde paylaşırdı. Dedeye de bir torba pipo tütünü gidiyordu. Bütün bunlardan ayrı olarak, Clara'nın kendi elleriyle hazırladığı sürpriz paketi de vardı. Bu pakette Heidi'yi sevindire-

cek ve şaşırtacak bir sürü küçük şeyler doluydu.

Sonunda her şey hazırlandı. İnsanı bir bakışta etkileyen koskocaman paket, orta yerde şekillendi. Clara hayran gözlerle pakete bakıp duruyor, Heidi'nin bunu alınca nasıl sevinç çığlıkları atacağını gözünün önüne getirmeye çalışıyordu.

Bayan Rottenmeier zile basıp Sebastian'ı çağırdı, uşak gelince kendisi de enerjik hareketlerle paketin kaldırılıp omuzlanmasına yardım etti. Sonunda Sebastian, paketi doktorun evine teslim etmek üzere yola koyuldu.

ON ALTINCI BÖLÜM

ALM'DA BİR KONUK

SABAHLEYİN gökyüzü pırıl pırıldı. Sabah ışıkları dağların üzerine dökülüyor, tatlı bir rüzgâr köknarların yaşlı dallarını hafif hafif sallıyordu. Heidi gözlerini açtı. Onu uyandıran, rüzgârın ağaçlarda çıkardığı sestti. Hemen yatağından sıçrayıp çabucak giyindi. Merdivenlerden aşağıya indiği zaman dedesini kapının önüne çıkmış, havanın nasıl olacağını an-

lamak ister gibi gökyüzünü inceler buldu. Küçük pembe bulutlar dolaşıyordu yukarda. Ama gittikçe seyrekleşiyorlar, mavi lekeler daha genişliyordu. O sırada güneş de kendini gösterdi, dağların doruklarını bir anda altın rengine boyadı.

«Aman, ne güzel!» diye haykırdı Heidi. «Günaydın dedeciğim!» demeyi ancak bundan sonra akıl edebildi.

İhtiyar, çocuğun kıvırcık saçlarını okşayarak, «Ne kadar erken kalkmışsın,» diye şaşkınlığını belirtti. Sonra, keçileri sağmak üzere küçük ağıla girdi. Az sonra da iki keçi otlağa çıkmak üzere, dışarıda bekliyordu. Uzaklardan Peter'in ıslığı duyuldu. Bir an içinde bütün keçiler Heidi'nin çevresini sardı. Peter, tekrar keskin bir ıslık öttürdü, keçiler isteksizce ilerlemeye başladılar.

Peter, «Bugün bizimle geliyor musun?» diye sordu.

«Hayır, Peter, bugün gelemem,» de-

di Heidi. «Frankfurt'daki dostlar her an gelebilirler. Geldiklerinde burada olmalıyım.»

«Hep böyle diyorsun zaten,» diye homurdandı Peter. «Gelirlerse Amca burada işte.»

O sırada Amca'nın da sesi duyuldu: «Bugün bu ordunun nesi var böyle? Yerinden kıpırdamak istemiyor. Kabahat generalde mi, yoksa erlerde mi dersin?»

Peter hemen dönüp kırbacını havada şaklattı. Bu sesi çok iyi tanıyan keçiler hızlı hızlı dağ yoluna koyuldular. Peter de peşlerinden uzaklaştı.

Heidi geldiğinden beri evde yapacak çok iş buluyordu. Böyle şeyler daha önce hiç aklına gelmezdi. Her sabah yatağını dikkatle yapıyor, aşağıya inip mutfağı topluyordu. Sonra da odadaki sandalyeleri düzenliyor, dağınık ne varsa dolaba yerleştiriyordu. Bundan sonra sıra toz almaya geliyordu. Küçük sandalyenin

üzerine basıyor, masanın üstünü pırıl pırıl oluncaya kadar ovalıyordu. Dede, bütün bunlardan pek memnundu. Kulübeye girince çevresine bakmıyor, «Bugünlerde ev öyle temiz ki, her gün pazarmış gibi,» diye mırıldanıyordu. Heidi'nin Frankfurt gezisi pek de boşa gitmiş sayılmazdı.

Küçük kız bugün de işlerine her zamanki düzeni içinde başladı ama, havanın güzelliği onu çarçabuk dışarıya çekti. Pencereden içeriye süzülen ışık ona, «Hadi, çabuk, dışarıya gel!» dermiş gibiydi. Bu durumda içerde kalmasına olanak yoktu tabii. İşini çabucak bitirip dışarıya koştu. Güneş dağların üzerinde pırıl pırıl parlıyor, vadiyi aydınlatıyordu. Heidi bir an oturup çevresini seyretti. Dede gene sundurmada çalışıyordu. Ara sıra o da dışarı çıkıp küçük kıza gülümsüyor, tekrar içeri giriyordu. Bir seferinde o içe-

riye girer girmez, Heidi arkasından seslendi: «Dede, dedeciğim! Çabuk, gel!» İhtiyar çabucak çıktı. Çocuğun başına bir şey geldi, diye korkmuştu. Heidi'nin, «Geliyorlar! Geliyorlar! İlk gelen doktor oldu!» diye haykırarak patikaya doğru koştuğunu gördü.

Küçük kız ellerini ileriye doğru uzatmış, eski dostunu karşılamaya koşuyordu. Onun yanına varınca, hemen eline sarıldı, sevgi dolu bir sesle, «Günaydın Doktor!» dedi. «Size o kadar teşekkür borçluyum ki!»

«Tanrı seni kutsasın, Heidi! Neden teşekkür borçluymuşsun bana?»

«Eve dönmemi sağladığınız için.»

Doktorun yüzü sevinçle aydınlandı. Bu kadar güzel bir karşılama beklemiyordu. Dağ yoluna tırmanırken kendini çok yalnız hissetmişti. İçi hüznle doluydu. Çevresindeki güzel manzarayı gözü bile görmüyordu. Heidi'nin kendisini

:anıyacağından bile kuşku duymaktaydı. Beklenen dostları getiremeden, kendi başına gelişinin, küçük kızda hayal kırıklığı uyandıracığından da korkuyordu. Oysa Heidi, karşısında neşeden coşarak duruyor, içi sevgi ve şükranla dolu, konuşmuş elini bırakamıyordu.

Doktor babaca bir sevgiyle onun elini tuttu: «Haydi kızım,» dedi. «Beni dedenin yanına götür. Evinizi göster.»

Ama Heidi yürümedi. Gözleri patikanın aşağılarına dikilmişti. Küçücük yüzünde üzüntü okunuyordu. «Clara ile büyükanne nerede?» diye sordu.

«Sana anlatacaklarım var, Heidi. Bunlara senin de benim kadar üzüleceğini biliyorum. Bak, yavrum, bu sefer ben buraya tek başıma geldim. Clara çok hastalık geçirdi. Yolculuğa çıkamadı. Öyle olunca, büyükanne de gelmedi. Ama ilkbaharda, havalar ısınmaya, günler uza-

maya başladığı zaman ikisi de kesinlikle gelecekler.»

Heidi şaşalamış gibiydi. Beklediği şeylerin gerçekleşmemesini kabul etmek kolay değildi. Doktor, karşısında sessiz duruyordu. Ortalıkta köknâr dallarının rüzgârda çıkardığı sestten başka çıt yoktu. Birden Heidi'nin düşünceleri berraklaştı. Ne de olsa, doktor kalkmış, buralara kadar gelmişti. Gözlerini kaldırdı, konuğunun yüzüne baktı. Ama bu yüzde derin bir üzüntü okudu. Doktorun yüzünü hiç böyle görmemişti. İçi acıma duygusuyla doldu. Her halde Clara ile büyükanenin gelemeyişine üzülüyordur, diye karar verdi ve onu avutmanın yollarını aradı.

«Olsun... ilkbahara ne kaldı ki!» dedi. «Havalar düzeline gelirler elbette. Buralarda kış hiç bir zaman fazla uzun sürmez. Hem ilkbaharda gelirlerse daha uzun kalabilirler. Clara bundan çok hoş-

lanacaktır, eminim! Şimdi dedeye gidelim.»

Doktorla el ele, kulübeye doğru ilerledi, neşeyle dedesine seslendi. «Daha gelemediler dedeciğim, ama uzun sürmeyecek.»

Dedenin gözünde doktor yabancı değildi, çünkü Heidi ondan çok söz etmişti. İhtiyar, konuğunu içtenlikle karşıladı, ikisi tahta kanepeye oturdular. Onların yan tarafında Heidi'nin de sığıacağı kadar yer kalmıştı. O da ilişti. Doktor anlatmaya başladı:

«Bay Sesemann benim gelmemi istedi. Ben de razı oldum. Çünkü uzun süreden beri kendimi pek iyi hissetmiyorum. Temiz dağ havasının bana da iyi geleceğini düşündüm.» Uzanıp küçük kıza baktı. «Heidi, biraz sonra buraya bir şey getirecekler. Onu Frankfurt'dan beri yanımda taşıyorum. O şey seni, yaşlı doktorundan çok daha fazla sevindirecek.»

Heidi hemen ilgilenmişti. Acaba gelecek şey ne olabilirdi? Doktor hiç bir ipucu vermiyordu.

Dede bu arada, doktora sonbaharın bu güzel günlerini Alm'da geçirmesi için ısrar etmekteydi. Hiç değilse hava güzel olduğu günler dağa çıkabileceğini söylüyordu. «Burada kalmanızı öneremem, çünkü yerimiz yok,» dedi. «Ama isterse- niz Dorfli'deki küçük, sevimli handa bir oda tutabilirsiniz. Ragatz'a döneceğiniz yerde, orada kalır, sabahları buraya gelirsiniz. Çevrede size göstermekten zevk duyacağım çok güzel yerler var.»

Bu öneri, doktorun öylesine hoşuna gitti ki, hemen kararlar verildi, programlar ayarlandı.

Zaman çabucak geçiyordu. Neredeyse öğle olacaktı. Alm Amca ayağa kalktı, kulübeye girip küçük bir masa getirdi, tahta kanepenin önüne koydu. «Şimdi, Heidi, yemek için gerekli olan şeyle-

«Buraya getir,» dedi. «Doktor, bizim yediğimiz basit yiyeceklere razı olmak zorunda kalacak ama, hiç değilse soframızı kurduğumuz güzel yeri beğeneceğimize eminim.»

«Gerçekten çok güzel,» dedi Doktor. Gözleri vadinin aşağılarını tarıyordu. «Davetinizi sevinçle kabul ediyorum. Böyle bir yerde insan ne yese tadı güzel gelir.»

Heidi telâşlı bir sincap gibi, içeri dışarı koşuşup duruyordu. Dolapta ne bulduysa getirmişti. Dede, yemekleri hazırladı ve az sonra elinde altın rengi kızarmış peynirle çıkageldi. Kendi eliyle kırtmış olduğu etten ince dilimler kesti. Doktor bu yemeği bir yıldan beri göstermediği bir iştahla yiyip bitirdi.

«Evet, Clara gerçekten buraya gelmeli,» diyordu. «Bu gezi ona yepyeni bir güç kazandıracak. İştahı da benimki ka-

dar açılırsa göz açıp kapayıncaya kadar tombul, güçlü kuvvetli bir kız olur.»

O konuşurken, patikadan yukarıya doğru çıkmakta olan bir adam belirdi. Sırtında kocaman bir kutu taşıyordu. Soluk soluğa kulübenin önüne gelip ağır yükünü yere indirdi. Rahatlamış gibi içini çekip bekledi. Doktor, «İşte Frankfurt'dan buraya yanımda getirdiğim şey bu,» dedi. Atağa kalkıp, kutunun üzerindeki kâğıtları açtıktan sonra, «Gel küçüğüm, hazineyi kendi ellerinle çıkar,» diyerek kanepeye döndü.

Heidi, açtığı her paketin içindikilere kocaman, şaşkın gözlerle bakıp duruyordu. Doktor, kutulardan birinin kapağını açarak, «Bak, Heidi,» dedi. «Bunu nine, kahvesiyle beraber yesin diye, gönderdiler.»

Heidi, kutudan çıkan keki eline alıp sevincinden sıçramaya başladı. «Nineye bir kek! Nineye bir kek!»

Hemen aşağıya koşup bu armağanı nineye ulaştırmaya can atıyordu. Ama dedesi onu akşama kadar beklemeye razı etti. O zaman doktoru da yolun yarısına kadar geçirmiş olurdu.

Ö sırada Heidi, kutudan bir torba tütün çıkarmaktaydı. Onu dedesine uzattı, dedesi de açıp piposunu doldurmaya koyuldu. İki adam tekrar kanepeye yerleştiler, Heidi'yi de Clara'nın armağanlarını incelemek üzere yalnız bıraktılar. Küçük kız hepsini tadını çıkara çıkara gözden geçirdikten sonra yerlerine yerleştirdi ve dedesiyle konuğun yanma geldi. Bir an sessizlik olunca ciddi bir sesle konuğa, «Hiç bir şey beni sizin buraya gelmeniz kadar sevindirmedim, doktor,» dedi.

İki erkek, onun bu çocuksu ciddiyetine gülmekten kendilerini alamadılar.

Güneş dağların arkasında batarken konuk izin isteyip ayağa kalktı, Dorfli'ye

inmek üzere yola koyuldu. Dede, nineye gönderilen armağanları koltuğunun altına kıstırmıştı. Keki, büyük salamı, yün şalı, hepsini! Doktor, Heidi'nin elini tuttu, hep birlikte Peter'in kulübesine kadar yürüdüler. Oraya varınca Heidi, doktora iyi akşamlar diledi ve beklenmedik bir soru sordu.

«Yarın benimle ve Peter'le birlikte keçileri otlığa çıkarmak ister misiniz, doktor?»

«Olur Heidi, hep birlikte gideriz!»

Doktor bu yeni öneriyi sevinçle karşılamıştı. İki erkek yokuştan aşağı inmeye devam ettiler. Heidi kulübeye girdi. İlk girişinde keki, ikinci seferinde salamı, en sonunda da şalı içeriye taşıdı. Hepsini ninenin yanbaşına koyup, ihtiyar kadının onları elleriyle yoklayabilmesini sağladı. Şalı ise, ninenin dizlerine serdi.

«Bunlar, Clara'dan geldi, nineciğim,»

dedi. «Clara ile Frankfurt'daki büyükanne yollamışlar.»

Brigitta da, nine de çok şaşırılmışlardı.

«Keke çok sevinmedin mi, nineciğim?»

«Evet, Heidi. Ne kadar iyi insanlarmış bu insanlar!» Nine eliyle sıcacık, yumuşacık şalı yokluyordu. «Ne kadar güzel! Kışın soğuk günlerinde beni nasıl ısıtacak! Ömrümde bu kadar lüks bir şeye sahip olacağım aklıma gelmezdi.»

Ninenin şala kekten daha çok sevinmesi, Heidi'yi şaşırtmıştı.

Brigitta da, gözlerinde tapınmaya benzer bir ifadeyle salama bakıyordu. Ömründe bu kadar kocamanını görmemişti.

O sırada Peter koşarak içeriye girdi. «Alm Amca da peşimde... Bugün Heidi...» diye başladı, ama gözleri masanın üstün-

deki salama ilişince sözleri boğazına takıldı kaldı.

Dede artık nineye uğramadan bu kulübenin önünden geçmez olmuştu ama, bugün vakit oldukça geçti. Yalnızca kapıdan seslenmekle yetindi. Heidi hemen dışarıya, onun yanına koştu. Dedesi, küçük kızın elini tuttu, yıldızların ışığında birlikte doruktaki sessiz kulübelere doğru uzaklaştılar.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

BİR TESELLİ

RTESİ sabah erkenden Doktor, yanında Peter ve keçilerle birlikte Alm'a tırmandı. Adam da, çocuk da, sessizce yanyana yürüyorlardı. Doktor birkaç ke-re Peter'le konuşmaya çalışmış, ama çocuk inatla sessizliğini korumuştı. Tepede, Alm kulübesinin önünde Heidi, yanında iki keçisiyle birlikte onları bekliyordu.

Peter, ona gene her sabahki gibi, «Geliyor musun?» diye sordu.

«Elbette. Eğer doktor da geliyorsa.»

Peter'in gözleri, yanındaki adama kuşkuyla baktı.

O sırada Alm Amca da, elinde yemek paketiyle kulübeden çıkıyordu. Paketin ipini Peter'in omuzuna geçirdi. Bu sefer yemekler her günküden daha ağırdı. Çünkü dede, doktor için de bir şeyler koymuştu. Belki konuk, otlakta uzun süre kalır, çocuklarla birlikte öğle yemeği yemek isterdi. Peter, omuzundaki paketin ağırlığını hissettiği anda, yüzündeki üzgün ifade siliniverdi. Düşünceleri artık paketin içinde güzel ve değişik yiyecekler olabileceği konusuna yönelmişti.

Yolculuk hemen başladı. Doktor, Heidi'nin elinden tuttu. Bu sefer konuşmaları başlatmakta pek güçlük çekmedi. Heidi'nin ona keçilerle, dağlarla, çiçeklerle, kuşlarla ilgili olarak anlatacağı öy-

le çok şey vardı ki, vaktin nasıl geçtiğini anlayamadan kendilerini otlakta buldular. Heidi, doktoru kendi en sevdiği köşeye götürdü, çevredeki yeşilliklerin üzerinde gözlerini mutlulukla dolaştırdı. Bakışlarında sevinç parıldıyordu Heidi'nin. Konuğuna bakıp, onun da bu çevreden kendisi kadar mutlu olup olmadığını anlamaya çalıştı. Doktor sessiz ve düşünceli görünüyordu. Heidi'nin gösterdiği yere oturmuştu. Küçük kızın soru soran heyecanlı bakışlarını fark edince, «Evet, Heidi, gerçekten çok güzel,» dedi. «Ama, insanın içi acılarla doluyken bu güzelliklerin zevkini nasıl çıkarabilir? Onu söyle bana!»

Heidi güven dolu bir sesle, «Yoo, burada hiç kimse acı hissetmez,» dedi. «O yalnız Frankfurt'da olur.»

Doktor sessizce gülümsedi, sonra tekrar sordu:

«Ama insan Frankfurt'dan buraya

gelirken acılarını da beraber getirmişse ne olacak? O zaman ne yapmak gerektiğini de biliyor musun, Heidi?»

Heidi en ciddî sesiyle, «Ne yapmak gerektiğini bilmediğimiz zamanlarda her şeyi Tanrı'ya anlatmak en doğru yoldur,» dedi.

«Sevgili yavrum, bu, gerçekten çok iyi bir fikir. Ama ya o acıları gönderen, Tanrı'nın ta kendisiyse? O zaman O'na ne söyleyebiliriz?»

Bu seferki soruya cevap bulabilmek için Heidi'nin düşünmesi gerekti. Sonunda, «O zaman biraz beklememiz gerekir,» dedi. «Beklemek ve beklerken de düşünmek doğru olur. Kısa sürede Tanrı her şeyi düzeltecektir. Eğer biraz sabrımız varsa, hemen ondan uzaklaşıp kaçmazsak, mutlaka iyi bir şeyler olacaktır ve o zaman, her şeyin ta başından beri en doğru biçimde yürütülmüş olduğunu da anlayacağız demektir. Yalnızca üzüntüyü

hissettiğimiz, bir daha hiç iyi bir şey olmayacak sandığımız sıralarda bile.»

«Çok güzel bir inancın var, Heidi. Bunu hiç bir zaman kaybetme.» Doktor gene sessizleşmişti. İlerdeki doruklara doğru bakıyordu. Bir ara, «Biliyor musun, Heidi,» dedi. «İnsan acısından ötürü çevresindeki güzelliklerin tadını çıkaramayacak durumdaysa, bu güzellikler ona daha büyük acılar veriyor. Bunu anlayabiliyor musun?»

Heidi'nin aklına birden nine geldi. Bu güzellikleri bir daha asla göremeyecek olan zavallı ihtiyar nine. Ne güneşin heybetini, ne dağları... Biraz düşündükten sonra, «Evet, anlayabiliyorum,» dedi. Sesi çok yumuşaktı. «Ninenin de durumu öyleydi. İlâhiler onu tekrar mutlu edinceye kadar. İlâhileri dinlemeye başlayınca yeniden içi sevinçle dolmaya başladı, ondan sonra da mutlu oldu.»

Doktor bu sefer, «O ilâhilerden ha-

tırlayabildiğin var mı, Heidi?» diye sordu.

«Evet, var. Bir tanesini okuyayım sizce.» Heidi'nin sesi istek doluydu. Doktor başını salladı, Heidi ellerini kucağında kavuşturup ninenin en sevdiği ilâhiyi yüksek sesle söylemeye başladı.

Bu arada Peter biraz ilerde dikilmiş, kendi kendine öfkelenip duruyordu. Bu yaşlı konuk, Heidi'nin yanbaşıdan hiç ayrılmıyordu. Bu yüzden Heidi'yle tek kelime konuşma olanağı bulamamıştı şu ana kadar. İçinden taşan hırsıyla doktorun arkasına geçti, ona uzaktan yumruğunu salladı. Güneşin artık tam tepelelerine geldiğini görmüş, öğle yemeği vakti olduğunu anlamıştı. Avazı çıktığı kadar, «Yemek vaktiiii!» diye bağırdı.

Heidi, oturduğu yerden kalkıp, yemek paketini getirdi. Ama doktor hiç aç olmadığını söyledi, yalnızca bir bardak süt istedi. Heidi de pek açlık hissetmi-

vardı. Hemen Peter'in yanına koşup, ona doktorla kendisi için iki kap süt sağmasını söyledi. Peter ona şaşkın şaşkın bakıp, «Peki, torbadaki yemekler ne olacak?» diye sorunca Heidi,

«Hepsini sen yiyebilirsin, Peter,» dedi. «Ama önce sütleri getir.»

Peter ömründe bu kadar çabuk iş gördüğünü hatırlamıyordu. Sütleri götürüp döndükten sonra yemek paketini açtı, içindeki harika yiyecekleri gördü. İşte o zaman doktora bu kadar surat ettiği için kendinden utandı. Önce adamın ensesine doğru özür dileyen bakışlarla baktı, sonra büyük bir iştahla yemekleri mideye indirmeye koyuldu.

Heidi ile doktor uzun süre gezip dolaştılar ve bir yandan konuştular. Sonunda doktor, artık gitme zamanının geldiğini düşündü. Heidi de onunla birlikte tepeden aşağı inmeye başladı. Alm Amca'nın kulübesinin önüne geldiler. Oradan

sonra doktor yoluna tek başına devam etti. Ara sıra başını çevirip Heidi'nin kendisine el sallayışına karşılık veriyor, «Kızım da hayatta olsaydı, o da böyle yapardı,» diye düşünüyordu.

Bundan sonra doktor her sabah Alm'a çıkmaya başladı. Bazı günler, sohbetinden çok hoşlandığı Alm Amca'yla çene çalıyor, onun vahşî hayvanlar konusunda olsun, başka konularda olsun anlattığı hikâyeleri zevkle dinliyordu.

Eylül ayı böyle güzel günlerle dolu olarak geçip gitti. Bir sabah, doktorun yüzünde her zamanki kadar mutlu olmayan bir ifade gördüler. Konuk bu sefer onlara, bugünün birlikte geçirecekleri son gün olduğunu, çünkü artık Frankfurt'a dönme zamanının geldiğini söyledi. «Gitmek zorunda olduğuma çok üzülüyorum,» diye açıkladı. «Çünkü, artık Alm dağına kendi evim sayacak hale gelmiştim.»

Alm Amca da bu habere pek üzül-müş, o da doktorun dostluğundan pek hoşlanmıştı. Heidi'ye gelince, sevgili dostunun buradan ayrılacağına inanmak bile istemiyordu. Gözlerini onun yüzüne dikip yalvaran bakışlarla baktı. Ama doktorun kararlı gülümsemesi, bu ziyaretin artık kesinlikle sona erdiğini ona anlatmaya yetti. Kalkıp konuğu yolun yarısına kadar geçirdi. Oraya varınca doktor, durup onun kıvrıkcık saçlarını sevgiyle okşadı ve, «Heidi, artık benim ayrılmam gerek,» dedi. «Seni yanımda Frankfurt'a götürmeyi ne kadar isterdim, bilemezsin!»

Heidi, Frankfurt'u çok iyi hatırlıyordu. Koca koca evleri, uzun caddeleriyle Frankfurt'u, Bayan Rottenmeier'i, Tinnette'i... Biraz düşünüp cevap verdi, «Sizin buraya dönmenizi daha çok isterim.»

«Haklısın. O daha iyi olur. Öyleyse Allaha ısmarladık Heidi.»

Gözleri bir an doktorun iyilik yansıtan gözleriyle karşılaştı, sonra adam hemen dönüp vadiden aşağıya doğru yoluna devam etti.

Heidi, yerinden kıpırdamadı. Doktorun gözlerinde gördüğü yaşlar onu üz müştü. Canı ağlamak istiyordu. Yerinden fırlayıp hızla doktorun peşinden koştu. Yanına varınca hıçkırarak, «Sizinle gelmek istiyorum!» dedi. «Yalnız izin verin, dedeme gidip haber vereyim!»

Doktor, çocuğun heyecanını yatıştırmaya çalıştı: «Ah, sevgili Heidi, sen burada, köknar ağaçlarının arasında kalmalısın,» dedi. «Yoksa, yeniden hastalanabilirsin. Ama bana söz vermeni istiyorum. Eğer günün birinde hastalanır, tek başıma kalırsam, o zaman gelip yanımda kalır mısın?»

«Tabii, hemen gelirim,» dedi Heidi. «Sizi de dedem kadar seviyorum diyebilirim.»

Doktor, ona bir kere daha veda etti, Heidi de onun arkasından uzun uzun el salladı, ta gözden kayboluncaya kadar. Doktor bir dönemeçte Heidi'ye son kez el sallarken içinden, «Burada yaşamak çok güzel,» diye mırıldandı. «İnsanın hem vücudu, hem ruhu yeniden dirilmiş gibi oluyor. Yeniden mutlu olmanın tadını alıyor insan.»

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

DORFLI'DE KIŞ

LM kulübesinin çevresine karlar yığılmıştı. Sanki pencereler yer hizasından başlıyormuş gibi görünüyordu. Eğer Alm Amca hâlâ orada oturuyor olsa, o da her gün Peter'in yaptığını yapmak zorunda kalacaktı. Kar yağın her gecenin sabahında, Peter pencereden dışarı atlamak zorundaydı. Eğer karlar henüz buz tutmamışsa, çocuk karların içinde öyle de-

rinlere gömülüydü ki, yeniden kalkabilmek için, elleriyle, ayaklarıyla büyük bir çaba göstermesi gerekiyordu. O zaman annesi, ona pencereden küreği uzatıyor, o da bu kürekle kapının önünü küreleyip bir yol açmaya çalışıyordu. Ama eğer buz tutmuşsa, o zaman evden çıkmanın tek yolu, o pencereydi. Oradan da ancak Peter çıkabiliyordu. Bunun bir tek iyiliği vardı. Buzlu günlerde Peter pencereden çıktığı zaman kendini katı bir taban üstünde ayakta bulabiliyordu. Annesi öyle günlerde, ona kürek yerine, kızıağı uzatıyor, Peter kızıağı binip istediği yere gidiyordu. Koca Alm dağı tekdüze bir kızak alanı olup çıkıyordu çünkü.

Bu kış Alm Amca sözünü tutmuştu. Karlar yağmaya başlayınca hemen kulübeyi kapatmış, Heidi'yle keçileri yanına alıp, Dorfli'ye taşınmıştı. Kilisenin yanında, bir zamanlar dedenin ailesine ait olan kocaman bir ev vardı. Bugün artık bu ev

bir yıkıntı haline gelmiş denebilirdi ama, gene de görünüşü eski ihtişamını belli ediyordu. Amca bir zamanlar yanında, oğlu Tobias'la Dorfli'ye geldiğinde, bu terk edilmiş eve yerleşmişti. O günden bu yana boş kalmıştı ev. Kimse oturmamıştı orada. Boş kalınca daha da çok eskiyen, hırpalanan evin her yanı delik deşikti. Buralardan giren rüzgâr, evin içinde fır dönüyor, yakılan her mumu, her şamdanı söndürüyordu.

Ama bunları onarmak Amca'nın elinden gelirdi. Kışı Dorfli'de geçirmeye karar verdikten sonra, sonbahar boyunca buraya sık sık gelmiş, onarımlara çoktan başlamıştı. Ekim ayında bir gün Heidi'yi elinden tuttu, yeni evine gelip yerleşti.

Eve arkadaki kapıdan girilince, bir taraftaki duvarın tümüyle yıkılmış olduğu görülüyordu. Öbür yandaki duvar da harabe halindeydi ama, üzerindeki üstü

yuvarlak pencere hâlâ belli oluyordu. Pencereyi hep yeşillikler bürümüştü. Bu duvarın üzerindeki dam, kule biçimindeydi. Herhalde burası evin küçük kilisesi olmalıydı.

Buradan geçince kocaman bir hole giriliyordu. Holün duvarları ve tavanı da kısmen yıkılmıştı. Tümüyle çökmesin diye, sütunlarla destek yapıldığı görülüyordu. Alm Amca buraya bir paravan yerleştirmiş, yerleri de samanla döşemişti. Çünkü, burayı keçi ağılı olarak kullanmak niyetindeydi.

Holden sonra birçok koridorlardan, daha küçük hollerden geçiliyordu. Burarlarda yer yer tavandaki yarıklardan gökyüzünün görüldüğü de oluyordu. Sonunda insan kendini ağır bir tahta kapı önünde buluyor, onu açınca da hâlâ iyi durumunu koruyan büyükçe bir odaya giriyordu. Bu odanın dört duvarı sapa sağlamdı. Kaplamaları bile. Köşedeki so-

ba öylesine büyüktü ki, tavana değecek gibiydi. Sobanın beyaz çinileri üzerine kocaman mavi resimler yapılmıştı. Kimisi eski şatoları, kimisi köpekleriyle ilerleyen avcılarını, yüksek ağaçlar altında avlanan balıkçılarını gösteriyordu. Sobanın çevresine tahta bir kerevet kondurulmuştu. Buraya oturan, sobanın üstündeki resimleri uzun uzun seyredebilirdi.

Bu durum, Heidi'nin daha ilk bakışta çok hoşuna gitmişti. Odaya ayak basar basmaz sobaya doğru koşmuş, kerevete oturup resimlere bakmaya başlamıştı. Ama resimleri izleyerek ilerleyip sobanın öbür yanına vardığında, arka tarafta daha da hoşuna giden bir şey buldu. Soba ile duvarın arasına dört tahta yerleştirilmişti. Sanki içine elmalar depo edilecekmiş gibi. Oysa, ortada elma falan yoktu. Burası her halde Heidi'nin yatağı olacaktı. Alm kulübesindeki yatak gibi bir şey. İçi saman dolu, üzeri çar-

şaf örtülü bir yatak. Heidi sevinçten deliye döndü. «Ah, dedeciğim! Burası benim odam ha! Ne kadar güzel! Ama sen nerede yatacaksın?» diye sordu.

Dede, «Senin odanın sobaya yakın olması gerek ki, kış gecelerinde üşümesin,» dedi. «Şimdi sana benim yerimi de göstereyim.»

Heidi, dedesinin peşinden koştu, yan tarafa açılan kapıdan içeriye girdi. Burası daha küçük bir odaydı. İhtiyar oraya kendi yatağını yapmıştı. Tam karşıya bir kapı daha geliyordu. Heidi, onu da açınca kendisini koskocaman bir mutfakta bularak şaşırdı. Dedenin burada da epey onarım yapmış olduğu belliydi. Ama daha yapılacak pek çok iş de onu bekliyordu. Duvarlardaki bazı yarık ve deliklerden rüzgâr hâlâ girebiliyor, mutfakın içinde ısıklar çalabiliyordu.

Heidi, yeni evi çok beğenmişti. Ertesi gün Peter geldiğinde, ona her tarafı

gezdirdi. O zamana kadar hepsini ezberlemişti küçük kız.

Eve yerleştikten dört gün sonra Heidi, dedesine nineyi ziyaret etmek istediğini söyledi. «Onu daha çok yalnız bırakmam,» dedi. Ama dedesi izin vermeye yanaşmadı.

«Bugünle yarın olmaz,» diye karşılık verdi. «Alm dağını karlar kapladı. Hâlâ da yağıyor. Peter bile güçlkle kendine yol buluyor. Senin kadar küçük biri hemen karlara gömülür kalır. Kimse de kolay kolay bulamaz. Biraz bekle. Karlar donunca kolaylıkla yürür gidersin.»

Heidi başlangıçta epey sabırsızlandı, beklemek zorunda kalmaktan hoşlanmadı. Ama günleri öyle doluydu ki, nasıl geçtiğini fark edemiyordu bile. Sabahları da, öğleden sonraları da okula gidiyordu. Çok çabuk ve çok hevesle yeni yeni şeyler öğrenmeye başlamıştı. Peter'i okulda pek göremiyordu, çünkü çocuk

oraya oldukça düzensiz devam ediyordu. Öğretmen çok iyi bir adamdı. Peter'i sınıfta göremeyince, «Bugün de gelmemiş!» diye mırıldanıyordu. «Her halde karlar çok yüksek olduğu için inememiştir!»

Oysa akşamları, okul saatinden sonra Peter pekâlâ Heidi'yi görmeye gelebiliyordu!

Bir sabah Peter, gene pencereden karların üzerine sıçramış, yerlerin iyice buz tuttuğunu görmüştü. Bu, onu şaşırttı. Sevincinden hemen kızığını alıp Alm'dan aşağı kaymak hevesine kapıldı. Her taraf mermer gibi katılaşmıştı. Sevinçten uçuyordu Peter. Buzlar böyle katı olduğuna göre, artık Heidi de kulübeye gelebilecek demektir. Hemen tekrar evin içine atladı, «Benim okula gitmem gerek!» diye bağırdı.

Annesi, «Tabii git, elinden geldiği ka-

dar çok şey öğrenmeye çalış!» diye karşılık verdi.

Peter pencereden çıktı, kızıağına bindi, olanca hızıyla dağ yolundan aşağı kaymaya koyuldu. Öyle hızlı gidiyordu ki, Dorfli'ye vardığında da duramadı, köyün ortasından geçip öbür başından çıktı. Ancak, yokuş bitip yer düzlendikten sonra kızak kendiliğinden durabildi. Peter çevresine bakındı. Neredeyse Maienfeld'e varmıştı. Şimdi gerisin geriye o yokuşu tırmanmak en azından bir saatini alacaktı. Okul saatini kaçıracaktı yani. Eh nasıl olsa okul kaçacağına göre, acelesi yok demekti. Yavaş yavaş, geze geze gidebilirdi. O, Dorfli'ye döndüğünde Heidi'yle dedesi de sofraya oturmaya hazırlanıyorlardı. Peter içeriye, sanki onlara çok özel bir havadis getiriyormuş gibi daldı ve hemen konuştu:

«Oldu nihayet!»

İhtiyar, «Haa? Olan ne?» diye sordu.

«Bugün sanki savaşa gidiyor gibi bir halin var.»

«Karl... dondu!» diye durumu bildirdi Peter.

Heidi, «Ah, öyleyse nineye gidebilirim!» diye bağırdı. Peter'in bu olağanüstü halinin nedenini en çabuk o anlayabilmişti. «Ama Peter, sen neden bugün okula gelmedin? Kızakla pekâlâ gelebilirdin.»

«Kızak çok aşağı kaydı. Geç kaldım.»

Amca, «İşte ben bunun adına, okuldan kaçma derim,» dedi. «Senin gibi davrananların kulaklarını çekmek gerek, anlıyor musun?»

Peter oturduğu yerde tedirgin tedirgin kıpırdandı. Alm Amca kadar korktuğu ikinci bir kişi tanımıyordu.

Amca devam etti: «Hele senin gibi bir lidere hiç yakışmaz bu. Keçilerin başını alıp kendi istedikleri yerde dolaşsa ne yapardın?»

Peter, «Döverdim,» diye karşılık verdi.

«Peki, keçi değil de, çocuk aynı şeyi yaparsa, onu şöyle iyi bir döverlerse, o zaman ne düşünürsün?»

«Haketmiştir derim.»

«Pekâlâ öyleyse. Bir daha sefere kızığın okulun önünden geçip giderse, sen de içinde olursan, hemen bana gel, hakettiğini al!»

Peter, Amca'nın bu uzun nutkunun anlamını daha yeni kavrayabilmişti. Sille yemiş gibi sindi, bir köşeye büzüldü. Ama Amca, neşesini yeniden toplamışa benziyordu. «Şimdi gel de bizimle yemek ye,» dedi. «Heidi de seninle yukarı gelsin. Akşam olunca onu buraya kendin getirir, bizimle akşam yemeği yersin.»

Konuşmanın bu havaya girmesi Peter'i çok sevindirdi. Hemen söz dinleyip masaya oturdu. Heidi de çok heyecanlıy-

dı. Ninenin yanına gidebileceğine sevinip duruyordu.

Sofradan kalkar kalkmaz dolaba koştu, Clara'nın ona verdiği kalm paltoyu alıp giydi, Peter'in son lokmasını yutmasını bekledi.

«Hadi, çabuk ol!» diye seslendi.

Kulübeye vardıklarında Peter'in anesi odada yalnızdı. Çocuklara, ninenin kendini pek iyi hissetmediğini, üşümek için yatağından kalkmamaya karar verdiğini söyledi. Heidi buraya her gelişinde nineyi köşesinde görmeye pek alışmıştı. Hemen içeriki odaya koştu, daracık yatakta, incecik bir örtünün altında yatan nineyi gördü. Kadıncağız Frankfurt'dan gelen sıcak şalını da omuzlarına sarmıştı.

Heidi'nin ayak seslerini duyunca, «Tanrı'ya şükürler olsun!» diye mırıldandı. Frankfurt'dan gelen konuğun küçük kızı alıp götüreceğinden korkan nine,

bunca zamandır bu korkusunu kimseye çitlatmamıştı.

«Çok mu hastasın, nineciğim?»

Heidi iyice kaygılıydı.

«Hayır, hayır evlâdım. Yalnız, soğuk iliklerime işledi, o kadar.» İhtiyar kadın, Heidi'nin başını sevgiyle okşuyordu.

«Havalar ısınınca daha iyi olacak mısın?»

«Elbette, tabii... Tanrı yardım ederse daha da önce iyileşip iplik bükmeye başlayacağım.» Kadın, küçük kızın ne kadar üzgün ve kaygılı olduğunu fark etmişti.

Aldığı bu cevap, Heidi'yi bir dereceye kadar sakinleştirdi. Biraz düşündükten sonra, «Nineciğim, Frankfurt'da insanlar bu şalları yürüyüşe çıktıkları zaman omuzlarına alıyorlar,» dedi. «Sen bunu yatak için mi sanmıştın?»

«Şalı ısınabilmek için örtündüm, Heidi. Örtüm biraz ince de.»

«Ama nineciğim, yastığın da yukarı doğru yüksek olacağı yerde, aşağı doğru çökük duruyor!»

«Biliyorum yavrum.»

Nine, incecik yastığın üzerine başını daha rahat yerleştirebilecek bir yer arayıp kıpırdandı. Tahta gibi sert görünüyordu bu yastık. «Hiç bir zaman yumuşak sayılabilecek bir yastık değildi zaten,» diye açıkladı kadın. «Üstelik o kadar uzun yıllardan beri kullanıyorum ki, yamyassı oldu artık.»

Heidi, «Keşke Clara'dan oradaki yatağımı getirmek için izin isteseydim,» diye hayıflandı. «Üç tane kocaman, kalın yastığım vardı. O kadar yüksektiler ki, üstünde uyuyamıyordum bile. Kafam kayıp aşağı düşüyordu. Sen o yastıklarda uyuyabilir miydin, nineciğim?»

«Uyurdum tabii. İnsan o zaman daha sıcak olur. Yastık yüksek olunca daha da kolay soluk alır. Neyse, şimdi bun-

ları bırakalım. Tanrı'ya şükretmem için öyle çok şey var ki! Her gün beyaz, yumuşak ekmeklerim geliyor, sıcacık bir şalım oldu, sen de beni görmeye geliyorsun, Heidi. Bugün bana bir şeyler okumak ister misin yavrum?»

Heidi, ilâhi kitabını getirdi, içinden en güzel sayfaları açıp okudu. Nine yüzünde sevinçli bir gülümsemeyle dinliyordu. Oysa, az önce bu yüz öylesine yorgun, öylesine halsizdi ki!

Heidi bir ara sustu. «Nineciğim, galiba şimdiden iyileşmeye başladın sen,» dedi.

«Evet, çocuğum. Şimdiden kendimi daha iyi hissediyorum. Lütfen o ilâhiyi sonuna kadar oku.»

Bir süre sonra Heidi, «Artık eve dönmeliyim,» dedi. «Geç oluyor nineciğim. Daha iyi olduğunuza çok sevindim.»

Nineye veda ettikten sonra Peter'e hemen yola çıkmaları gerektiğini söyledi.

Peter, kızığını çıkardığında karanlık bastırmak üzereydi. Tam o sırada ay da bulutların arasından çıktı, beyaz karların üzerine ışıklarını saçmaya başladı. Sanki gün doğacakmış gibi aydınlanmıştı her taraf. Peter, kızığın ön tarafına oturdu, Heidi'yi arkasına aldı. Bir çift kuş gibi Alm'dan aşağı uçmaya başladılar.

O gece Heidi, sıcacık yatağında yattarken nineyi düşünüyor, onu her gün ziyaret edebilse ne kadar daha iyi olacağını hesaplıyordu. Oysa, buna olanak yoktu. Bir daha gidinceye kadar aradan en az iki hafta geçecekti. Birden aklına parlak bir fikir geldi. Bu planı uygulamaya koymak için bir an önce sabah olmasına dua ederek gözlerini yumdu.

İçten gelen bir yakarıyla dedesi, ninesi, tanıdığı bütün insanlar için dua etti, samanların üzerinde kendinden geçip sabaha kadar deliksiz bir uyku uyudu.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

KIŞ DEVAM EDİYOR

ERTESİ sabah Peter tam saatinde okuldaydı. Okul bitince gene her zamanki gibi dedeyi ziyarete gitti. Kapıdan girer girmez Heidi ona doğru koştu, «Peter, ben bir şey düşündüm!» diye bağırdı.

«Neymiş o?»

«Hemen okumasını öğrenmek zorundasın!»

«Zaten biliyorum... biraz.»

«Evet, evet, Peter ama... benim demek istediğim, çok iyi okumayı öğreneceksin. Çabucak ve kolaylıkla okuyacaksın.»

Çobancık üzgün üzgün, «Onu hiç bir zaman yapamam işte,» dedi.

«İnanmıyorum sana. Kimse de inanmaz.»

Heidi'nin sesi çok kararlıydı. «Sana ben kendim öğreteceğim. Nasıl yapılacağını çok iyi biliyorum. Hemen öğrenip, ninene o ilâhileri okuman gerek!»

Peter, «Hiç de hoşuma gitmez,» diye homurdandı.

Kendisinin iyi ve gerekli bulduğu bir şeye karşı Peter'in böyle inatçılık etmesi Heidi'nin canını sıkmıştı. Gözlerinden alevler saçarak, çocuğun karşısına dikildi, korkutan bir sesle, «Eğer okumak istemezsen neler olacağını söyleyeyim sana,» dedi. «Annen seni Frankfurt'a okumaya göndermek istediğini söylemişti

bana. Ben oradayken erkek çocukların okulunu gördüm. Clara gösterdi. Ama erkekler oraya yalnızca çocukken gitmiyorlar. Büyüyüp koca adamlar olduktan sonra bile orada kalıyorlar. Hem öğretmenleri de bizim okulda olduğu gibi bir tane değil.»

Peter'in sırtından aşağı ürpertiler kaymaya başlamıştı.

Heidi devam etti: «Orada o bir sürü öğretmenin, öğrencinin arasında kalmak zorundasın. Okuyamaz, yanlışlar yaparsan, hepsi sana gülerler, alay ederler. Tinnette'den bile daha çok gülerler. Ah, Tinnette'i bir tanısaydım, ne demek istediğimi çok daha iyi anlardın!»

«Pekâlâ öyleyse. Öğreneyim!» dedi Peter.

Heidi bu fırsatı kaçırmadı. «Tamam işte. Hemen bugün başlayabiliriz.» Sesi sevinçli çıkıyordu. Peter'i tuttuğu gibi masanın başına sürükledi, gerekli kitap-

ları ortaya getirdi. Clara'mın gönderdiği o koca paketin içinden, Heidi'nin bu işe uygun bulduğu bir kitap da çıkmıştı. Şiir biçiminde yazılmış bir Alfabe kitabıydı bu.

İkisi birlikte kitabın üzerine eğildiler ve derse başladılar. Peter her satırı birkaç defa tekrarlamak zorunda kalıyordu. Çünkü Heidi, onun doğru ve gerektiği gibi okumasında direniyordu. Bir süre sonra, «Sen şiiri hâlâ anlayamadın,» dedi. «Bir kere ben sana okuyayım. Anlamını bilersen, kelimeleri daha kolay okursun.»

Heidi okumaya başladı:

*«A B C yi istekle öğrenmeyeni
Jandarma tutuklayıp atar içeri.»*

Peter inatla, «Hiç de atmaz!» diye atıldı.

«Efendim?»

«Jandarma içeri atmaz insanı!»

«Bir an önce çaba gösterip şu üç harfi öğrenirsen atmaz tabî.»

Peter tekrar hecelelemeye koyuldu. Durmadan aynı harfleri tekrarlıyordu. Sonunda Heidi, «Şimdi de bu dört harfe geçelim,» dedi. Yeni satırların Peter üzerindeki etkisini fark ettiği zaman, gelecek dersler için de bir hazırlık yapmanın iyi olacağına karar veren Heidi:

«Bak, aklıma ne geldi!» dedi. «Sana bu şiiri şurasına kadar okuyayım. O zaman öğrenmeyenin başına neler gelebileceğini anlarsın.» Küçük kız ağır ağır, net biçimde okumaya başladı:

*«Ç D E F ağızından su gibi akmalı
Yoksa sopayı yersin, diken kakmalı.*

*G H I İ keşinlikle unutulamaz
Unuttuğun gün başın belâdan çıkmaz*

J K L M yi öğrenmek hiç güç olur mu?

Bunu bile bilmeyen ödül bulur mu?

*N O Ö P yi eğer unutan varsa
Ona hemen verilir koca bir ceza.*

*R S Ş T çok kolay, bir gayret yeter,
Burda atlayan bir ay çok çile çeker.»*

Heidi buraya gelince, sustu. Peter'in birden pek sessizleştiği dikkatini çekmişti. Şiirinin içindeki bütün o esrarlı korkutmalar, o gizli imalar galiba saf çobanın ödünü koparmıştı. Peter korku dolu gözlerini Heidi'ye dikti. Küçük kızın iyi yüreği birden acıyla burkuldu. Onu avutmaya çalışan bir sesle: «Korkmana hiç gerek yok, Peter,» dedi. «Her akşam buraya gelir, bugünkü kadar dikkatle ders yaparsan, kısa sürede harflerin hepsini

öğrenirsin, başına da bir şey gelmez. Ama kesinlikle her gün gelmen şart. Okulda yaptığın gibi bazı günleri atlatmayacaksın. Kar bile yağsa. Zaten karın senin yoluna pek engel olabildiği yok.»

Peter söz verdi. Verilecek cezalara karşı duyduğu korku, onu birden uysallaştırmıştı. Heidi'den izin isteyip evine doğru yola çıktı.

Peter bundan sonra Heidi'nin öğüdünü tutup her akşam gelmeye başladı. Bazen yaptıkları dersi dede de dinliyor, bir yandan piposunu içerken, keyifle gü-lümsüyordu. Peter'i genellikle akşam yemeğine alıkoyuyorlardı. Bu ödül de, az önceki yorgunluğunu çıkarmaya yetiyordu Peter'in.

Kış böyle böyle geçip gitti. Ama mevsim boyunca Peter de eğitiminde epeyce aşama yaptı. Artık U harfine kadar gelmişti. Heidi o gün ona şiirin iki satırını daha okudu:

*«U'yla Ü'yü bilmeyip yanlış yapanlar
Rüyasında her gece görür sıçanlar.»*

Bu satırlar, Peter'i epey tedirgin etti. Ama bu tedirginlik, bu iki harfi daha da çabuk öğrenmesini sağladı. Kim isterdi rüyasında sıçan görmeyi!

Ertesi günkü satırlar şöyleydi:

*«V'yi bugüne kadar bilememişsen
Sopa kendiliğinden iner, saklan sen.»*

Peter alay dolu bir gülümsemeyle, «Daha neler!» dedi.

Ama Heidi, ona dolapta dedenin kocaman bir sopası olduğunu hatırlattı ve çocuğun bakışlarını bir kere daha ders kitabına eğmeyi sağladı.

Ertesi günkü satırlar biraz daha değişikti:

*«Y harfinde artık hiç ara verilmez,
Eşin dostun alayı doğrusu çekilmez.»*

Bundan sonraya bir tek bölüm kalıyordu. Heidi, onu yarına bırakmak niyetindeydi. Ertesi gün Peter geldiğinde, bu son satırları dinlemek istemedi ama, Heidi ona zorla okudu:

*«Z'yi hâlâ unutan bir aptalı görenler
Hotanto ülkesine durmaz posta
ederler.»*

Peter yine alay etti. «Hotanto'ların nerede yaşadığını kim nereden bilecek?»

Heidi, «Dedem biliyordur,» dedi. «Hemen gidip sorayım istersen? Karşıda, kilisenin papazıyla konuşuyor.»

Heidi yerinden kalkmış, gerçekten kapıya yönelmişti. Peter telâş içinde, «Dur!» diye bağırdı. Gözünün önünde beliren hayallerde dede ile papaz onu bir an içinde kollarından yakalıyor, Hotanto'

ların yaşadığı yere yolluyorlardı. Yaparlardı da. Çünkü, Z'nin neye benzediğini çoktan unutmuştu Peter.

Heidi şaşkınlık içinde, «Ne oldu?» diye sordu.

«Bir şey yok. Gel buraya. Hemen öğrenirim.»

İşte o günden sonra Peter'in okuması günden güne ilerleme kaydetti, hızla gelişti.

Artık buzlar erimeye başlamıştı. Her gün yeni kar yağdığı için Heidi, üç hafta kadar yukarıya, ninenin kulübesine çıkmadı. Bu fırsattan yararlanıp, Peter'le yaptığı çalışmalara daha bir hızla sarıldı. Peter'in bir an önce doğru dürüst okuması, ninenin yanında Heidi'nin yaptığı görevi üstüne alması şarttı.

Bir gece Peter, evine döndüğünde kapıdan girer girmez seslendi: «Artık bece-riyorum!»

«Neyi beceriyorsun, Peter?» diye sordu annesi.

«Okumayı.»

«Gerçek mi bu söylediğin? Duydun mu, nine?»

Brigitta pek şaşalamıştı.

Evet, nine de duymuştu söyleneni. Yalnız bu işin nasıl olabildiğini pek anlayamıyordu. Peter:

«Şimdi bir ilâhi okuyacağım,» dedi. «Heidi öyle söyledi.»

Brigitta hemen kitabı getirdi, nine de kitabın tatlı satırlarını tekrar dinleyebileceğini düşünerek gülümsedi. Peter oturup okumaya başladı. Annesi dikkatle dinliyor, her satırdan sonra şaşkın bir sesle, «Kim inanırdı! Nasıl olur!» gibi sözcükler kaçırmıyordu ağzından.

Nine de okunanları dikkatle dinliyordu ama, onun hiç sesi çıkmıyordu.

Ertesi gün okulda Peter'in okuma sırası gelince, öğretmen:

«Seni gene atlayalım mı, yoksa bir denemek istiyor musun?» diye sordu.

Peter hiç duraklamadan üç satır okudu. Öğretmen, elindeki kitabı masanın üstüne bırakıp, Peter'e sanki onu ömründe ilk defa görüyormuş gibi şaşkın şaşkın baktı. Sonunda, «Bu bir mucize, Peter!» dedi. «O kadar sabır gösterdiğim halde sana harfleri bile öğretememiştim. Şimdiyse çok güzel okuyorsun. Nasıl oldu bu, söylesene!»

Peter, «Heidi yaptı,» diye karşılık verdi.

Bu sefer öğretmenin hayret dolu bakışları Heidi'ye döndü. Heidi, sanki hiç bir şey olmamış gibi sırasında sakin sakin oturuyordu.

Öğretmen gene Peter'e baktı. «Zaten son zamanlarda sende bir değişiklik fark etmiştim. Okula çok düzenli devam ediyordun. Bütün bu iyileşmelerin nedenini anlatsana bana!»

Öğretmenin şaşkınlığı gittikçe daha çok artıyordu. Bakışları bir daha Heidi'ye kaydı, sonra Peter'e döndü.

Okul biter bitmez öğretmen hemen papazın yanına koşup, ona olan biteni anlattı, Heidi'nin küçük çoban üzerindeki olumlu etkisini bildirdi.

Artık Heidi'nin öğütlerini hiç aksatmadan uygulayan Peter, her akşam nineye bir ilâhi okuyordu. Nineyse, «Evet, okumayı bu kadar iyi öğrenmesi, bana bunları okuyabilmesi çok iyi. Ama gene de ilkbahar gelip Heidi'yi geri getirince çok sevineceğim,» diyordu. «Peter okurken, bazen ilâhilerin bir kelimesi yok oluyor. O zaman anlamı Heidi'nin okumasındaki kadar iyi anlaşılıyor.»

Bunun nedeni açıktı tabii. Peter, ninesine ilâhi okumak konusunda pek tembeldi. Karşısına çıkan kelime çok güçse, onu çözmeye çalışacağı yerde atlayıveriyordu.

YIRMİNCİ BÖLÜM

CLARA'DAN HABER

İNE mayıs ayı gelmişti. Doruklardan kopan minik derecikler köpüre köpüre vadinin aşağılarına doğru iniyordu.

Son karlar da erimiş, altın güneş ışınları kışın son izlerini de kurutmuştu artık. Heidi, Alm'a döndüğü için öylesine mutluydu ki, sevincinden sıçrayarak dolaşıyordu. Çevredeki küçük yabanî canlılar da kendisi kadar sevinçli ve mutluy-

muş gibi geliyordu ona. Sanki hepsi, «Alm'dayız! Alm'dayız!» diye şarkılar söylüyorlardı.

Marangoz sundurmasından tanıdık sesler duyulmaktaydı. Dede, yeni yapmakta olduğu güzel iskemleyi bitiriyordu. Bu, ikincisiydi. Birinciyi bitirmiş, sundurmanın önüne koymuştu bile.

Heidi, «Bunları neden yaptığını biliyorum, dede!» diye bağırdı. «Frankfurt'dan konuklar gelince gerekli olacak. Şu büyükanne için, şimdi yaptığım da Clara için.»

O sırada keskin bir ıslık ve bir bağıriş duyuldu. Heidi, gelenin Peter olduğunu hemen anladı. İşte yokuşun başında duruyor, elindeki mektubu sallıyordu. Heidi'ye gelmişti mektup. Heidi zarfın üstündeki adresi dikkatle okudu, sonra dedesine doğru koştu. «Frankfurt'dan geliyor! Clara'dan geliyor! Okuyayım mı sana, dedeciğim?»

Mektubu dinlemeyi dede de, Peter de biliyordu. Heidi yüksek sesle okumaya başladı:

-Sevgili Heidi,

Bütün eşyalarımız toplandı, hazırlandı. İki üç güne kadar yola çıkıyoruz. Doktor her gün beni görmeye geliyor, her gelişinde de daha odaya girerken, 'İleri Marş! Hemen Alm Dağına gidiyoruz!' diye bağıırıyor. Orada herkesin çok sağlıklı ve çok mutlu olması gerektiğini söylüyor. Seninle geçirdiği tatilden sonra o da eski diriliğine kavuştu. Bana bütün anlattığın o güzel şeyleri görmeyi, senin yanında olmayı, Peter'le, keçilerle tanışmayı öyle çok istiyorum ki! Ama daha önce Ragatz'da altı hafta kalıp tedavi görmem gerek. Doktor öyle emrediyor. Beklemeye dayanamıyorum. Allaha ısmarladık Heidi! Büyük-

kesip sordu: «Ne oldu, nineciğim? Sen sevinmiyor musun bunlara?»

«Evet, evet; senin için seviniyorum Heidi,» dedi yaşlı kadın. Neşeli görünebilmek için kendini zorluyor gibiydi. Korkularını kendine saklamak çabasındaydı. «Düşüncelerimi sakinleştirmek için aklıma bir çare geliyor, Heidi. İstersen bana,

*Tanrıya inananlar için
Bütün oluşlar iyilik getirir*

diye başlayan ilâhiyi oku.»

Heidi hemen kitapta o ilâhiyi buldu, okuyup bitirdi. Nine:

«Evet, gerçekten doğru,» dedi. «İnsan Tanrı'ya inanırsa, olup bitenlerin her zaman iyilik getireceğinden emin olabiliyor. Bir daha oku da, hiç unutmayalım.»

Mayıs ayının bu kadar güzel ve güneşli geçtiği enderdi. Dede sık sık, «Ne güzel bir yıl bu böyle!» diyordu. «Bu gü-

*annem de sana sevgilerini yolluyor.
Seni seven arkadaşın,
CLARA.»*

Frankfurt'dan konukların geleceği haberi Peter'i hiç sevindirmemişti. Tersine, çok kızdırmıştı demek yanlış olmaz. Ama, Heidi neşesinden coşuyordu. İlk fırsatta nineyi görmeye gitti ve ona bu güzel haberi verdi. Nine, gene eski köşesinde oturmuş iplik bükmekteydi. Artık yatağında yatmıyordu. Kendini çok daha iyi hissettiği halde, gene de yüzünde üzgün bir ifade vardı. Peter, Frankfurt'dan konuklar geleceği haberini ona daha önce vermişti. Nine, kendine göre birtakım korkularla yaşıyordu. Ya bu konuklar Heidi'yi tekrar alıp uzaklara götürürlerse?

Heidi, kendisini çok sevindiren haberleri anlatırken, birden konuşmasını

neş bütün bitkileri güçlendirecek, bize bol besin sağlayacak. Peter, sen de dikkat et de, sürün fazla yemekten hastalanmayın!»

Peter'in cevabı, yüzünden okunuyordu sanki: «Ben onları yönetmeyi bilirim.»

Mayıs geçmiş, haziran gelmişti. Haziranın sonlarında bir sabah Heidi kulübeden çıkar çıkmaz, avazı çıktığı kadar bir çığlık attı. İhtiyar dede, ne olduğunu anlamak için hemen oraya koşmak zorunda kaldı.

«Dede! Dedeciğim!» diye bağıyordu çocuk. «Gel buraya! Gel de bak!»

Dede, gösterilen yere doğru baktı. Dağ yolundan yukarıya hiç görmeye alışkın olmadıkları türden bir grup insan çıkıyordu. En önde iki adam bir tahtıran taşıyorlardı. Tahtıranın içinde, omuzuna şallar sarınmış bir genç kız oturmaktaydı. Onun arkasından, at üstünde, heybetli bir kadın geliyor, çevre-

sine ilgi dolu gözlerle bakmıyordu. Daha arkada, üçüncü bir adam, tekerlekli bir sandalyeyi boş olarak itmekteydi. Çünkü, Clara'yı dağ yolunda tahtıranlarla taşımak çok daha güvenliydi.

«Geldiler! İşte geldiler!»

Heidi kabına sığamıyordu.

Heyecanla beklenen konuklar Alm'a varınca, Heidi hemen koşup sevgili arkadaşının boynuna sarıldı, ikisi özlemle uzun uzun kucaklaştılar. Heidi daha sonra büyükanneyi de sevgiyle karşıladı. Büyükanne, kendilerini karşılamaya gelen Alm Amca'yla el sıkıştı. Hepsi birbirine ısınmış, kırk yıllık dost olmuşlardı bir anda. Herkes Frankfurt'dan gelen bu konuklardan söz edildiğini öyle çok duymuştu ki!

Büyükanne çok mutluydu. «Sevgili Heidi'm ne kadar da sağlıklı ve neşeli görünüyor!» diyerek küçük kızın pembe

yanaklarını okşadı. «Sen nasıl buluyorsun, Clara? Buraları çok güzel değil mi?»

Clara kendinden geçmiş gibiydi. Daha önce ömründe bu kadar güzel bir yer görmemiş, aklından bile geçirmemişti. «Ah, ne kadar güzel!» diye bağırıyordu. «Keşke ben de her zaman burada kalabilseydim, büyükanne!»

Bu arada dede, tekerlekli sandalyeyi daha yakına getirmişti. «Artık küçük hanımı sandalyesine oturtsak daha iyi olmaz mı?» dedi, sonra karşılık beklemeden Clara'yı kuvvetli kollarıyla kaldırdığı gibi rahat sandalyeye oturttu, şalları dizlerine örttü. Bütün ömrünce sakatlara bakmaya alışıkmiş gibi eli yatkındı sanki. Büyükannenin gözünden, yaşlı adamın gösterdiği bu dikkat ve özen kaçmamıştı.

Clara, çevresindeki güzelliklerin, içinde yarattığı sevinci anlatacak sözcük bulmakta güçlük çekiyordu: «Ah, Heidi!»

dedi. «Keşke yürüyebilseydim, buralarda dolaşıp bana anlattığın bütün o güzellikleri görebilseydim!»

Heidi, büyük bir çaba harcayarak tekerlekli sandalyeyi çimenlerin üzerinde biraz ilerletmeyi başardı. Clara, yeni yerinden, yıllardan beri vadiyi seyreden yaşlı köknarları görebiliyordu. Heidi, ağılın kapısını açtı, Clara'nın içerisini görmesini sağladı.

Clara, «Keşke ben dönmeden Peter de keçileri getirse,» dedi. «Küçük Kuğu'yla Küçük Ayı'yı görmeyi öyle çok istiyorum ki! Büyükanneçğim, eğer dediğin kadar erken gidersek onları hiç göremeyiz!»

«Sevgili çocuğum, biz önce elimizdekilerin zevkini çıkarmaya çalışalım da, kaçırdıklarımıza üzülmeyle vakit geçirmeyelim.»

«Ah, çiçekler ne kadar güzel! Keşke kalkıp biraz toplayabilseydim!»

Heidi hemen koşup büyük bir demet topladı. «Bunlar hiç bir şey değil, Clara,» dedi. «Bizimle otlığa gelersen bunlardan öyle çok var ki! Oradakiler halı gibi sık. Aralarına oturduğun zaman canın kalkmak istemeyecek.»

Heidi'nin gözleri parlıyordu. Arkadaşına bütün bu güzellikleri göstermek isteğiyle tutuşuyordu küçük kız. Clara'nın mavi gözlerine de yansımıştı aynı dilek.

«Ah, büyükanneciğim! O kadar yükseğe çıkmama izin verirler mi acaba? Keşke Heidi'yle gidebilseydim! İçimden Alm'ın doruklarına tırmanmak geliyor.»

Heidi, «Ben senin sandalyeni itebilirim,» dedi. Bu sözünü kanıtlamak için olanca gücüyle dayanınca sandalye yamaçtan aşağı kayacak gibi oldu. Ama o sırada dede yakındaydı. Durumu hemen kurtardı.

Az sonra dede, öğle yemeğini hazırlamaya başladı. Masayı, sandalyeleri dı-

şarıya çıkarmış, tahta kanepenin önüne dizmişti. Yemek hazır olunca hepsi birlikte, neşe içinde sofraya oturdular. Büyükanne ağaçlar altındaki bu yemek salonunu pek beğenmişti. Clara'nın kızarmış peynirden biraz daha aldığını görünce, «Gözlerime inanamıyorum, gerçek mi bu?» diye bağırdı. İştahı açılmıştı çocuğun.

Clara, «Tabii, büyükanneciğim,» dedi. «Öyle lezzetli ki! Ragatz'da yediklerimizin hepsinden daha nefis.»

Amca, «Elbette daha nefis. Yiyebileceğin kadar ye,» diye onu teşvik etti. «Dağ havası buralarda mutfağın eksikliklerini tamamlar.»

Dedeyle büyükanne birbirlerini yıllardan beri tanıyorlarmış gibi çene çahıyorlardı. Konuşabilecekleri pek çok konu vardı. Vaktin nasıl geçtiği anlaşılmadı. Ama bir ara büyükanne zaman diye bir şeyin varlığını hatırladı. «Artık gitmemiz

gerek, Clara,» dedi. «Neredeyse güneş batacak. Tahtıravam birazdan getirirler.»

«Bir saatcik daha kalalım, büyükanne!» diye yalvardı Clara. «Daha kulübenin içini görmedik. Heidi'nin yatağını da görmek istiyorum.»

Gerçekten, kulübenin içini görmeyi büyükanne de istiyordu. Amca onları içeriye buyur etti. Ama, Clara'nın sandalyesi kapıdan geçemeyecek kadar genişti. Amca, hiç duraklamadan küçük kızı kollarına alıp içeriye taşıdı.

Büyükanne ilgiyle çevresine bakınıyordu. Kulübenin temizliği, düzenliliği, sıcak havası pek hoştu. «Yatağın yukarıda mı, Heidi?» diye sorarken merdivenden çıkmaya başladı. «Ah, ne güzel koku bu böyle! Sağlıklı bir yatak odası olmalı burası!»

Dede de, kollarında Clara'yla onu izledi. En arkadan Heidi geliyordu. Hepsi Heidi'nin yatağının çevresine sıralandılar.

Clara, «Ne kadar şanslısın, Heidi!» diye bağırdı. «Yattığın yerden yıldızları görebiliyorsun! Bu güzelim saman kokusunu kokluyor ve ağaçların hışırtısını dinleyebiliyorsun!»

Dede, büyükanneye: «Bir fikrim var,» dedi. «Eğer küçük torununuzun burada bizimle bir süre kalmasına rıza gösterirseniz, bu sürenin sonunda çok daha güçlü ve sağlıklı olacağını sanıyorum. Getirdiğiniz o halılarla, örtülerle ona yumuşak bir yatak yapabiliriz. Burada kaldığı süre ona ben bakarım.»

Clara ile Heidi, bu sözleri duyar duymaz, kafesten salıverilmiş bir çift kuş kadar sevindiler. Büyükanne'nin de yüzü gülmüştü. «Sevgili Amca, siz iyiliğin ta kendisisiniz!» dedi. «Ben de dağlarda bir tatil geçirmenin çocuğa ne kadar yarayacağını düşünüyordum. Ama size o kadar büyük zahmet ve yorgunluk olacak ki bu! Üstelik, bunu sanki çok kolay bir şeymiş

gibi öneriyorsunuz. Size ta yüreğimden, en içten teşekkürlerimi sunmak isterim.» Yaşlı kadın, dedenin elini tuttu, dede de mutlulukla başını salladı.

Bir an içinde dede, Clara'nın yatağını hazırlamaya koyulmuştu bile. Samanlar kümelandikten sonra büyükanne halıları örttü. Yatak öyle düzgün ve kalın olmuştu ki, bir tek saman çöpü bile Clara'yı rahatsız edemezdi. Büyükanne, mutlu olarak aşağıya, çocukların yanına indi. Onlar vakitlerini nelerle geçireceklerini saptamaya çalışıyorlardı. Tek sorun, Clara'nın burada ne kadar kalabileceğini bilmemeleriydi. Büyükanne, «Bunu en iyi dede bilir,» dedi. «Ona sormanız gerek.»

Dede, dağ havasının çocuğa yarayıp yaramadığının dört hafta içinde belli olabileceğini söyledi. Bu kadar uzun süre bir arada kalabilecekleri, çocukların ikisinin de aklına gelmemiştir. İkisi birden sevinç çığlıkları atmaya başladılar.

Tahtıravancılar az sonra kulübenin önüne geldiklerinde onlara, tekrar aşağıya inebilecekleri söylendi.

Clara, büyükannesinden ayrılırken, «Bu, veda sayılmaz, büyükanneciğim,» dedi. «Sık sık gelip bizi ziyaret edeceksin, nasıl olduğumuza bakacaksın, değil mi?»

Heidi'ye gelince, o sevincini ancak sıçramakla ifade edebiliyordu.

Clara için gün, ömrünün en heyecan verici olayıyla kapandı. Samandan yatağında, Heidi'yle yanyana yatıyor, yanbaşındaki pencereden yıldız dolu gökyüzünü seyrediyordu. «Sevgili Heidi, sanki gökyüzünde gezintiye çıkmışız gibi!» dedi.

«Yıldızlar neden öyle mutlu mutlu parlıyor, biliyor musun?»

«Hayır. Neden?»

«Çünkü onlar da biliyor ki, Tanrı her şeyi insanların iyiliği için hazırlar. Onlar da biliyor ki korkmak, üzülmek yer-

sizdir. Sonunda her şey en iyi biçiminde sonuçlanır. Dua etmeyi unutmayalım, Clara. Tanrı'ya bizi hatırlamasını söyleyelim.»

İki çocuk yataklarında doğrulup oturdular, birlikte dualarını ettiler. Bu iş bittikten sonra Heidi, başını kolunun üstüne dayayıp hemen uyudu. Ama Clara uzun süre uyanık yattı. Daha önce yıldızları hiç görmemişti. Çünkü, gece evden çıkmışlığı yoktu. Evin içindeyken de, o kalın perdeler akşam olmadan çok önce çekilip kapanıyordu. Gözlerini bir türlü, parıldayan göklerden alamıyordu. Bakındı, bakındı, ta gözleri kendiliğinden kapanıncaya kadar çevresini seyretti durdu.

YIRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

ALM'DA HAYAT

LM AMCA, gene her günkü gibi, kulübenin önünde durmuş, sabah sisinin dağılmasını seyrediyordu. Bulutlar gittikçe parlaklaşıyordu. Sonunda güneş göründü, tüm kayaları, ormanları, dağları altın ışıklarıyla aydınlattı.

Amca dönüp kulübeye girdi, yukarıya yavaşça çıktı. Clara, gözlerini daha yeni açıyordu. Önce nerede olduğunu ha-

tırlayamadı. Sonra yanibaşında uyuyan Heidi'yi gördü ve dedenin yumuşak fısıltısını duydu: «İyi uyuyabildin mi?»

Clara, bütün gece deliksiz uyuduğunu söyledi. Bu arada Heidi de uyanmıştı. Dedenin, Clara'yı aşağıya taşıyışını seyrediyordu. Hemen kalkıp giyindi, merdivenlerden inip kapıdan dışarıya fırladı.

Serin bir rüzgâr, çocukların yüzlerinde gezindi. Clara, tekerlekli sandalyesinin arkasına yaslanınca bir rahat, bir sağlıklı hissetti kendini. Dağ havasından içine çektiği her soluk bir zevkti. Alm'ın bu kadar güzel olabileceğini hiç düşünmemişti.

«Ah, Heidi, keşke her zaman seninle dağlarda kalabilseydim!» diye söylendi.

«Dünyanın en güzel işi Alm dağında dedemle oturmaktır, dediğim için bana hak veriyor musun şimdi?»

O sırada dede, elinde iki bardak kö-

püklü sütle göründü. Clara'ya, «Bu sana güç verecek işte,» dedi.

Clara daha önce hiç keçi sütü tatmamıştı. Önce ahp kokladı. Heidi'nin bardağı bir dikişte bitirdiğini görünce, o da aynı şeyi yaptı. Çok tath bir süttü. Sanki içinde şeker ve tarçın varmış gibi bir tadı vardı. Bir anda onun da bardağı boşalmıştı.

«Yarın belki iki bardak içmek isteyeceksin,» diyen dede, Clara'nın da Heidi kadar iştahlı olduğuna çok sevinmişti.

Az sonra Peter'le keçi sürüsü çıkageldi. Dede, Peter'i bir kenara çekerek, Küçük Kuğu'yu otlığın yüksek yerlerine, otların en gür bulunduğu kısımlara götürmesini tembihledi.

Bir ara, «Neden öyle birisini yemek istiyormuşsun gibi bakıyorsun?» diye sordu. «Yola koyul bakalım! Söylediklerimi de unutma!»

Peter hemen yürümeye başladı. Ama

aklına bir şeyler takıldığı belliydi. Heidi, keçilerin arasına daldığı zaman Peter ona, «Benimle gelsen fena olmaz, çünkü bugün Küçük Kuğu'ya özellikle dikkat etmek gerekiyor,» dedi.

Heidi, «Gelemem,» diye karşılık verdi. «Clara burada olduğu sürece hiç gelemem. Ama dedem söz verdi, bir gün ikimizi birden otlığa götürecektir.»

Bunları söyledikten sonra küçük kız hemen Clara'nın yanına koştu. Peter yumruğuyla tekerlekli sandalyeye doğru birkaç tehdit savurdu, yokuştan yukarı çıkmaya başladı. Yaptığı işaretleri, dedenin görmüş olabileceğinden korktuğu için, gözden kayboluncaya kadar bir daha arkasına bakmadı.

Clara ile Heidi'nin öyle çok planları vardı ki, hangisinden başlayacaklarına karar veremiyorlardı. Heidi önce büyükanneye mektup yazmayı önerdi. Her gün

yazıp olanı biteni anlatacaklarına söz vermişlerdi.

Clara, «Mektubu içerde yazmak zorunda mıyız?» diye sordu. Çünkü dışardaki o güzel manzarayı seyretmek istiyordu.

Heidi kulübeye girerek mektup yazmak için gerekli her şeyi getirdi. Tahta kanepeye yerleşti, mektubu yazmaya başladılar. Clara her cümleden sonra duruyor, başını kaldırıp çevresine bakıyordu. Yazıyla anlatılamayacak kadar güzeldi her şey. Rüzgâr artık serin değildi. Yüzleri yumuşacık okşuyordu. Böcekler sanki dans ediyor, uçarken şarkı söylüyorlardı. Sessiz, güneşli çayırlarda duyulabilecek tek ses de o sestti. Aşağılara doğru uzanmış olan koca vadi, uyuyordu sanki. Arada sırada çobanın birinin nârası duyuluyordu, o kadar.

Sabah çabucak geçti. Dedenin, elinde öğle yemeği tepsiyle gelmekte oldu-

ğunu gören çocuklar, çok şaşaladılar. Öğleden sonra köknar ağaçlarının altına yerleşip konuşmaya daldılar. Clara, Heidi'ye o gittikten sonra Frankfurt'da olup bitenleri anlattı.

Neredeyse akşam olacaktı. Dağ yolundan aşağı keçilerin indiği görüldü. Çoban da peşlerindeydi. Ama yüzü hiç de mutlu değildi. Çocukların seslenip kendisini selâmlamalarına aldırmadı bile. Keçilerin peşinden koşup yoluna devam etti.

Clara, dedenin Küçük Kuğu'yu sağmaya götürdüğünü görünce, birden canının süt istediğini fark etti. «Ne garip, değil mi!» dedi. «Eskiden yemek yemeyi hiç sevmezdim. Her şeyde balıkyağı tadı var gibi gelirdi. Oysa şimdi, yemek saati gelsin de, dede sütü getirsin diye, güç dayanıyorum.»

Bu sefer Clara, sütünü Heidi'den önce bitirdi. Dededen bir bardak daha istedi. Dede neşeyle başını sallayıp iki ka-

bı aldı, tekrar ağıla girdi. Yanlarına döndüğünde elinde süttten başka, üstüne o gün satın aldığı tereyağdan sürülmüş iki dilim de ekmek vardı. Çocukların bunları seve seve yiyişini gören ihtiyar, mutlu mutlu gülümsüyordu.

O gece yatağa yattıklarında Clara gene yıldızları seyretmek istedi ama, gözlerini açık tutmayı başaramadı. Heidi gibi o da çabucak uykuya dalıp, sabaha kadar deliksiz bir uyku çekti.

Günler böyle sevinç ve mutlulukla dolu geçip gidiyordu. Günün birinde çocuklar dağ yolundan yukarı iki hamalın çıkmakta olduğunu görüp şaşırdılar. Her birinin sırtında birer yatak vardı. Şiltesi, çarşaflarıyla komple birer yatak. Hamallar aynı zamanda büyükanneden bir de mektup getiriyorlardı. Mektupta, bu yatakların Clara ile Heidi'ye gönderildiği anlatılıyordu. Büyükanne ayrıca, Clara ile Heidi'ye mektupları için teşekkür edi-

yor, onlardan gene yazmalarını, olup biteni anlatmalarını istiyordu.

Büyükanne, Clara'nın Alm'ı bu kadar sevmesinden çok memnundu. Bu durumda gelişini biraz daha erteleyeceğini, çünkü dağa tırmanmanın kendisi için büyük yorgunluk olduğunu yazıyordu.

Clara üç haftadan beri dağdaydı. Son birkaç günden beri dede, onu açık havaya taşıyıp sandalyesine oturturken, «Küçük kızımız biraz ayakta durmayı denemek istemez mi?» diye sormaya başlamıştı. Clara, onu memnun etmek için denemeye razı olmuştu ama, yere bastığı zaman, «Çok acıyor!» diye bağırp hemen dedeye tutunuyordu. Gene de, her gün bir öncekinden daha uzun süre dayanabilmekteydi. Kendi farkında değildi bunun.

Alm dağında yıllardan beri böylesine güzel bir yaz yaşanmamıştı. Güneş, her gün bulutsuz gökte pırıl pırıl parlıyordu.

Heidi durmadan arkadaşına yukarlardaki otlığı anlatmaktaydı. Güzel kayaları, renkli gülleri, çançiçeklerini tarif ederken içinden oraya gitmek için dayanılmaz bir istek duymaktaydı. Günün birinde dedesine, «Yarın bizimle otlığa gelir misin dedeciğim?» diye sordu.

Dede razı oldu. «Ama küçük kızımın da bana bir karşılık vermesi gerekiyor,» dedi. «Ayakta durabilmek için bütün çabasını göstermesini istiyorum.»

Heidi hemen koşup bu iyi haberi Clara'ya bildirdi. Clara da her gün dedenin istediği kadar ayakta durmaya çalışacağına söz verdi. Otlığa gitmeyi o da pek çok istiyordu.

O akşam Heidi, Peter'in dağdan inmekte olduğunu görünce hemen ona doğru koştu: «Peter! Peter! Yarın biz de seninle geliyoruz! Bütün gün otlakta kalacağız!» diye bağırdı.

Ama Peter, yalnızca homurdanmakla karşılık verdi.

O gece Clara'yla Heidi yeni yataklarına yattıklarında, istekle ertesi günü düşündüler. Bütün gece uyumayıp otlakta neler yapacaklarını konuşmayı kararlaştırmışlardı ama, başları yastıklara değmez konuşma birden kesiliverdi. Clara rüyasında çiçeklerin halılar gibi sıklaştığı bir otlak görürken, Heidi de kartalın, «Gelin! Gelin!» diye bağırdığını duyar gibi oluyordu.

YIRMI İKİNCİ BÖLÜM

BEKLENMEDİK BİR OLAY

ERTESİ sabah ihtiyar, erkenden evden çıkarak, havanın nasıl olacağını anlamaya çalıştı. Vadinin koyu renk gölgeleri yavaş yavaş siliniyor, gül pembesi bir ışık dağların üstüne yayılıyordu. Sonunda yukarılar da, aşağılar da aynı pembeye büründü kaldı. Güneş doğmuştu.

Amca, sundurmadan tekerlekli sandalyeyi çıkardı, evin önüne koydu, son-

ra çocuklara havanın ne kadar güzel olduğunu haber vermek için içeriye girdi.

Tam o sırada yokuştan yukarı Peter çıkmaktaydı. İçindeki tüm kıskançlıklar, tüm düşmanlıklar kabarmış, doruk noktasına ulaşmıştı. Haftalardan beri Heidi'yle başbaşa kalamamıştı. Her sabah buraya geldiğinde, o yabancı çocuğun kucakta taşınıp bu sandalyeye oturtulduğunu görüyor, Heidi de bütün dikkatini hep o çocuğa veriyordu. Akşamları döndüğünde sakat kız gene bu sandalyede oluyor, Heidi gene kendisine ayıracak zaman bulamıyordu. Koca yaz içinde Heidi bir kere bile otağa gelmemişti. Bugün geliyordu ama, bu sefer de o arkadaşı gene yanında olacak, gene Peter'e ayıracak vakti kalmayacaktı. İşte bunlar yüzünden kızıyordu Peter.

Sandalyenin öyle kibirli kibirli evin önünde durmakta olduğunu görünce, birden kendisine bütün bu kötülükleri

yapan düşmanı karşısında görüyormuş gibi oldu. Üstelik bugün her günden çok zarar verecekti bu düşman kendisine. Ortalıkta kimseler yoktu. Her yan çok sessizdi. Peter birden olanca hızıyla yerrinden fırladı, sandalyeyi kaptığı gibi yamacın başına getirdi. Öyle büyük bir güçle aşağıya doğru itti ki, sandalye bir anda gözden kayboldu. Peter, Alm'ın yukarılarına doğru kaçtı, bir böğürtlenin arkasına sinip gizlendi. Burada onu kimse göremezdi ama, o sandalyenin nerelelere yuvarlanmakta olduğunu izleyebilecekti. Ta aşağılarda bir yerde sandalyenin takla atıp kayalara çarparak yüz parçaya bölündüğünü gördü. Bu görünüm, Peter'in içini öyle taşkın bir sevinçle doldurdu ki, kahkahalarla gülüp ayaklarını yerlere vurmaya başladı. Durmadan, döne döne dansediyor, düşmanını yok etmiş olmanın sevinciyle kendinden geçiyordu.

Sebepler olduğu bu felâketin kendisine getirebileceği iyilikleri düşünmeye koyuldu. Artık yabancı kız buralardan gitmek zorunda kalacaktı. Çünkü, sandalyesi olmadan bir yerlere kıpırdamıyordu. O zaman da Heidi boş kalacak, gene eskisi gibi kendisiyle birlikte olacaktı. Her gün onunla otlığa gelecekti. Her şey eski günlerdeki duruma dönecekti. Bir insan bir kere kötülük ettiği zaman, kendiliğinden daha başka kötülüklerin de ortaya çıkacağı Peter'in hiç aklına gelmiyordu.

O sırada Heidi, kulübenin kapısından dışarıya fırladı. Kapı ardına kadar açıktı. Küçük kız her yana bakındı. Oldukça şaşırmış görünüyordu. Sandalyenin nereye kaybolduğunu anlayamamıştı bir türlü.

Az sonra, dedenin sesi duyuldu.

«Sandalyeyi sen mi götürdün, Heidi?»

«Hayır. Her yerde aradım, dede. Kapının önünde demiştin.»

Birden rüzgâr hızlanıverdi. Kapıyı ve kulübeyi sarsmaya başladı. Derken kapı, arkasındaki duvara hızla vurdu. Heidi:

«Her halde rüzgâr sürükledi onu, dedeciğim,» diye bağırdı. «Aşağıya yuvarlandıysa şimdi bin parça olmuştur.» Bunları söylerken yamacın kenarına yaklaşmış, aşağılara bakıyordu.

Clara üzülererek, «Ne yazık!.. Şimdi otlığa da gidemeyeceğiz,» dedi. «Sandalyem olmayınca eve dönmek zorundayım demektir. Ne kadar yazık!»

Dede, «Neye niyet etmişsek onu yapacağız,» diye atıldı. «Ondan sonra da sandalye konusunda ne yapılacağına karar veririz.»

Çocuklar bu sözlere pek sevindiler.

Amca dönüp kulübeye girdi, koltuğunun altında birtakım halı ve örtülerle döndü, bunları en güneşli yere yayıp Clara'yı üstüne oturttu.

Daha sonra iki çocuğa süt getirdi, Küçük Kuğu'yla Küçük Ayı'yı ağıldan çıkardı. İçinden, «Acaba bizim oğlan neden hâlâ gelmedi,» diye geçti. Clara'yı kucağına aldı, bir kolunda onu, bir kolunda halıları taşıyarak, «Hadi, gidiyoruz!» diye seslenip yola koyuldu. «Keçiler de bizimle gelsin bugün!»

Heidi, sağ elini Küçük Kuğu'nun, sol elini Küçük Ayı'nın boynuna atıp onu izledi.

Otiğa vardıklarında çevrede birtakım keçilerin sakin sakin otladığını gördüler. Aralarında, ortalık yerde, Peter uzanmış yatıyordu.

Amca, «Benim keçilerimi unutmayı sana öğretirim,» diye bağırdı. «Hele bir daha yap da gör! Ne demek oluyor bu?»

Peter bu tanıdık sesi duyunca yerinden fırladı: «Ben geldiğimde kimse kalkmamıştı,» dedi.

Amca, «Sandalyeyi gördün mü?» diye sordu.

«Neyi?» Peter oldukça inatçıydı.

Amca başka bir şey söylemedi. Elindeki halıları yere yayıp Clara'yı üstüne oturttu, rahat olup olmadığını sordu.

Kızcağız, «Sandalyemdeki kadar rahatım,» dedi. «Burası her halde dünyanın en güzel yeri olmalı. Heidi'ciğim, bak ne kadar güzel değil mi?»

Dede onları yalnız bırakıp gitmeye hazırlanıyordu. «Siz eğlenmenize bakın!» dedi. «Yemek vakti gelince Heidi torbadan yiyecekleri çıkarsın. Torbayı gölgeye koydum. Peter size süt de sağlar. Akşam olunca ben gelir sizi alırım. Şimdi gidip şu sandalyeyi arayayım, başına neler gelmiş öğreneyim.»

Çocuklar bir arada bu kadar mutlu bir gün geçirdiklerini hatırlamıyorlardı. Keçiler ikide bir çevrelerine dostça toplanıyor, onlarla oynuyorlardı. Clara'yı da

tanımışlardı artık. Başlarını sevgiyle onun omuzlarına sürüp duruyorlardı.

Saatler geçti. Bir ara Heidi, çiçeklerin çok sık olduğu o yere gitmek isteğini duydu. Acaba çançiçekleri şu anda geçen yılki kadar güzel açılmışlar mıydı? Ama, Clara'yı oraya götüremezdi ki! Ancak akşam, dede geldiği zaman götürebilirlerdi. O zaman da güneşte açan çançiçekleri artık kapanmış olurdu. Heidi gidip bakmak isteğiyle kavrulup duruyordu. Kararsız bir sesle, «Seni birkaç dakika yalnız bıraksam üzülür müsün, Clara?» diye sordu. «Çiçeklere gidip bakmayı çok istiyorum. Ama dur bir dakika!»

Heidi'nin aklına parlak bir fikir gelmişti. Kar Tanesi'ni tutup Clara'nın yanına getirdi. «İşte şimdi yalnız kalmazsın,» dedi.

Clara da Heidi'yi gitmesi için teşvik etti. Küçük keçiyle oynarken hiç de sıkılmayacağını söyledi. Heidi, Clara'nın

kucağına birkaç yaprak da bırakmıştı. Clara onları birer birer Kar Tanesi'ne uzatmaya başladı. Keçi yavrusu yaprakları, Clara'nın elinden yemeye koyuldu. Clara yüzüne ürkek ürkek bakan keçi yavrusunu izlerken, insanın bazen başkalarına yardım edebilecek durumunda olmasının ne kadar güzel bir şey olduğunu, her zaman zayıf olup başkalarının yardımına ihtiyaç duymanın ne kötü olduğunu düşünüyordu.

Heidi çiçeklerin bulunduğu yere varmıştı. Burası, sanki altın rengine boyanmıştı. Her zamankinden de daha güzeldi. Tatlı kokuyu ta ciğerlerine kadar çekti. Sonra birden geriye dönerek Clara'ya koştu. Soluk soluğa, «Sen de gelip görmelisin!» diye bağırdı. «Çiçekler öyle güzel ki! Akşam olunca kapanacaklar! Seni ben taşıyabilirim her halde, ne dersin Clara?»

Clara başını iki yana salladı. «Hayır,

olmaz Heidi! Sen çok küçüksün. Benden bile küçüksün. Ah, keşke yürüyebilseydim!»

Heidi bir şeyler arıyormuş gibi çevresine bakmıyordu. Yukarılarda bir yerde Peter'i gördü. Peter tepeden kızlara sanki gözlerine inanamıyormuş gibi bakıp duruyordu. Sandalyeyi dağdan aşağı atmasının nedeni, bu kızın buralarda gezmesini engellemek için değil miydi? Oysa, kız işte gene Heidi'nin yanındaydı. Heidi, Peter'i görünce hemen seslendi: «Buraya gelsene, Peter!»

«Çok yorgunum!»

«Ama gelmen gerek! Hadi gel! Ben Clara'yı tek başıma taşıyamam. Bana yardım etmen şart. Çabuk gel!»

Peter tekrar, «Yorgunum!» diye karşılık verdi.

Heidi yokuştan yukarı, Peter'in yanına doğru koştu. Gözlerinden alevler saçılıyordu sanki... «Peter, hemen aşağıya

gelmezsen, hiç hoşuna gitmeyecek bir şey yaparım! Sana şimdiden söylüyorum!»

Peter'in yüreğine bir korku düştü. Kimsenin görmediği bir kötülük yapmış olduğunun farkındaydı. Oysa, Heidi şu anda sanki yaptığı şeyi biliyormuş gibi konuşuyordu. Ya Amca'ya söylerse? Peter hiç kimseden, Amca'dan olduğu kadar korkmazdı. Kaygıyla tutuşarak ayağa kalktı, Heidi'nin yanı sıra aşağıya indi.

Bir yandan, «Geliyorum ama, o söylediğini yapmayacaksın!» diye sızlanıyordu. Heidi birden ona çok acıdığını hissetti.

«Korkacak bir şey yok. Gel benimle!» diye avutmaya çalıştı. Clara'nın yanına vardıklarında Heidi ona, kızı bir kolundan tutmasını söyledi. Kendisi de öbür kolundan tutacaktı. Asıl mesele, ayakta bile duramayan Clara'yı yürütmekteydi. Heidi, Clara'ya bir koluyla Peter'e yaslanmasını, bir koluyla da kendisini omuzun-

dan yakalamasını söyledi. «Böyle olursa seni taşıyabiliriz sanıyorum,» diye açıklama yaptı.

Ama Peter, daha önce hiç kimseyi omuzuna yaslandırmamıştı. Kolu kazık gibi kendi yanında sarkmış duruyordu. Bir türlü uzatmıyordu. Heidi, «Öyle yapılmaz, böyle yapılır,» deyip ona yol gösterdi.

Bütün çabalarına rağmen, gene de işi kolayca başaramadılar. Clara, sandıklarından daha ağırdı. Hem iki yandaki destekler de birbirine hiç eşit değildi. Peter'in omuzu yüksekte, Heidi'ninki çok alçaktaydı. Clara önce bir ayağını, sonra ötekini atmaya çalışıyordu ama, ayağını yere basmasıyla geri çekmesi bir oluyordu.

Heidi, «Ayağını yere sıkı bas,» diye öğüt verdi.

Clara, «Yapabilir miyim acaba?» dedi.

Ama denedi. Toprağın üstünde ilk adımını attı, sonra ikincisini... Duyduğu acı inlemesine sebep oldu. Üçüncü adımını atarken sevinçle acının gittikçe azalmaya başladığını haykırıyordu.

Heidi heyecanla, «Bir kez daha dene!» diye bağırdı.

Clara, bir daha denedi, sonra bir daha, bir daha... Birden, «Yapabiliyorum!» diye bir çığlık attı. «Yapabiliyorum, Heidi! Bak! İşte! Adım atabiliyorum... peşpeşe!»

«Yani yürüyebiliyorsun, öyle mi? Ah, keşke dedem de burada olsaydı!»

Clara hâlâ Peter'le Heidi'ye tutunmak zorundaydı ama, her adımda kendini daha güvenli hissediyordu.

Heidi sevincinden kendinden geçmek üzereydi. «Artık her gün buraya gelip bütün gün kalabiliriz!» diye bağırdı. «Birlikte yürürüz. Sonunda sağlığına kavuşursun!»

Güzel çiçeklerin açtığı yer, yamaca pek uzak değildi. Çocuklar az sonra altın rengi örtüyü görebildiler, birkaç adım sonra da yanına vardılar.

Clara, «Buraya oturalım,» dedi. Çiçeklerin ortasına oturdular. Heidi çiçeklerin bu kadar güzel olduğunu sanki ilk kez görüyordu. Clara sakindi. Mutluluktan, çevrenin güzelliğinden, önüne açılan yeni âlemlerden çok etkilenmişti... Herkes gibi yürüyebilecekti çünkü. Peter de sakindi. Yerde upuzun yatmış, uyuyor gibiydi.

Çocuklar orada epey oturdular. Vakit öğleyi biraz geçince, keçiler yamaca yönelip melemeye başladılar. Peter'i uyandıran da, işte bu koronun sesi oldu. Uyanır uyanmaz da, sabah yaptığı kötülüğün acısı yüreğine saplandı. Heidi kendisini Amca'ya söylemesin diye, küçük kızın her buyruğunu eksiksiz yapıyordu. Üçü birlikte otlığa dönüp öğle yemeklerini yedi-

ler. Peter gene her zamanki gibi çok yedi ama, bu sefer hiç zevk almadı. İçinde bir cezalandırılma korkusu kabarıyordu.

Yemeklerini bitirdikten az sonra dede görüldü. Ağır ağır yokuşu tırmanıyordu. Heidi hemen ona doğru koştu. Güzel haberi vermek istiyordu. Dedenin yüzü birden parladı. Clara'ya gülümseyerek, «Bir çaba harcadın ve sonunda kazandın,» dedi.

Eğilip Clara'yı sol koluyla kaldırdı. Küçük kız, dedenin kuvvetli kolundan destek alınca daha kolay yürüyebiliyordu. Heidi sevincinden zıp zıp zıplamaya başlamıştı. Dede, daha sonra Clara'yı kaldırıp kucağına aldı. «Fazla yormamak gerek,» dedi. «Hem artık eve gitme zamanı.»

Akşam üstü Peter, keçilerini Dorfli'ye indirdiği zaman, bir kalabalığın toplanmış olduğunu gördü. Yerde duran bir şeye bakıp duruyorlardı. Peter de gör-

mek istedi. Birkaç kişiyi dirsekleyip kendine yol açtı. Orta yerde Clara'nın sandalyesinin parçaları yatmaktaydı.

Fırıncı, «Bu sandalyeyi yukarıya taşırlarken görmüştüm,» diyordu. «Her halde epey pahalı olmalı. Acaba bunu birisi bilerek mi aşağıya yuvarladı? Frankfurt'lu bay, bu işi öğrenince her halde bir soruşturma yapacaktır. Son günlerde Alm'a çıkan herkesten kuşkulanacaklardır. İki yıldan beri oraya çıkmadığıma seviniyorum!»

Peter yeterince dinledi konuşulanları. Sinsi sinsi süzülüp kalabalıktan sıyrıldı, peşinden şeytan kovalıyormuş gibi bir hızla dağ yolundan yukarıya doğru koşmaya başladı. Eve varınca, akşam yemeği bile yemedi, hemen yatağına girdi, ama orada da rahat edemedi. Her an polis kapıyı çalıp eve gireceğini, kendisi-

ni alıp Frankfurt'daki zindana götüreceğini düşünüyordu.

Kızlar o gece yataklarında yıldızları seyrederken, Heidi bir ara:

«Düşünüyorum da, Tanrı'nın bize istediğimizi hemen vermeyişi ne kadar iyi!» dedi. «Bizim için neyin daha hayırlı olacağını en iyi O biliyor.»

Clara, «Neden öyle düşündün, Heidi?» diye sordu.

«Çünkü, ben Frankfurt'dayken hemen eve dönebileyim diye, dua ediyordum. Dönemediğim zaman, Tanrı'nın beni işitmediğine karar vermiştim. Oysa bak, o sıra kaçıp eve dönseydim, şimdi sen buraya gelmeyecektin, ve iyileşmeyecektin!»

Clara da derin derin düşündü. «Ama Heidi,» dedi, «öyle olursa hiç bir şey için dua etmememiz gerekir. Tanrı bize neyin hayırlı olduğunu bizden iyi biliyorsa...»

«Tabii öyle. Ama biz başka türlü ya-

pacağız. Her gün Tanrı'ya, bize verdikleri için teşekkür edeceğiz, onları O'nun verdiğini unutmadığımızı söyleyeceğiz. Ama, eğer istediğimiz şey olmazsa, Tanrı'nın bizi işitmediğini sanmayacağız. Bu yüzden de dua etmeyi kesmeyeceğiz. O zaman, diyeceğiz ki; demek Tanrı her şeyi bizden daha iyi biliyor! O'nun eninde sonunda her şeyi daha iyi bitireceğine inanıyoruz ve buna şükrediyoruz.»

«Ne kadar güzel ifade ediyorsun, Heidi.»

«Bana bunları büyükanne söylemişti. Sonunda da haklı çıktı. Bana kalırsa, 'Tanrı'ya asıl şükretmemiz gereken şey, bize bu mutluluğu vermesi, senin yürüyebilmeni sağlaması!»

Ertesi sabah dede, büyükanneyi Alm dağına davet etme zamanının geldiğini söyledi. Ona gösterebilecekleri bir şey vardı artık. Çocuklar, büyükanneye bir sürpriz yapmak istiyorlardı. Bu yüzden

Clara'mn biraz daha iyi yürüyebileceği günlere kadar beklemeyi uygun buldular. Hiç değilse, yalnız Heidi'ye tutunarak yürüyebilmeliydi. Bu da olsa olsa, bir hafta sürerdi. Bir sonraki mektuplarında büyükanneyi Alm dağına davet ettiler ama, sırlarını açığa vurmadılar.

Yürümek Clara'ya her gün biraz daha kolay geliyordu. Acısı azaldığı için, artık daha uzun yürüyüşler yapabiliyordu. Bu yürüyüşler, küçük kızın iştahını öylesine açmıştı ki, dede artık ekmek dilimlerini her gün bir parça daha kalın kesmeyi âdet edinmişti. Ekmekler çabucak bittikçe ihtiyarın da keyfi artıyordu.

Böylece, bir hafta daha geçti, büyükanne'nin geleceği gün, biraz daha yaklaştı.

YIRMI ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YENİDEN BULUŞMA DİLEKLERİ

BÜYÜKANNEDEN gelen mektup, Alm dağına geleceği günü bildiriyordu. Mektubu Dorfli'den daha o sabah Peter getirmişti. Alm Amca'nın eline tutuşturup çabucak arkasını döndü, yokuştan aşağıya doğru kaçtı âdeta.

Heidi, «Dedeciğim, Peter bugünlerde neden sanki cezalandırılmayı bekler gibi davranıyor?» diye sordu. «Sopadan kaçan keçilere benzer bir hali var.»

Dede, «Belki o da hakettiği bir so-padan korkuyordur!» diye karşılık verdi.

Heidi, kulübeyi toplayıp temizlemiş, büyükannenin gelişine hazırlamıştı. Her şey derli topluydu. Çocuklar dışardaki tahta kanepede oturuyorlardı. Büyükanneneyi karşılamaya hazırdılar. Dede de gelip yanlarına oturdu. Elinde güzel bir buket çiçek tutuyordu. Daha bu sabah toplamıştı. Az sonra yokuştan yukarıya bir grup insanın tırmanmakta olduğunu gördüler. En önde rehber yürüyordu. Onun arkasında büyükannenin bindiği beyaz at vardı. Daha arkada da büyükannenin bavulunu taşıyan hamal görünüyordu. Grup düzlüğe çıkar çıkmaz, büyükanne, çocukları gördü.

«Fakat bu da ne demek!» diye haykırdı yaşlı kadın. «Clara, neden sandalyende değilsin? Gözlerime inanamıyorum!»

Herkesle el sıkışırken bir yandan,

«Clara, bu gerçekten sen misin?» deyip duruyordu. «Yanakların enikonu yuvarlaklaşmış, rengin pembeleşmiş! Seni güç tanıyabiliyorum yavrum!»

Clara'yı kucaklamak üzere ilerledi. Ama o sırada, Heidi kanepeden aşağıya sıçradı, Clara da onun omuzuna yaslanıp indi, ağır adımlarla büyükanneye doğru yürümeye başladılar.

Yaşlı kadın olduğu yere çakılı kaldı. Neden sonra kendini toplayabildi. Önce kendi torununu, sonra Heidi'yi kucakladı, daha sonra tekrar Clara'yı bağrına bastı. Ağzından tek kelime çıkmadan kızların yüzüne bakıp duruyordu. Bir ara Alm Amca'yı fark etti. İhtiyar, yüzünde geniş bir gülümsemeyle olup bitenleri izliyordu. Büyükanne, kolunda Clara'yla kanepeye yürüdü, onu oturtuktan sonra Alm Amca'nın eline sarıldı:

«Sevgili Amca! Size nasıl teşekkür

edebilirim? Bütün bunlar sizin bakımınız, sizin dikkatiniz, sizin eseriniz!..»

Amca ekledi: «Ve güneşin, dağ havasının etkisi!»

Hâlâ gülümsüyordu.

Clara da atıldı: «Bir de Küçük Kuğu'nun sütü! Ah, büyükanneçim, ne kadar çok süt içtiğimi bir görseydin!»

«Görebiliyorum Clara! Yanaklarına bakar bakmaz belli oluyor bu! Ne büyük değişiklik! Hem tombullaşmışsın, hem de boyun uzamış. Gözlerimi senden ayıramıyorum. Hemen Paris'e, oğluma bir telgraf çekelim. Derhal buraya gelmesini söyleyelim. Ama nedenini hemen açıklamak istemiyorum. Bu, ömründe gördüğü en unutulmaz, en güzel sürpriz olacak. O adamlar aşağıya indi mi, Amca? Telgrafı nasıl gönderebiliriz acaba?»

«İndiler. Madem acele ediyorsunuz, Peter'i çağırırım, o yapar bu işi.»

Amca'nın tiz ışığının sesi Peter'i ko-

şar adımlarla getirmeye yetti. Eline telgrafı tutuşturdular. Amca, ona, bu kâğıdı Dorfli'deki postaneye götürmesini söyledi. Peter olanca hızıyla yola koyuldu. Bu ana kadar polisin buraya gelmemiş olmasına seviniyordu.

Bay Sesemann'ın Paris'teki işleri çoktan bitmişti. O da çocuklara bir sürpriz yapmak istiyordu zaten. Hiç kimseye haber vermeden Basel trenine binmiş, çok özlediği kızını sevinçten şaşırtmak için yola koyulmuştu. Ragatz'a gelince, annesinin birkaç saat önce oradan ayrıldığını söylediler. Bu da Bay Sesemann'ın düşündüklerine tamamen uyuyordu. Bir arabaya binip, Maienfeld'e doğru yola çıktı. Oraya vardığı zaman aynı arabayla Dorfli'ye kadar gidebileceğini öğrendi. Dorfli'den yukarıya tırmanmak ona pek güç gibi göründü. Yorgundu da.

Bir süre yürüdükten sonra, kulübenin hâlâ görünürlerde olmadığını fark edince, «Acaba doğru yolda mıyım?» diye düşünmeye başladı. Belki de kulübe, dağın öte tarafındaydı. Çevresine bakındı. Yol soracak kimse yoktu. O sırada yukardan bir erkek çocuğun koşa koşa indiğini gördü. Bu çocuk, elinde telgrafla Dorfli postanesine koşan Peter'den başkası değildi. Patikadan inmiyor, yamaçlardan aşağı sıçrayarak uçuyordu sanki... Bay Sese-mann işaret edince Peter ona doğru yaklaştı.

«Gel oğlum!» diye seslendi Bay Sese-mann. «Söyle bana oğlum; ihtiyar bir adamla Heidi adında bir çocuğun oturdukları kulübeye buradan mı çıkılıyor? Frankfurt'dan konukları var bugünlerde. Tanıyor musun onları?»

Peter'den çıkan ses bir inişti oldu. Bir an önce uzaklaşma çabası içinde olan çocuk, aniden tepetaklak oldu, yamaçtan

aşağılara yuvarlandı... tıpkı düşen sandalye gibi! Ama Peter parçalanmadı. Yalnızca elindeki telgraf parçalandı.

Bay Sesemann kendi kendine, «Amma da çekingen çocuk!» diye mırıldandı. Her halde çocuğun böyle korkmasının nedeni, bir yabancı görünce şaşırmış olmasındandı. Bay Sesemann, tekrar yola koyuldu.

Peter'e gelince, o bu adamın Frankfurt'dan gelen polis olduğuna iyice inanmıştı. Dağdan aşağı yuvarlanıp duruyordu. Sonunda bir çalıya tutunabildi. Birkaç dakika olduğu yerde yatıp kendine gelmeye çalıştı, sonra kalktı, yokuş yukarı tırmanmaya başladı.

Bay Sesemann, Peter'le karşılaştıktan az sonra, ilk kulübeyi görmüş, doğru yolda olduğunu anlamıştı. Tırmanmaya devam etti, sonunda tepedeki küçük kulübeyi görebildi. İşte Alm kulübesi, diye düşündü.

Son adımlarını sevinç içinde atan Bay Sesemann, daha düzlüğe çıkmadan, yukarıdakiler onu görmüş, tanımışlardı. Hemen ona küçük bir sürpriz planladılar. O patikadan ayrılıp kulübeye yönelirken, iki gölge de ona doğru ilerliyordu. Açık renk saçlı, pembe yanaklı, uzun boylu bir kız, yanında da daha ufak tefek olan arkadaşı. Bay Sesemann olduğu yere çakılıp onlara bakakaldı.

Clara, «Baba, beni tanımadın mı?» diye seslendi. «O kadar mı değiştim?»

Bay Sesemann hemen koşup küçük kızını kucakladı.

«Evet, gerçekten çok değişmişsin!» dedi. «İnanılacak gibi değil! Bu, gerçekten benim küçük Clara'm olabilir mi?» Aynı sözleri tekrarlayıp duruyordu.

Büyükanne de oraya doğru ilerledi: «Sevgili oğlum, ne dersin bu olanlara?» dedi. «Sen bize bir sürpriz yapmak istedin ama, sanıyorum bizim sürprizimiz se-

ninkinden de daha güzel oldu! Şimdi artık Alm Amca'yla tanışmalısın. Bu mucizeyi yaratan insan, o aslında.»

«Elbette o. O ve küçük Heidi'miz,» diyen Bay Sesemann, bir yandan Heidi'yle el sıkışıyordu. «İyi misiniz, mutlu musunuz diye sormama gerek bile yok! Alp çiçekleri arasında senin kadar güzel olanı yoktur, Heidi!»

Heidi parıldayan gözleriyle iyi yürekli Bay Sesemann'a bakıyordu. Ne kadar da anlayışlı davranmıştı bu adam kendisine. Alm dağında ona böyle bir mutluluk verebildiği için övünüyor, seviniyordu Heidi.

Büyükanne, oğlunu elinden tutup Alm Amca'nın yanına götürdü. İki erkek el sıkıştılar. Bay Sesemann yürekten gelen şükranlarını dile getirdi. Bu olayın bir mucize sayılması gerektiğini söyledi.

Büyükanne, gözlerindeki yaşları saklayabilmek için başını çevirmiş, köknar

ağaçlarına doğru bakıyordu. Oralarda gözüne bir mavilik ilişti. Mavi çiçeklerden oluşan çok güzel bir buketti bu.

«Ne kadar güzel!» dedi büyükanne. «Heidi, bunları bana sen mi topladın?»

«Ben toplamadım. Ama galiba kimin topladığını biliyorum.»

O sırada ağaçların arkasından bir hışırtı duyuldu. Bu ses, Peter'den geliyordu. Yabancı adamın Alm Amca'yla konuştuğunu görünce, sessizce oradan uzaklaşmaya çalışmıştı ama, büyükanne görmüştü bile onu. «Gel buraya, oğlum!» diye seslendi. «Korkmana gerek yok!»

Oysa, Peter'e korkudan neredeyse felç inecekti. Başını uzatıp ağaçların arkasından onlara doğru baktı. «İşte şimdi hapı yuttuk!» diye düşündü. Yüzü korkudan ifadesini yitirmişti. Sürünürcesine yaklaştı.

Büyükanne, «Yaklaş yanıma evlâdım,» diye onu yüreklendirdi. «Şimdi an-

lat bana bakalım, bunu yapan sen misin?»

Peter gözlerini yerden kaldırmıyordu. Kaldırmadığı için de büyükannenin parmağının çiçek demetini gösterdiğini göremedi. Tek farkında olduğu şey, kulübenin kapısı yanında duran Alm Amca'ydı. Kendisine delen bakışlarla bakan Alm Amca! Bir de yanındaki Frankfurt'lu polis. Peter tepeden tırnağa kadar titreyerek, «Evet»e benzer bir şeyler mırılda nabildi.

Büyükanne, «Bunda seni o kadar üzecek ne var, peki?» diye sordu.

«Parçalanmış olması tabii. Bir daha da kimse yapıştırılmaz onu.» Peter güçlkle konuşuyor, kekeliyordu. Bacakları öylesine titriyordu ki neredeyse yere yıkılacaktı.

Büyükanne, onu bırakıp Alm Amca'ya doğru yürüdü. «Sevgili Amca, bu çocuğun ciddi bir sorunu var galiba. Zaval-

lıcık,» diye ihtiyarın dikkatini çekmeye çalıştı.

Amca, «Bir şeyi yok onun,» dedi. «Ama sanıyorum, tekerlekli sandalyeyi yamaçtan aşağıya yuvarlayan o «rüzgâr» bizim Peter olmalı. Şimdi de hakettiği cezayı bekliyor besbelli.»

Büyükanne, duyduklarına pek inanamamıştı. Onun görebildiği kadarıyla Peter hiç de kötü bir çocuğa benzemiyordu. Hem sandalyeyi yok etmek istemesi için de bir neden yoktu. Ama Amca aynı kanıda değildi. Peter'in itirafı da, Amca'nın çoktan beri içinde beslediği kuşkuları doğrulamaya yetmişti. Peter'in günlerden beri Clara'ya düşmanca bakışlar yollaması, konuklardan hiç hoşlanmamış gibi davranması zaten Alm Amca'nın gözünden kaçmamıştı. Böylelikle aklından iki kere ikinin dört ettiğini hesaplamış, gerekli sonuca çoktan varmıştı. Durumu büyükanneye de anlattı. Büyükanne her

şeyi sonuna kadar dinledikten sonra, «Hayır, hayır, sevgili Alm Amca, bu çocuğu artık cezalandırmamalı. Her şeyin hakkını vermek gerek,» dedi. «Biz buraya yabancılar olarak geldik, haftalardır Heidi'yi ondan uzaklaştırdık. O da günlerce kendi kendine oturup kafasından bir sürü kuruntular geçirdi. Hayır, onu cezalandırmak asla doğru olamaz. Bu çocuğu bu kötü harekete sürükleyen şey, duyduğu öfke ve güceniklik oldu. Belki biraz da saflığı, budalalığı. Ama hepimiz öfkelendiğimiz zaman budalalaşırız.»

Büyükanne, Peter'e doğru yürüdü, köknarların altındaki tahta kanepeye oturdu. Yumuşacık sesiyle ona, «Gel yanıma çocuğum,» dedi. «Şurada, karşımda dur. Seninle konuşmak istiyorum. Titremeyi kes de beni dinle: Sen o sandalveyi yamaçtan aşağıya itip kırılmasına neden oldun. Bu kötü bir hareket. Bu yüzden cezalandırılman gerektiğini kendin

de biliyorsun. Cezadan kurtulmak için türlü sıkıntılara girip suçunu saklamaya çalıştın. Oysa, bak, bir suç işleyip de kimşenin fark etmeyeceğini düşünen insan her zaman yanılır. Çünkü, Tanrı her şeyi görür ve duyar. Birisinin kötülüğünü saklamaya çalıştığını O hemen fark eder. Doğduğumuz zaman içimize yerleştirdiği o küçük bekçiye uyandırır. O bekçi, o andan başlayarak bize rahat huzur vermez. Sesi durmadan bizi tedirgin eder. İki de bir bize, «Seni yakalayacaklar, seni cezalandıracaklar,» diye seslenir. Kısa zamanda duyduğumuz korku tüm mutluluğumuzu yok eder. Sen de şu anda öyle mi hissediyorsun, Peter?»

Peter pişman pişman başını salladı. Gerçekten de tam öyle hissediyordu.

Büyükanne devam etti: «Bir başka bakımdan daha yanlış hesap yaptın. Aslında, çok kötü bir davranıştı bu, ama ondan çok iyi bir sonuç doğdu. Clara'nın

sandalyesi olmadığı, çiçekleri görmeyi de çok istediği için, yürümeye büyük çaba harcadı. Sonunda da başardı. Bu sayede, her gün otlığa gidebildi. Sandalyeyle olsa o kadar sık gidemezdi. Görüyorsun ya, Peter, Tanrı isterse kötü bir hareketten de iyi bir sonuç yaratabiliyor. O zaman yapılan kötülük yalnızca onu yapını etkiliyor. Anlıyorsun, değil mi, Peter? Eğer anlıyorsan, bir daha asla unutmamaya çalış. Bir daha sefere içinden kötülük yapmak isteği geldiği zaman, hemen içimizdeki o küçük bekçiyi hatırla. Kötü sesiyle insanı her zaman tedirgin eden bekçiyi. Olmaz mı?»

«Olur, hatırlarım,» dedi Peter.

Canı hâlâ pek sıkkındı, çünkü olayın nasıl sonuçlanacağını bilmiyordu.

Büyükanne:

«Öyleyse işler yolunda gidiyor demektir,» dedi. «Şimdi Frankfurt'lu konuklar sana kendilerini hatırlaman için bir

armağan vermek istiyorlar. Ne istediğini söyle bakalım bana.»

Peter başını ağır ağır kaldırıp büyükanneye baktı. Bakışlarında şaşkınlık okunuyordu.

O, korkunç bir ceza beklerken şimdi ona, 'dile bizden ne dilersin?' diye sormuşlardı. Akli karışmıştı çocuğun enikonu.

Büyükanne, «Evet, ciddî söylüyorum.» diye sözünü yineledi. «Frankfurt'lu konukların yaptığın işten ötürü gücenmediğini hatırlaman için sana bir armağan verilecek. Anladın mı, yavrum?»

Peter yavaş yavaş anlamaya başlıyordu. Artık cezadan korkmasına gerek yoktu. Bu iyi yürekli kadın, onu tutuklanmaktan da, polisten de kurtarmıştı işte. Zihninden büyük bir yükün kalktığını hissetti. Ayrıca, yapılan hataların hemen itiraf edilmesinde yarar olduğunu daha yeni fark ediyordu. Kekeleyerek konuş-

maya başladı: «Ben kâğıdı da kaybettim.»

Büyükanne sözkonusu kâğıdın hangi kâğıt olduğunu anlayabilmek için önce biraz düşünmek zorunda kaldı ama, sonra telgrafın kaybolduğunu hemen anladı. Yine aynı yumuşak sesiyle:

«Tamam,» dedi. «Bu iyi işte. İnsan bir yanlışlık yaptı mı, hemen itiraf etmeli. Şimdi bana ne armağan istediğini söyle?»

Peter o anda istediği her şeyin kendisine verileceğini anladı. Sevinçten başı döner gibi oldu. Maienfeld'de her yıl açılan fuarı gözönün önüne getirdi. Ne güzel şeyler satarlardı orada. Peter ne kadar çok isterdi bazılarını alabilmeyi. Kırmızı düdüklü vardı en başta. Onlardan bir tane alabilse keçilerini ne kolay toplardı. Sonra o süslü püslü çakılar... Peter derin düşüncelere dalmıştı. Bunlar-

dan hangisini daha çok istediğine karar veremiyordu. Birden aklına parlak bir fikir geldi.

«On kuruş,» dedi.

Büyükanne güldü: «Bu da pek büyük bir istek sayılmaz doğrusu,» dedi gülererek. «Gel yanıma!» Elini cebine atıp beş tane lira çıkardı, üstüne de iki parlak on kuruş koyup bir kule yaptı. «Şimdi gel, bunların hesabını yapalım,» dedi. «Beni iyi dinle Peter. Bu paraların hesabı şöyle: Bir yılda kaç hafta varsa, burada da o kadar on kuruş var. Demek ki bir yıl boyunca her hafta, on kuruş harcayabileceksin.»

«Ömrüm boyunca mı?» Peter bu soruyu çok saf sormuştu.

Büyükanne kendini tutamayıp kahkahalarla gülmeye başladı. Öyle ki, az ilerde konuşmakta olan erkekler, sözlerini kesip ona baktılar. Büyükanne, «Evet oğlum,» dedi. «Bunu vasiyetnameme yaza-

cağım. Yaşadığı sürece Peter'e her hafta on kuruş verilecek, diyeceğim.»

Bay Sesemann ilerden başını sallayıp tatlı tatlı güldü.

Peter, avucundaki armağana bir kez daha baktı. Gözlerine inanamıyordu. Büyükanneye, «Tanrı sizden razı olsun!» deyiverdi, sonra da arkasını döndüğü gibi zıplaya sıçraya uzaklaştı. İçindeki korkulardan eser kalmamıştı.

Yemekten sonra Clara, babasını bir kenara çekip, onunla konuştu: «Babacığım, dedenin bana yaptığı iyilikleri bir hilsen! Onu ömrüm boyunca unutamayacağım! Durmadan ona ne gibi bir karşılık verebileceğimi düşünüyorum. Bana verdiği mutluluğun hiç değilse, yarısını ben de ona verebilsem keşke!»

Bay Sesemann, «Benim de en büyük dileğim bu, sevgili kızım,» dedi.

Sonra kalkıp Alm Amca'ya doğru yürüdü, elini tutup ona, «Sevgili dostum,»

dedi. «Gelin ikimiz biraz konuşalım. Ömrümde böyle bir mutluluk tatmadım, dediğim zaman, lütfen bana inanın. Para olsun, mal mülk olsun, bunların bence pek büyük bir değeri yok. Onlar, hiç bir zaman sevgili kızımı iyileştirmeme yardımcı olamadılar. Oysa siz, ona sağlığını kazandırdınız. Bana yepyeni bir hayat verdiniz. Şimdi söyleyin bana, şükranımı nasıl ifade edebilirim? Sizin yaptığınız iyiliği asla ödeyemem ama, gücüm neye yeterse emrinizdedir. Söyleyin bana dostum, ne verebilirim size?»

Alm Amca, söylenenleri sessizce dinlemişti. Bay Sesemann, sustuğu zaman gülümseyen gözlerini ona çevirip cevap verdi: «İnanm bana, Bay Sesemann, küçük kızımızın burada iyileşmesi beni de çok mutlu etti. Eğer zahmet çektimse, bu iyi sonuç, onu çoktan unutturdu bana. İyi niyetli sözleriniz için teşekkür ederim. Ama yaşadığım süre boyunca ne Heidi'

nin, ne de benim hiç bir şeye ihtiyacımız yok. Yalnız, bir tek isteğim var. O da, yerine gelirse dünyada hiç bir kaygım kalmayacak.»

Bay Sesemann, «Söyleyin, aziz dostum,» dedi.

Amca, «Ben ihtiyarım,» diye sözlerini sürdürdü. «Daha pek uzun yıllar yaşamayı bekleyemem. Ben öldükten sonraysa çocuk hem parasız, hem de kimse-siz kalacak. Eğer Heidi'nin ekmek parası kazanmak için yabancılar yanında çalışmak zorunda kalmayacağına söz verirseniz, size yaptığım her şeyi fazlasıyla ödemiş olursunuz.»

Bay Sesemann, «Onun sözü mü olur!» diye atıldı. «Heidi bizim de çocuğumuz sayılır. Anneme, kızıma da sorun isterse-niz. Heidi'nin yabancılar yanına gitmesine asla izin vermezler. Size söz veriyorum. Ben yaşarken, ya da öldükten sonra, bu çocuk hiç bir zaman yabancılar

elinde kalmayacak. Bizden başka dostlar da edindi o. Bir tanesi, sevgili doktorumuz. Bu günlerde o da işlerini düzenliyor. Bitirdiği zaman gelip buralara yerleşmek niyetinde. İsviçre dağlarında yaşamak istiyor. Kızımızın yanındayken öyle mutlu olmuş ki, daha önce hiç bu kadar mutlu günler geçirmediğini söylüyor. Böylece, Heidi'nin şimdi iki koruyucusu oldu sayılır. Tanrı ikinize de uzun ömür versin!»

Büyükanne, «İnşallah!» dedi, sonra Alm Amca'yla el sıkıştı, dönerek Heidi'yi kucakladı:

«Sevgili Heidi'ciğim, sen söyle bakalım bana. Özel bir isteğin var mı?»

Heidi, «Elbette var,» dedi. Gözleri büyükanneye sevinç kıvılcımları saçarak bakıyordu.

«Nedir, yavrum?»

«Frankfurt'daki yatağımı üç büyük yastığımla birlikte buraya getirtmek isti-

yorum. Kalın yorganımı da. O zaman nine, başı aşağıda yatmak zorunda kalmayacak.

Büyükanne, «Sevgili yavrum,» dedi. «Mutlu olduğumuz zaman başkalarını da hatırlamak gerektiğini düşünmen ne kadar iyi oldu. Frankfurt'a hemen bir telgraf çekeceğim. Yatak iki gün içinde burada olur. Tanrı yardım ederse nine kısa zamanda rahat uyumaya başlayacak demektir.»

Heidi, büyükannenin çevresinde sıçrayıp dansetmeye başladı. Hemen nineye gidip bu güzel haberi vermeye can atıyordu. Ama dede ona, «Olmaz, Heidi!» dedi. «Konuklarını bırakıp kaçamazsın!»

Bu arada büyükannenin, Heidi'den yana çıktığı görüldü: «Sevgili Amca, şimdi biz de gidiyoruz. Hepimiz birlikte yola çıkarız. Dorfli'ye indiğimiz zaman telgrafı da çekeriz. Ne dersin, oğlum?»

Bay Sesemann o ana kadar tatil plan-

larını pek düşünmemiştir. Aslında, niyeti annesiyle birlikte İsviçre'de biraz dolaşmaktı. «Acaba Clara'nın sağlığı onun da bizimle gelmesine izin verir mi?» diye kaygılanmıştı. Şimdi ise, kızıyla birlikte pek güzel bir yolculuk yapabileceklerini görüyordu. Yazın bu son günlerini kaçırmak hoş olmazdı. Sonunda kararını verebildi. Geceyi Dorfli'de geçirecek, ertesi sabah gelip Clara'yı alacaktı. Üçü birlikte Ragatz'a doğru yola çıkacaklardı.

Clara, Alm'dan ayrılmayı pek istemiyordu. Ama anlatılan tatil de oldukça güzeldi. Biraz düşündükten sonra, eski neşesini buldu.

Ninenin kulübesine yaklaşırken Brigitta'yı kapının dışında gördüler. Onların yaklaştığını görünce, hemen eve girdi, «Geliyorlar, anne!» diye seslendi.

Nine, «Eyvah, demek ki korkularım doğru çıktı!» diye inledi. «Acaba çocuğu

da götürüyorlar mı dersin? O da yanlarında mı?»

O sırada kapı ardına kadar açıldı, Heidi odaya hızla girdi, ninenin köşesine koşup, onu sevgiyle kucakladı.

«Nineciğim, nineciğim! Frankfurt' dan benim yatağımı getiriyorlar. Üç yastığımı, yorganımı da getiriyorlar. İki güne kadar burada olacak. Büyükanne söz verdi bana.»

Nine üzgün üzgün gülümsedi. «Ne kadar iyi yürekli bir bayan olmalı! Keşke seni götürdüğüne sevinebilseydim, Heidi.»

O sırada yumuşak bir sesin, «Bu da ne demek oluyor? Kim uydurdu bu masalı?» dediği duyuldu. Büyükanne bu son sözleri duymuştu. «Hayır, hayır, öyle bir şey yok,» diye açıklamayı sürdürdü. «Heidi gene burada ninesiyle kalacak. Biz de her yıl Alm dağına geleceğiz. Burada Tanrı'ya şükredip bize verdiği mucizeyi hatırlayacağız.»

Ninenin yüzü birden pembeleşti. Heyecandan konuşacak halde değildi ama, Bayan Sesemann'ın elini tekrar tekrar öpüp duruyordu. Yanaklarından aşağı iki iri gözyaşının yuvarlandığı görüldü.

Heidi, ona sarılıp, «Her şey sana okuduğum o ilâhideki gibi olmadı mı, nineciğim?» dedi. «Frankfurt'dan yatağım gelince daha da iyi olacak, öyle değil mi?»

«Evet, öyle Heidi. Tanrı bana çok güzel şeyler verdi. Demek, dünyada fakir bir kadın için bu kadar zahmete girebilecek kadar iyi insanlar da varmış!»

Bayan Sesemann, «Aziz nineciğim,» dedi. «Tanrı'nın gözünde zengin de, fakir de birdir. Hepimizin O'na ihtiyacı vardır. O, bizi hiç bir zaman unutmaz. Şimdi size veda edeceğiz. Ama gelecek yıl gene görüşeceğiz. Sizi de hiç bir zaman unutmayacağız.»

Bu sözlerden sonra büyükanne tekrar

ninenin elini tutup sıktı, oğluyla birlikte yola koyuldu.

Ertesi sabah Clara, Alm'dan ayrılacağı için üzüntü içindeydi. Ama Heidi, onu avutmak için elinden geleni yaptı. «Çok geçmeden gene yaz gelecek. O zaman daha da çok eğleneceğiz. Sen sağlıklı olacaksın. Her gün keçilerle otlağa çıkacağız,» diyordu.

Clara gözlerini kuruladı. «Peter'e ve keçilere benden selâm söylemeyi unutma,» dedi.

Bay Sesemann gelmiş, çocuklara eliyle işaret ediyordu. Ayrılma vakti gelmiş çatmıştı.

Bayan Sesemann, kışın dağların ne kadar soğuk olabileceğinin farkındaydı. Çoban Peter'in kulübesine koskocaman bir sandık gönderdi. Sandığın içinde her çeşit sıcacık giysiler vardı. Nine, bundan böyle hiç bir zaman soğukta titremeyecekti.

Kısa bir süre sonra Doktor da Dorfli' ve geldi. Alm Amca'nın öğüdüne uyarak ihtiyarın Heidi ile birlikte oturduğu evi satın aldı. Doktorun niyeti, orayı iyice onarmaktı. Bir kısmında kendisi oturacak, diğer yarısını da Heidi'yle dedesine kaş için verecekti.

Günler geçtikçe Doktorla Alm Amca çok iyi dost oldular. Konuşmalarında sık sık Heidi'den söz ediyorlardı. İkisinin de en büyük zevki, yeni evlerinde bu çocukla birlikte oturabilmektir.

Günün birinde Doktorla Amca, evin onarımını seyrederken, Doktor, ihtiyara dönüp şunları söyledi: «Bu çocuğa olan sevginizi ben de paylaşıyorum. Sanıyorum ki dünyada onu sizden sonra en çok seven insan benim. Bu yüzden ona karşı olan sorumluluğunuzu da paylaşmak istiyorum. Ona elimden gelen her şeyi vermek isterim. Umarım ki yaşlı günlerimde yanımda olur. En büyük isteğim bu.

Heidi'yi evlât edinmek istiyorum. O zaman siz dünyaya veda ettikten sonra da bir sıkıntısı kalmaz.»

Dede, Doktorun elini tutup sıktı. Doktor, ihtiyarın gözlerinde bu sözlerin yarattığı mutluluğu okuyabiliyordu.

O sırada Heidi ile Peter de ninenin yanındaydılar. Heidi'nin onlara anlatacağı öyle güzel haberler vardı ki, arada soluk bile alamıyordu. Yaz boyunca birbirlerini pek görememişlerdi. Arada pek çok olay olmuştu.

Brigitta, Heidi'nin yardımıyla, Peter'e her hafta verilen on kuruşların hikâyesini anlayabilmişti nihayet. Anladığı anda, onun da yüzüne bir sevinç yayıldı.

Nine, Heidi'ye dönüp, «Gel, bana ilâhilerden bir tane oku, çocuğum,» dedi «Tanrı'ya bize verdikleri için bir kez daha şükretmek istiyorum!»